

15-11-1976

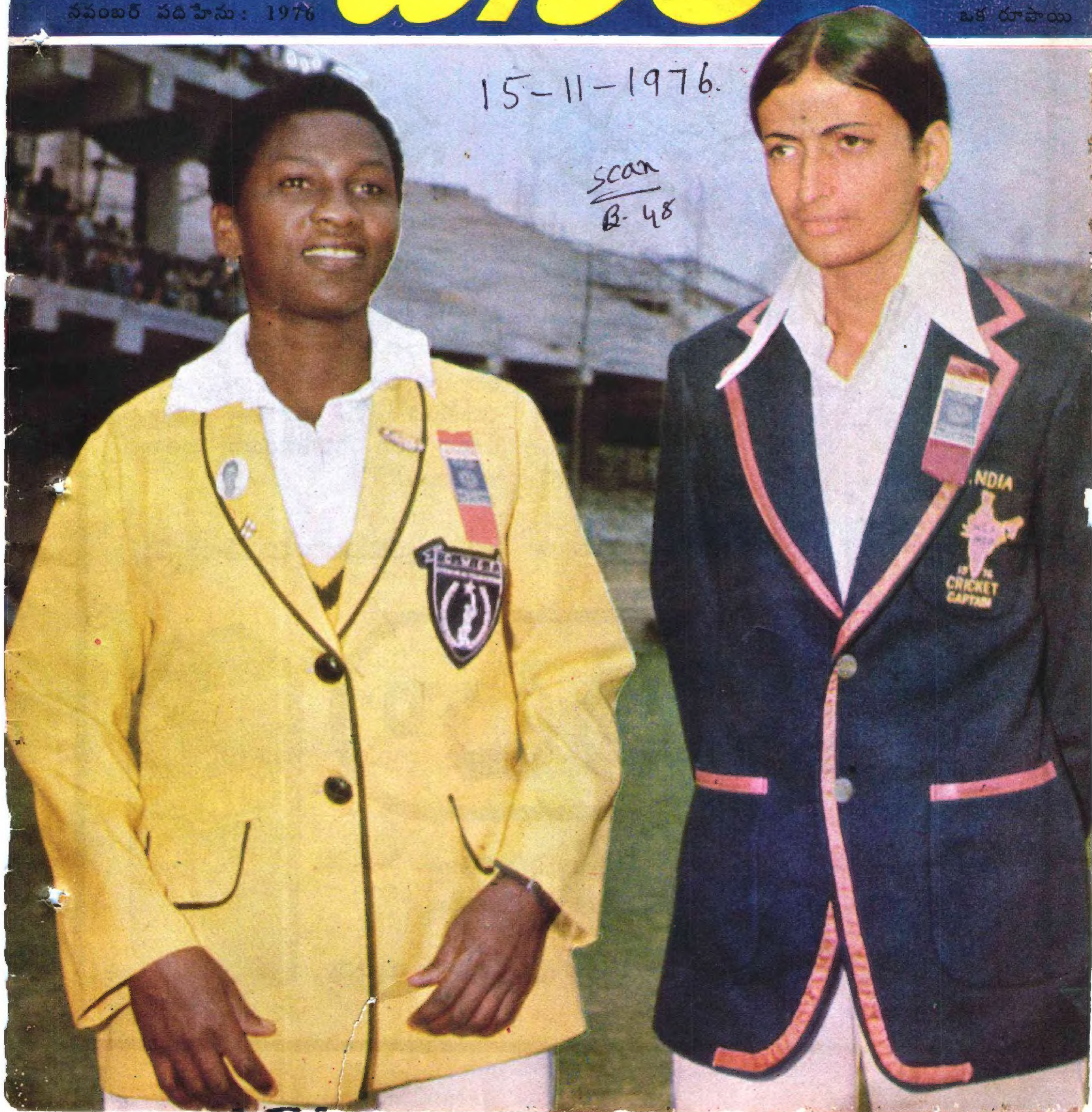
వనిత

నవంబర్ వదిహేను: 1976

ఒక రూపాయి

15-11-1976.

scan
B-48

మీ కేశ సంపదకు

జుట్టు అద్భుతంగా ఉండేటట్టు చేసేది రీటా-దానిలో అటువంటి శక్తి, సువాసనా ఉన్నాయి - శిరోజాలు సహజంగా, చక్కగా పెరగడానికి. చల్లదనానికి. దానికదేసాటి.

రీటా వాడి మీ కురుల సాభాగ్యాన్ని వృద్ధి చేసుకోండి. మీ శిరోజాలు ఏపుగా, ఒత్తుగా పెరిగి నిగనిగలాడుతూ మెత్తగా ఉంటాయి.

★ స్త్రీలూ పురుషులూ వాడవచ్చును

రీటా

★ నేడే ఒక సిసా కొనండి
ప్రతిచోటా దొరుకును

వీటో కంపెనీ, బొంబాయి. కలకత్తా. మద్రాసు

మా సంక్రాంతి కానుక!

999 కుట్టు యంత్రానికి, తక్కిన కుట్టు యంత్రాలకూ
వున్న ప్రధానమైన తేడాలు ఏమిటి? —

అన్న ప్రశ్నకు —

సమాధానం వివరంగా వ్రాసిన వారికి 999 కుట్టు మెషిన్
బహుమతిగా ఇవ్వబడుతుంది!

నిబంధనలు :

- ☐ ఈ పోటీలో వనితలు మాత్రమే పాల్గొనాలి.
- ☐ సమాధానం క్లుప్తంగా రెండు వాక్కులలో పేజీలకు మించకుండా వుండాలి.
- ☐ దాంతోపాటే ఈ పేజీలో వున్న కూపను కూడా జత చేయాలి.
- ☐ వచ్చిన లేఖలలో ఉత్తమమైన లేఖగా భావింపబడిన దానికి, "999 కుట్టు యంత్రం" ఉచితంగా ఇవ్వబడుతుంది.
- ☐ జయగజలక్ష్మి మెషిన్ రీసెంచ్ ఏర్పాటు చేయబడిన న్యాయ నిర్ణేతల నిర్ణయమే - నిర్ణయం! ఈ నిర్ణయానికి కట్టుబడిన వారే, ఈ పోటీలో పాల్గొనాలి.
- ☐ మీరు పంపే సమాధానం 15 డిసెంబర్ 1976 తేదీలోగా, క్రింది చిరునామాకు చేరేలా పంపాలి.
- ☐ ఫలితాలు 15 జనవరి 1977 'వనిత' లో ప్రచురింపబడతాయి.

[చిరునామా అంగ్లంలోనే వ్రాయాలి]

పేరు - కుమారి/శ్రీమతి.....

చిరునామా.....

.....

.....

పంపిణీదారులు
జయగజలక్ష్మి మెషిన్ లీస్
2/156, (ఫైవేడమిద) బ్రాహ్మ్య, మద్రాసు-600001.

వనిత

స్త్రీ జన పక్ష పత్రిక

సంపుటి : 2 సంచిక : 10

నవంబర్ పదిహేను : 1976

విడి ప్రతి : ఒక రూపాయి

సం||ర చందా : ఇరవైనాలుగు రూపాయిలు

క్రింక : 0. 97 సెంట్స్

మలేసియా : 65 సెంట్స్

చిరునామా :

చందమామ బిల్డింగ్స్

మద్రాసు-600 026

‘వచ్చే సంచికలో’

ముఖ చిత్రం :

ప్రసిద్ధ ఒడిస్సీ నాట్యకత్తె
సోనార్ మాన్సింగ్

ప్రత్యేక విశేషం :

ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ జన్మదినోత్సవ
సందర్భంగా

“కళాసాగర్-వనిత” కలిసి నిర్వహించే

“మదర్స్ డే”

చిత్రాలు, వార్తలు, విశేషాలు

ఒక కథ :

సూర్యోదయపిన్

(డాక్టర్ ఎ. విజయలక్ష్మి)

ఒక వ్యాసం :

కొవ్వొత్తులు చెయ్యడం

(వర్ణచిత్రాలతో)

‘దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక’ ఏం కానుక
తెస్తుందా అని ఎదురు చూశాము. చూడగానే
అశ్చర్యమూ, సంతోషమూ కూడా కలిగాయి.
కాని కాపీ, టీ, ఏలకులు వంటివి కూడా మీరు
పట్టికలో చేర్చి వుంటే బాగుండేది. మా యింట,
అలాంటి దబ్బాలు ఏడు బోసిగా మిగిలిపోయాయి!

—రాధా మోహన్, కె. బెంగళూరు

‘అమ్మ’ కథ బాగుంది. బజార్లో ఏ వస్తువు
నయినా కొనుక్కోవచ్చు; అమ్మను తప్ప.
రచయిత్రి జయశ్రీగారికి అభినందనలు.

—బి. వాణీ రంగారావు, చిలకలూరిపేట

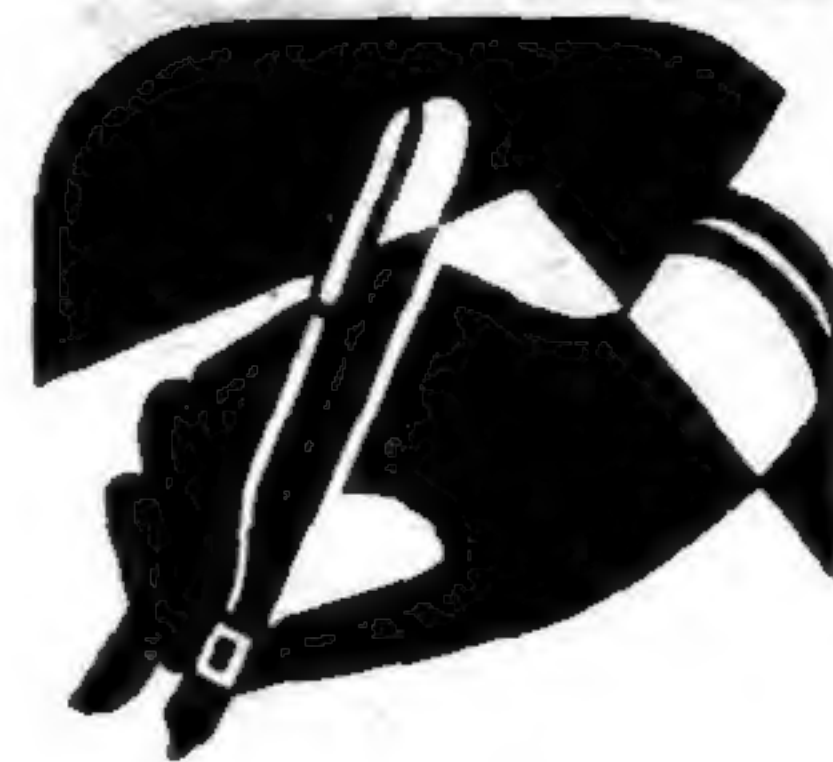
దీపావళి సంచికలో మీరు ఇచ్చిన కానుక చాలా
బావుంది. అందుకు మా కృతజ్ఞతలు.

—జి. యమ్. దేవి, గున్నేపల్లి

దీపావళి సంచికలో బామ్మగారి పేజీ లేకపోవడం
పెద్ద లోటు!

—బి. వ్రథ, వర్ణామిడి

దీపావళి సంచికలో మీరు ఏదో ‘కానుక’
ఇస్తారని ఆశతో ఎదురు చూశాము. కాని,

చూసిన తర్వాత నిరుత్సాహం కలిగింది. మీరు
మీ పాఠకులకు ఇచ్చే కానుక ఇదేనా?—

—పి. సీతాశక్తిమేందర్, జగ్గయ్యపేట

అక్టోబర్ 15 సంచికలో వేసిన ‘అమెరికాలో
తెలుగు వనితలు’ చదువుతున్నంతసేపూ అక్కడ
వున్నట్లే అనిపించింది. ప్రతి సంచికలోనూ
ఇలాంటివి ప్రచురిస్తే బావుంటుంది.

—అసియా బేగం, వనపర్తి

మీరు ఆ మధ్య వేసిన ‘గృహాంగకరణ’ మాకు
నచ్చలేదు. అలాంటిది దనికులకు సాధ్యం గాని,
సామాన్య కుటుంబీకులకు సాధ్యం కాదు. ఇలాంటి
శీర్షికలు ప్రచురించడంవల్ల ఎవరికి లాభం—అని
అలోచించి, ప్రచురిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

—సి. పుష్పలత, వనపర్తి

ఈ సంచికలో ‘ఇక్కడ వూలు పూస్తాయి’
అన్న చిన్న కథను (27వ పేజీ) రాసిన
బి. లలిత ‘చిరునామా చెప్పనక్కర్లేని’

రచయిత్రి. ఎంచేతంటే—తలిదండ్రులు
రామలక్ష్మి, ఆరుద్ర. పందొమ్మిదేళ్ళ లలిత
మనస్తత్వ శాస్త్రంలో బి. ఎ. పాసయారు.
నాలుగేళ్ళ నుంచి రచనలు చెయ్యడం
ఆరంభించారు.

“సరదాకి, ఉబుసుపోకకే వ్రాసినా, వ్రాసిన
దాల్లో వైవిధ్యమూ, ప్రత్యేకతా వుండాలని
ఆశయం. నేటి సమాజంలోని సమస్యలనీ,
వాటికి గురి అయ్యే మనుషుల స్వభావాల్నీ,
ప్రవర్తనలనీ పరిశీలించి, కాగితం మీద పెట్ట
డానికి ప్రయత్నం చేసినా—కేవలం ఆదర్శాల
కోసమే వ్రాయడం యిష్టం కాదు. చదివే
వారికి ఆలోచనతోబాటు ఉల్లాసం కలిగించ
డానికి ప్రయత్నిస్తాను. వేలకొంది జనం
అరాధించే రచయిత్రిగా కాక, ప్రత్యేకత
కలిగిన రచయిత్రిగా గుర్తింపబడితే చాలు”
అంటారు వర్ణమాన రచయిత్రి లలిత.

ముఖచిత్రం:

వనితల క్రికెట్టు

రెండేళ్ళక్రితం దాకా అపురూపంగానూ, ఆశ్చర్య కరంగానూ కనిపించిన స్త్రీల క్రికెట్టు ఇవాళ సర్వసాధారణమైన విషయమైంది. క్రికెట్టు ఆటపట్ల ఆసక్తి చూపే ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రేలియా, వెస్ట్ ఇండీస్, భారతదేశం, న్యూజీలాండు మొదలైన దేశాలన్నిటిలోనూ ఇవాళ స్త్రీల క్రికెట్టు బాగా ప్రచారంలో ఉంది. ఈ దేశాలలో స్త్రీల క్రికెట్టు బెస్ట్ మాచ్ లు విరివిగా జరగడం, ఒక దేశం స్త్రీల క్రికెట్టు జట్టు మరో దేశానికి వెళ్ళి పర్యటన జరపడం వంటివి కూడా ఇప్పుడు మామూలే:

‘ఆడవాళ్ళు క్రికెట్టు ఆడటమా? అసంభవం’ అని మొదట పెదవి విరిచిన పెద్దలు కూడా ఇవాళ అద్భుతంగా ఆడి క్రీడాభిమానులను మురిపిస్తున్న క్రికెట్టు ‘తార’లను చూసి “ఆహా! ఎంత అందంగా ఆడుతున్నారు!” అని ప్రశంసిస్తున్నారు. “ఆ మాటకు వస్తే క్రికెట్టు ఆడే పురుషులకు ఈ క్రికెట్టు క్రీడాకారిణులు ఏమాత్రమూ తీసిపోరు” అనేవారు కూడా లేకపోలేదు. క్రికెట్టు ఆటగాళ్ళుగా ప్రసిద్ధి గడించిన పురుషులతో పోల్చదగ్గ ప్రజ్ఞా పాటవాలు చూపుతున్న క్రికెట్టు ఆటగతైల సంఖ్య కూడా నానాటికే పెరుగుతునే ఉంది.

లారీ బ్రౌన్-ఱంకా రంగస్వామి

“ఆ దృష్టితో చూసినప్పుడు ప్రస్తుతం భారత దేశంలో సాగుతున్న వెస్ట్ ఇండీస్ స్త్రీల క్రికెట్టు బృందం వారి పర్యటన స్త్రీల క్రికెట్టు చరిత్రలో ఒక మరువరాని సంఘటన” అంటారు క్రీడాభిమానులు.

వెస్ట్ ఇండీస్ ద్వీపాలలో స్త్రీల క్రికెట్టు ఆడడం దాదాపు పదేళ్ళముందు ప్రారంభమైంది. అప్పటి నుంచి ఇప్పటిదాకా అక్కడి స్త్రీల క్రికెట్టు ఆటలో మంచి ప్రావీణ్యం కనబరచి తమ జట్టును ప్రపంచం మొత్తం మీద క్రికెట్టు ఆడుతున్న స్త్రీల జట్లలో ప్రముఖమైనవాటిలో ఒకటిగా రూపొందించారు.

మన దేశ స్త్రీల క్రికెట్టు ఆడడం ప్రారంభించి దాదాపు ఐదేళ్ళు కావస్తున్నాయి. ఈ ఐదేళ్ళలోనూ భారతీయ వనితల క్రికెట్టు ఆటలోని మెలకువలను

భారతీయ వనితల క్రికెట్టు బృందం :

నిలుచున్నవారు : సంద్యా మజుందార్, శబాంగి కులకర్ణి, రయానా ఎదుల్లీ, గోదా వండిట్, విజయా కులకర్ణి (మేనేజర్), ఱంకా రంగస్వామి, బెహ్రాజ్ ఎదుల్లీ, సూనన్ ఇబ్బిచెరియా

కూచున్నవారు : ఉజ్వలా నికాం, ఉత్పలా చక్రవర్తి, షర్మిలా చక్రవర్తి, రూనాబాసు, ఫాజీఖరీ, జ్యోత్స్నా వడేర్, నీతిమా బార్వే, సుదాషా

కరతలామలకం చేసుకుని మంచి జట్టుగా పేరు సంపాదించారు.

ప్రసిద్ధ భారతీయ క్రికెట్టు క్రీడాకారిణి కుమారి కాంతా రంగస్వామి నాయకత్వాన భారతీయ వనితల క్రికెట్టు బృందం వెస్ట్ ఇండిన్ వనితల క్రికెట్టు బృందంతో ప్రస్తుతం ఆరు టెస్ట్ మ్యాచ్లు ఆడ మున్నారు. అందులో మొదటి టెస్టు బెంగళూరులో జరిగింది. మూడు రోజులబాటు సాగిన ఆ టెస్ట్ మ్యాచ్ ఏ జట్టు వారికీ గెలుపు, ఓటమి లేకుండా 'డ్రా'గా ముగిసింది. ఈ టెస్ట్ మ్యాచ్ లలో రెండవది మద్రాసులో జరుగుతున్నది. అది కూడా డ్రా అయింది. తక్కిన నాలుగు టెస్ట్ మ్యాచ్ లూ ఢిల్లీ, పాట్నా, లక్నో, జమ్మూలలో జరుగుతాయి.

వెస్ట్ ఇండిన్ క్రికెట్టు జట్టుకు లాయిస్ బ్రౌన్ నాయకత్వం వహిస్తున్నారు.

భారతదేశపు జట్టులో 22 సంవత్సరాల కాంతా రంగస్వామితోబాటు సుధాషా (మద్రాసు), శోభా పండిట్ (బొంబాయి), పాణీఖరీలీ (మద్రాసు), రూనా బాసు (కలకత్తా), శుభాంగి కులకర్ణి (పూనా), సంధ్యా మజుందార్ (కలకత్తా).

జ్యోత్స్నావతేర్ (ఇందూర్), వీరిమా బార్వే (పూనా), ఉత్పలా చక్రవర్తి (ఢిల్లీ), ఉజ్వలా వికాం (పూనా), బెహ్రోష్ ఎదుర్బీ (బొంబాయి), సూసన్ ఇట్టిచెరియా (బొంబాయి), దయానా ఎదుర్బీ (బొంబాయి), షర్మిలా చక్రవర్తి (బెంగాల్) పాల్గొంటున్నారు.

వీరిలో చాలామంది ఇదివరలో ఆఫ్ఘేలియా, న్యూజిలాండ్ దేశాల ప్రీం జట్లతో క్రికెట్టు పోటీలలో పాల్గొన్న భారతీయ వనితల జట్టులో సభ్యురాలి. వీరిలో చాలా మంది ఇంకా కారేజీలలోనూ, స్కూళ్ళలోనూ చదువుకుంటున్న విద్యార్థినులే కావడం చెప్పుకోదగ్గ విశేషం. ఈ జట్టులో చోటుచేసుకున్న వీరిమా బార్వే వయసు 15 సంవత్సరాలు. ఆమె పూనాలో స్కూలుపైనలు చదువుతున్నది. భారతదేశపు జట్టులో ఉన్న వారందరిలోనూ ఆమె చాలా 'చిన్నది.'

వెస్ట్ ఇండిన్ జట్టు కేప్టన్ - లాయిస్ బ్రౌన్ 1967 నుంచి క్రికెట్టు ఆడుతున్నారు. 'ఓపెనింగ్ బాట్స్' ఉమన్ 'గా పేరు గడించారు. ట్రనిడాడ్ కు చెందిన ఈమె ట్రనిడాడ్ జట్టుకు, ట్రనిడాడ్ అండ్

టొబాగో జట్టుకూ నాయకత్వం వహించి అనుభవం సంపాదించారు. ఈమె విజిటర్ ఎడ్యుకేషన్ టీచరుగా పని చేస్తున్నారు. వెస్ట్ ఇండిన్ జట్టులోని తక్కినవారిలో చాలామంది కూడా టీచర్లే.

వెస్ట్ ఇండిన్ జట్టు వైస్ కేప్టన్ - పాట్రిషియా విటేకర్ (బార్బడోస్).

ఈ జట్టులో జమైకాకు చెందిన యోలండ్ హార్ (వికెట్ కీపర్, జమైకా జట్టుకు కేప్టన్), గ్రెనడాకు చెందిన జోన్ అలెగ్జాండర్, ట్రనిడాడ్ అండ్ టొబాగోకు చెందిన మెనోటా బెకా, జమైకాకు చెందిన పెగ్గీ పేర్వెడర్, నోరా సెంట్ రోస్ (ట్రనిడాడ్ అండ్ టొబాగో), వివాలన్ లాటిస్కాట్ (జమైకా), షెరిల్ బైరీ (బార్బడోస్) జాన్సన్ సామీ (ట్రనిడాడ్ అండ్ టొబాగో), గ్రేస్ విలియమ్స్ (జమైకా), బెవెర్లీ బ్రౌన్ (ట్రనిడాడ్ అండ్ టొబాగో), దొరొతి హాబ్స్ (జమైకా), గ్లోరియాగిల్ (బార్బడోస్) సభ్యత్వం వహిస్తున్నారు. ఈ అందరిలోనూ చాలా చిన్న పిల్ల-జోన్ అలెగ్జాండర్. 1973 నుంచి క్రికెట్టు ఆడుతున్న ఆమె 'మీడియం పేస్' బౌలర్ గానూ, వికెట్ కీపర్ గానూ, మంచి బాట్స్ మన్ గానూ కూడా ప్రతిభచూపింది.

భారత ప్రీం క్రికెట్టు జట్టుకూ, వెస్ట్ ఇండిన్ ప్రీం క్రికెట్టు జట్టుకూ మధ్య క్రికెట్టు టెస్టులు జరగడం ఇదే మొదటిసారి. 'అయితే క్రికెట్టు

వెస్ట్ ఇండిన్ వనితల క్రికెట్టు బృందం :

నిలుచున్నవారు : గ్రేస్ విలియమ్స్, దొరొతి హాబ్స్, వివాలన్ లాటిస్కాట్, లాయిస్ బ్రౌన్, జీన్ కార్మిన్ (మేనేజర్), నోరా సెంట్ రోస్, పెగ్గీ పేర్వెడర్, షెరిల్ బైరీ

కూచున్నవారు : గ్లోరియాగిల్, జాబ్బీన్ హామి, మెనోటా బెకా, బెవెర్లీ బ్రౌన్, జోన్ అలెగ్జాండర్, పాట్రిషియా విటేకర్, యోలండ్ హార్.

దెస్తు అదడానికి మూడు రోజులు చాలవు' అంటారు వెస్ట్ ఇండిస్ జట్టు నాయకురాలు లాయిస్ బ్రాగ్.

భారత దేశపు జట్టుకు మేనేజరు - పూనాకు చెందిన 20 ఏళ్ళ విజయాకుంకర్ణి. భారత ప్రీం క్రికెట్టు సంఘానికి సంయుక్త కార్యదర్శిగా పని చేస్తున్న విజయ ఆగస్టులో లండన్లో జరిగిన అంతర్జాతీయ వనితల క్రికెట్టు సమావేశంలో

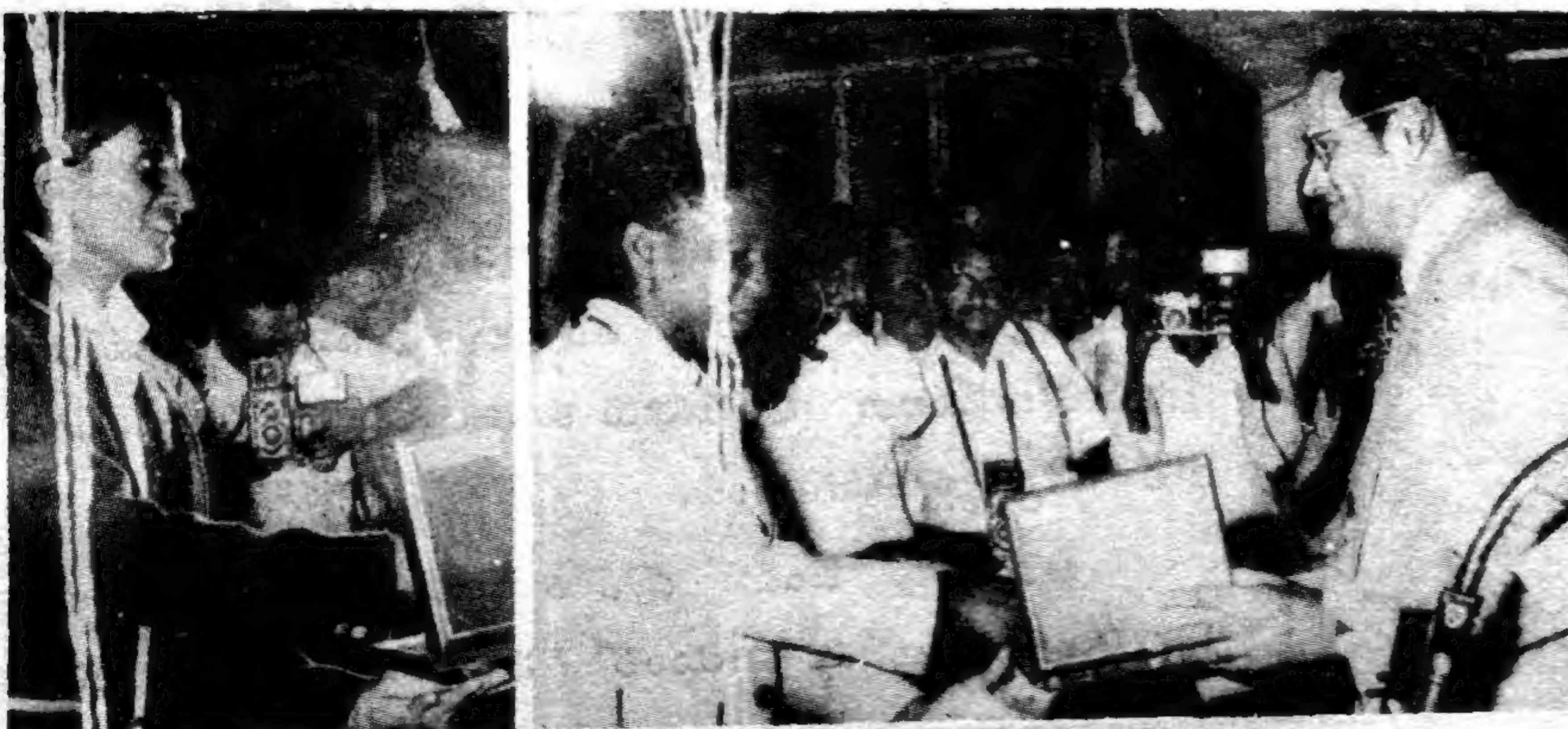
భారతీయ ప్రతినిధిగా పాల్గొన్నారు.

వెస్ట్ ఇండిస్ జట్టుకు శ్రీమతి మోనికా ఐ. టైలర్ అధ్యక్షురాలు: శ్రీమతి టీన్ కార్మిన్ మేనేజరు.

ఈ క్రికెట్టు పోటీలు-రెండు దేశాలమధ్య గల సుహృద్భావం పెరగడానికి, రెండు దేశాల వనితల పురోగతిని చాటడానికి సాయపడగలవని ప్రముఖుల అభిప్రాయం.

మద్రాసులో భారతదేశ వనితల బృందానికి వెస్ట్ ఇండిస్ వనితల బృందానికి మధ్య జరిగిన రెండవ క్రికెట్టు టెస్టులో రెండు వజ్రాలకూ చెందినవారిలో ఉత్తమ క్రీడాకారిణులుగా ఎన్నికైన శాంతారంగస్వామి (భారతీయ బృందం కేప్టెన్), లాయిస్ బ్రాగ్ (వెస్ట్ ఇండిస్ బృందం కేప్టెన్) లకు 'వనిత' పత్రిక తరఫున ఇచ్చిన బంగారం బంతి జతవరచిన బహుమతులను తమిళ నాడు గవర్నరు సలహాదారులలో ఒకరైన శ్రీ పి. కె. దవే వంబర్ 9 నాడు అందజేశారు. శ్రీమతి మోనికా ఐ. టైలర్, (వెస్ట్ ఇండిస్ జట్టు అధ్యక్షురాలు), ప్రముఖ క్రికెట్టు క్రీడాకారులు శ్రీ సి. కె. రంగాచారి, శ్రీ ఎ. జి. కృపాల్ సింగ్ న్యాయనిర్దేశకలుగా ఉండి ఉత్తమ క్రీడా కారిణులను ఎమ్మకున్నారు.

'జిమ్నాస్టిక్స్ తార'

నెల్లీకిమ్

మాండ్రీయర్ ఒలింపిక్స్ గుర్తుకు వస్తే వనితలకి నాడియా కొమనిచ్ పేరు జ్ఞాపకం వస్తుంది. జిమ్నాస్టిక్స్లో వ్యక్తిగత ఛాంపియన్షిప్ ఈ రుమేనియా బాలిక నారిస్తే టీమ్ ఛాంపియన్షిప్ సోవియట్ రష్యాకి లభించింది. ఒల్గా కోర్చుట్, స్వెత్లానా గ్రజిడోనా, ఎల్విరాసాథీ, మెరియా ఫిలటోనా, లుడమిలా తురుస్పేవాలతో సోవియట్ జట్టులోపన్న నెల్లీకిమ్ తన విన్యాసాలతో నాడియా కొమనిచ్ తో పోటీ పడిందని విమర్శకులు పేర్కొన్నారు.

టీమ్ ఛాంపియన్షిప్లో సోవియట్ రష్యాకి 390.35 పాయింట్లు రాగా రుమేనియాకి 387.15 పాయింట్లు లభించాయి.

వద్దెనిమిది సంవత్సరాల నెల్లీకిమ్కి అంతర్జాతీయ స్థాయికి చెందిన 'మాస్టర్ ఆఫ్ స్పొర్ట్స్'గా సోవియట్ రష్యాలో అపూర్వ గౌరవం ఇదివరకే లభించింది.

1975 యూరోపియన్ ఛాంపియన్షిప్ పోటీలలో నాదించిన విజయం, 1975 సోవియట్ జాతీయ పోటీలలో లభించిన ఘనత, 1976లో స్వీకరించిన 'యు. యస్. యస్. ఆర్. కె' నెల్లీకిమ్ ఆత్మవిశ్వాసంతో మాండ్రీయల్లో అడుగుపెట్టడానికి దోహదం చేశాయి.

1973లో సోవియట్ రష్యా జపాన్ ల మధ్య జరిగిన పోటీలలో సోవియట్ ప్రతినిధిగా పాల్గొని కిమ్ వెలుగులోకి వచ్చింది. అప్పుడు కిమ్ వయసు 15 మాత్రమే. జిమ్నాస్టిక్స్లో విజయం నాదించడం కత్తి మొద సాము వంటిదంటారు. అందుకు ఆట మెలకువలు తెలిసి ఉండడం, నేర్పు ఈ రెండూ పోటీపడి కిమ్లో చోటు చేసుకోగా మాండ్రీయల్లో నాడియా కొమనిచ్ తో కిమ్ 'నమ ఉడ్జీ' స్థాయికి ఎదగ గలిగింది.

సోవియట్ నభ్యురాలిగా ఒక బంగారు పతకం, హార్ప్ వాల్ట్ లో మరొక బంగారు పతకం మొత్తం మూడు బంగారు పతకాలు నెల్లీకిమ్ గెలిచింది.

బోధనాభ్యాస కళాశాలలో నెల్లీకిమ్ ఇప్పుడు విద్యార్థిని. ఉపాధ్యాయినిగా విద్యారంగానికి సేవ చేయాలని కిమ్ అభిలషిస్తున్నా '1980 మాస్కో' కిమ్ అంతిమ లక్ష్యమని ఎవరైనా ఉహించగలరు.

—పి. దుర్గ

పసి బిడ్డకు జీర్ణసంబంధమైన
బాధలు కలిగినప్పుడు...

సామ్యంగా పనిచేసే
అమృతాంజన్
గ్రేప్ మిక్స్చర్
బాధను అతి త్వరగా తగ్గిస్తుంది

కడుపునొప్పి, అజీర్ణము, వాయువు, పళ్ళు
వచ్చేటప్పుడు కలిగేబాధలు మొదలైన
వాటిలో దేనితోనైనా సరే, మీ పసిబిడ్డ
బాధ పడుతుంటే అమృతాంజన్ గ్రేప్
మిక్స్చర్తో అతి త్వరగా ఉపశమనం
కలిగించండి త్వరగా సులభంగా తిరిగి
మీ పసిబిడ్డ ఆనందంగా నవ్వుతుంది.

గృహశుభములు
తయారుచేయుటలో
తరతరాలుగా నమ్మికకు
పాత్రమైన అమృతాంజన్ వారి
తయారీ.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్

బాల మేధావులు

“పువ్వు పుట్టగానే పరిమళిస్తుంది అంటారు. అలాగే ఈ అబ్బాయి
కూడా ఐదేళ్ళయినా నిండకముందే నాలుగు భాషలలో తడుముకో
కుండా మాట్లాడేస్తున్నాడు. అందమైన కవిత్వం రాస్తున్నాడు.
పెద్దవాళ్ళను కూడా ఇరుకులో పెట్టే ఇంటగ్రల్ కాల్కులస్ లెక్కలు
ఇబ్బందిపడకుండా చేస్తున్నాడు. ఈ అబ్బాయి ఇంటలిజెన్స్ కోషంట్
(దీన్నే సంగ్రహంగా ఐ. క్యూ. ఆనీ. 'ప్రజ్ఞాసూచి' అనీ అంటారు)
దాదాపు 210 ఉండచ్చని తెలిసినప్పుడు ఎంతో ఆశ్చర్యంగా ఉంది”
అని వ్రాసింది ఒక జపాన్ పత్రిక 1967లో.

ఆ పత్రిక పేర్కొన్న బాలమేధావి పేరు కిమ్ ఉంగ్-యాంగ్.
దక్షిణ కొరియాలోని సియోల్ కు చెందిన ఆ బాలుడు అలా ప్రపంచం
మొత్తం మీద ఉన్న 'గొప్ప' విషయాల గురించి, రికార్డ్ల గురించి
తెలియజేసే 'గిన్నెస్ బుక్ ఆఫ్ వర్ల్డ్ రికార్డ్స్'లోకి కూడా
ఎక్కాడు.

అసలు ఏ వ్యక్తి ఐ. క్యూ. అయినా (బెర్మన్ ఇండెక్స్ లో)
150 ఉన్నా ఆ వ్యక్తి 'బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి' అని పేర్కొంటుం
టారు. అలాంటిది ఒక చిన్న బాలుడికి 210 దాకా ఐ. క్యూ
ఉండడం ఎంతో గొప్ప విషయం.

బాలబాలికలలో ఈ విధమైన అసాధారణ ప్రజ్ఞ కనిపించడం
ఎంతో అరుదైన విషయం. అయితే మూడేళ్ళ ప్రాయంలోనే మూడు
గంటలసేపు శాస్త్రీయ సంగీత కచ్చేరీలు చేసినవారు, నాలుగేళ్ళ
వయసులో నవలలు వ్రాసిన వారు కూడా ఉన్నారని తెలిసినప్పుడు
చాలా ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది.

అమెరికాకు చెందిన దొరొతీ ఫ్రైయిట్ అన్న అమ్మాయి
1962లో తన నాలుగేళ్ళ ప్రాయంలో 'హా ది వర్ల్డ్ బిగేన్' అన్న

నవంబరు 14 వ తేదీ భారతదేశపు తొలి ప్రధాన మంత్రి పండిట్ జవహర్‌లాల్‌ నెహ్రూ పుట్టిన రోజు. ఆ రోజు - 'బాలల దినం'. దేశంలోని బాలలందరికీ పండగ రోజు. బాలల దినాన్ని పురస్కరించుకుని ఇక్కడ బాలమేధావుల గురించిన ఈ వ్యాసం ప్రచురిస్తున్నాము.

పుస్తకం రాసింది. 1968 లో జేనెట్ ఐట్కిన్స్ అన్న 5½ సంవత్సరాల అమ్మాయి 'ది పైరేట్స్ ఛేర్' అన్న పుస్తకం రాసింది. ఈ బాల రచయిత్రులు రాసిన రెండు పుస్తకాలు ప్రచురింపబడి చరిత్ర సృష్టించాయి.

నేటి సుప్రసిద్ధ సంగీత విద్వాంసులు డా॥ బాలమురళీకృష్ణ చిన్నతనంలోనే వేదికయెక్కి కచేరీలు చేసి పెద్ద పెద్ద విద్వాంసులను కూడా ఆశ్చర్యపరిచారు.

ఆ మధ్య రవికిరణ్ అన్న అబ్బాయి తన రెండవయేటనే శాస్త్రీయ రాగాలను గుర్తుపట్టి సంచలనం కలిగించాడు. ప్రస్తుతం అతను చక్కగా పాటలు పాడుతున్నాడు.

నిన్న మొన్నటి దాకా 'బేబీ గాయత్రి'గా ఉన్న ఇప్పటి కుమారి గాయత్రి కూడా 'పుట్టగానే పరిమళించిన పువ్వువంటిదే' అంటారు—ఆమె వీణ వాయించే నేర్పు గురించి చెబుతూ.

జపాన్‌కు చెందిన ఒసాము మినగావా అన్న ఆరేళ్ళ అబ్బాయి పాడిన పాట రికార్డు—10 లక్షల కాపీలు అమ్ముడుబోయి, ప్రపంచం మొత్తం మీద రికార్డు స్థాపించింది. ఇది ఆ అబ్బాయి ప్రతిభకు చక్కని గుర్తు.

మన దేశంలోనే పూనా సమీపాన ఒక ఊళ్ళో ఒక వాద్య బృందం ఉంది. ఆ వాద్య బృందంలోని కళాకారులందరూ బాలబాలికలే!

1942లో మైసూరు విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన గణిత శాస్త్ర నిపుణులు, గణితశాస్త్రాధ్యాపకులూ రెండు గంటలసేపు ఎన్నెన్నో చిక్కు లెక్కలు ఇచ్చినా, వాటికి తడుముకోకుండా సమాధానాలు చెప్పి ఆశ్చర్యపరిచింది ఒక ఆరేళ్ళ అమ్మాయి. ఆ లెక్కలలో

కొన్నిటి సమాధానాలు కనుక్కోడానికి వాటిని అడిగినవారికే అరగంట పైగా పట్టిందట! అలా అద్భుత ప్రజ్ఞ ప్రకటించిన ఆ అమ్మాయే ఇవాళ 'గణితశాస్త్రప్రక్రియ'గా పేరు గడించిన శ్రీమతి శకుంతలాదేవి!

పురాణాలలో కూడా ప్రహ్లాదుడి వంటి ప్రజ్ఞావంతులు కొందరు కనిపిస్తారు. అయితే ప్రహ్లాదుణ్ణి అతని తండ్రి హిరణ్యకశిపుడు అదుపు చేసినట్టే కొందరు బాలమేధావులను వారి తల్లిదండ్రులు భయంకరమైన కట్టుదిట్టాల్లో పెట్టి వారి మేధను వృథా చేస్తూ ఉంటారు.

మరి కొందరు తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లల అద్భుతమైన తెలివితేటలను మదుపుగా పెట్టి వ్యాపారం చేస్తారు. టీకెట్లు పెట్టి తమ పిల్లల తెలివిని గంటల తరబడి ప్రదర్శించి, 'దీపముండగానే ఇల్లు చక్కబెట్టుకునే' ప్రయత్నాలు చేసి త్వరగా నాలుగు డబ్బులు వెనకపేసే కృషి చేస్తారు. అయితే ఇలా ఒత్తిడికి గురైన పిల్లలు పిచ్చివాళ్ళుగానూ, ఎందుకూ పనికిరాని మందమతులుగానూ తయారైన సంఘటనలు కూడా లేకపోలేదు.

మరికొన్ని సందర్భాలలో - చిన్నతనంలో అద్వితీయమైన తెలివితేటలు చూపిన బాలబాలికల తెలివితేటలు వాళ్ళు పెద్దపెరిగాక తరిగిపోయిన సంఘటనలు కూడా ఉన్నాయి!

చిన్నపిల్లలు పువ్వులవంటి వారు. వారిని సరిగా పెంచవలసిన బాధ్యత తల్లిదండ్రులది. ఒక తల్లికి పుట్టిన పిల్లలందరూ మేధావులు కావడం సాధ్యం కాకపోవచ్చును. అయితే ఏ మాత్రం 'ప్రజ్ఞ' చూపిన బాలబాలికలు తమ యింట ఉన్న ఆ తల్లిదండ్రులు ఆ పిల్లలను మరింత జాగ్రత్తగా పెంచవలసిన అవసరం ఉంది.

ఇలా అద్భుతమైన మేధా సంపద చూపిన బాలలను సక్రమ మైన పద్ధతులలో పెరగనిస్తే వారి మేధ పెద్ద పెరిగాక కూడా నిలిచి ఉండి, ఆ బాలలను గొప్పవారిని చేసిన సంఘటనలు కూడా ఎన్నో కనిపిస్తాయి.

సంగీత సాహిత్యాలలోనూ గణితం వంటి శాస్త్ర విషయాల లోనూ 'ప్రజ్ఞ' చూపించే బాల మేధావులు చాలామంది ఎప్పటి కప్పుడు పత్రికల ద్వారా ప్రజలకు పరిచయమవుతూ ఉంటారు. ఈ బాల మేధావులు సంపాదిస్తున్న పేరు ప్రఖ్యాతులు ఇటీవల 'భగవందళగల బాలబాలికలు' కొందరిని కూడా వెలుగులోకి తెచ్చాయి. ఈ బాలబాలికలు—వారి తల్లిదండ్రుల 'దురాశకు గుర్తులు'గా మిగిలిపోయారు.

ఇటువంటి చెడు ఉదాహరణల మాట ఎలా ఉన్నా బాల మేధావులు ఎవరైనా ఉంటే, వారి బాగు గురించీ వారి భవిష్యత్తు గురించీ సక్రమమైన కృషి జరిపి, వారివల్ల దేశం లాభం పొందేలా చూసే బాధ్యత అందరిమీదా ఉంది!

*

అది నలువదారేండ్ల క్రితము - నవంబరు 19వ తేదీ
ఇందిరా ప్రియదర్శిని పదమూడవ జన్మదినమ్మది.
“నీ పుట్టిన సందొమ్మిదివందల పదిహేడు
మరచిపోజాలనట్టి మధురమైన యేడు.
దేశములో నిండిన దీన ప్రజల గూర్చి
సానుభూతి అభిమానము కలవారిని చేర్చి
కొత్త ఆద్యాయమ్మునకు నాంది పలికినాడు
మహానాయకుడైన గాంధీమహాత్ముడానాడు.
నీ పుట్టిన నెలలోనే పూర్తిగ రష్యాను
మార్చిన విప్లవమును నడిపినాడు లెనిను”
అని వ్రాసెను ఇందిర కామె తండ్రి జవహరు.
అపుడాయన నై నీ జైలులోన ఉన్నను—
దేశసేవ చేయుటకై దైర్య సాహసాలుగల
యోధురాలుగా ఇందిర కావలెనని ఆశించెను.

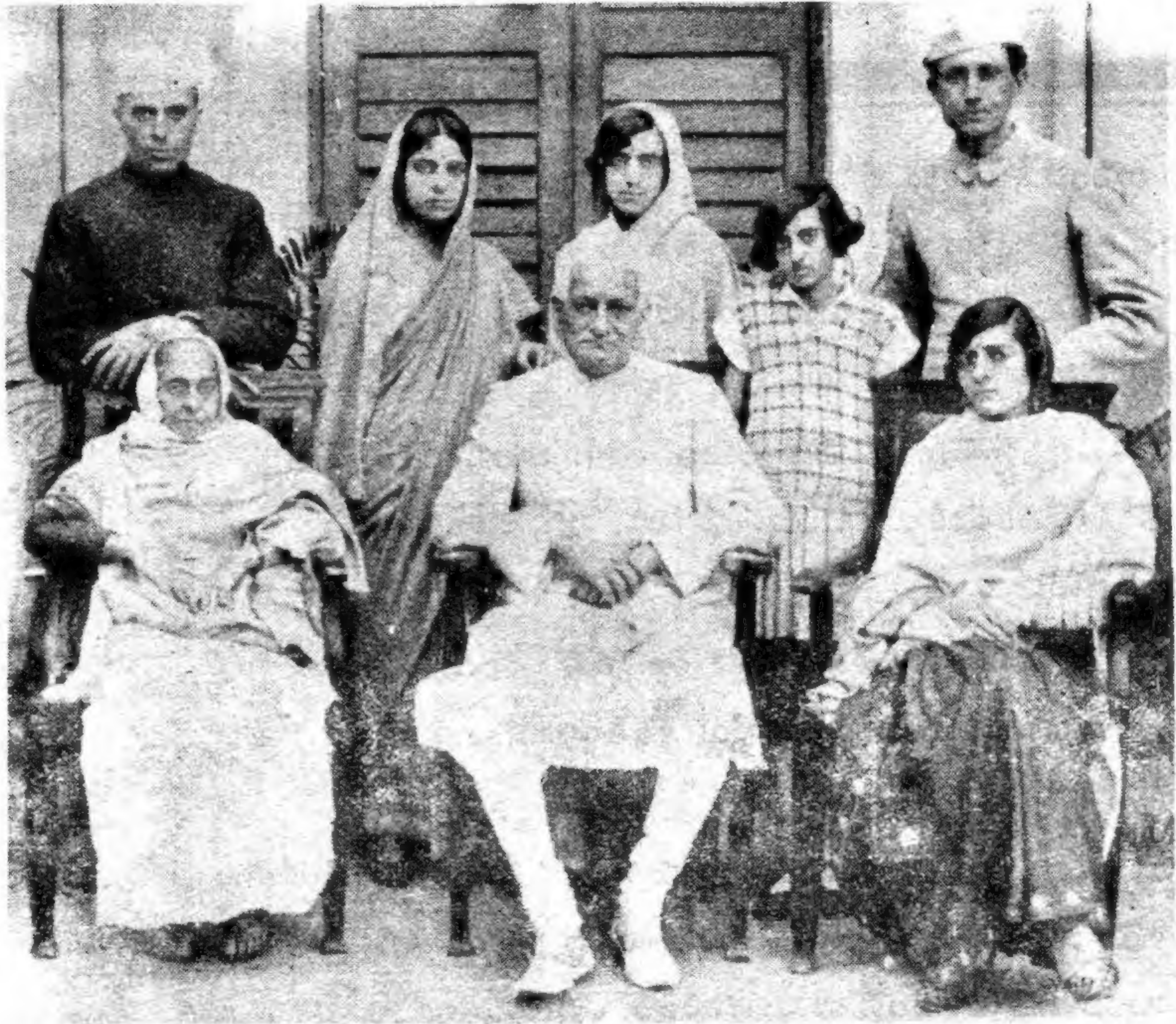
*

అలహాబాదులో జనించి ఆనంద భవనమ్మున
పెరిగిన ఇందిర బాల్యము సెక్కు సంఘటనలమయము.
గాంధీజీ పిలుపువిని నెహ్రూ కుటుంబమ్మువారు
స్వాతంత్ర్య సమరమ్మున తీవ్రముగా దూకినారు
అంగ్లేయుల నెదుర్కొని చెరసాలకు వెళ్ళినారు
ఆ కుటుంబ ప్రియ కూడా వెనుదీసినవారు కాదు.
ఇంటిలోన వెల్లివిరియు ఆ స్వాతంత్ర్యోత్సాహము
ఇందిరపై చూపె తనదొ సాటిలేని ప్రభావము.
అపుడప్పుడు గాంధీజీ తదితర నాయకులతోడ
ఆనంద భవనమ్మున ఆలోచన జరుపుచుండె.
వారందరి ప్రభావమును ఇందిరపై ప్రసరించెను
ఆమె పెద్ద పెరుగుకొద్ది దేశభక్తియు పెరిగెను.
పోలీసుల దుండగాల గూర్చి దేశభక్తులకు
అపటికపుడు వెనువెంటనే తెలియజేయుకొరకు
స్థాపించెను ఇందిర ఒక వానరసేన
అప్పుడు—పండ్రెండేళ్ళయినను నిండకమున్న.
ఇంటివారి దేశసేవ, తల్లి ఆనారోగ్యము
ఇందిరమ్మ చదువునకు కల్పించెను ఆటంకము
తండ్రి జవహరామెకు ప్రపంచ చరిత్రమును
రేఖల రూపములో వ్రాసి మేదావిని చేసెను.
విశ్వభారతిలో ఆమె విజ్ఞానము పెంపొందెను
అక్సఫర్డ్లోను ఆమె చదువు కొంత కొనసాగెను.

*

కౌంచక్రము గిరగిర ఎన్నేండ్లో తిరిగినది
ఇరువదినాల్గేళ్ళ ఇందిర ఇల్లాలయినది
'జాతి అంత మాపెండ్లిని ప్రతిఘటించె'
అని తమ వివాహము గూర్చి ఆవిడప ఆమె వచించె.

60వ పుట అడుగు పెడుతున్న ప్రధాని ఇందిర

అది లక్ష్మీలోనున్న ఒక్క కళాకారి ఆవరణము
అచట జాతిజండా నెగురవేయు ఆశయము
విద్యార్థులలో నిండెను-ముందుకురికినారు వారు
పోలీసుల క్రౌర్యానికి బలియై పోసాగినారు.
ఆ ఘోరము చూడలేక జండాగైకొనే ఇందిర.
ఉత్సాహముతో దానిని ఎగురవేయసాగెనామె
ఆ దృశ్యము చూడలేక పోలీసులు ఆమె మీద
దెబ్బలు వర్షించినారు-బూట్లతో తొక్కించినారు.
ఆ పిదప అంగ్ల ప్రభుత్వ ఆమెను బంధించినది
ఆ కుటుంబ సభ్యులను చెల్లచెదరు చేసినది.

తనవలె జాతీయోద్యమ వీరుడైన ఫిరోజ్ గాంధీ
దాసటకాగా, సాగెను శ్రీమతి ఇందిరగాంధీ.
ఇంతలోన క్విట్ ఇండియా ఉద్యమమది చెలరేగగా
ఇందిరాఫిరోజులపుడు దూకినారు మునుముందుగ.

క్రోట్లకొందిమంది కలిసిచేసిన కృషి ఫలితముగా
భారతదేశము మారె స్వతంత్ర దేశముగా.
అప్పటికి ఇందిరమ్మ ఇరువురు నిర్లలి తల్లి
తండ్రి జవహరుకు కూడా ఆమెయే ఆయెను తల్లి.
భారతప్రధానియైన తండ్రి యింటి బాధ్యతను
స్వీకరించి నిర్వహించె ఆమె చాలా నేర్పుతోను.
పదిహేడువత్సరాలు అబాధ్యత నిర్వహించె
తండ్రి కార్యక్రమమున తానును భాగము వహించె.
శ్రీ బాలం పురోగతిని తన సేవకు ద్యేయముగా
స్వీకరించి సేవచేసె ఇతరులకాదర్శముగా.
ఆమె సేవ తనకు కూడ అవసరమని ఆమెను
రాజకీయరంగము తనవైపున కాకర్పించెను.
కాంగ్రెసు పక్షమున కామె అధ్యక్షతను వహించెను
క్రొత్త నిర్ణయములు చేసి తన సేవాదీక్ష ప్రకటించెను.

*

అసిమ్మట కాలము ఇందిర జీవితమును మార్చెను
ఆ కాలమే ఆమెను భారత ప్రధానిని చేసెను
పది సంవత్సరములు అపై పదినెలల ముందర
ప్రధానిగా పదవిని స్వీకరించె ఇందిర
దేశములో నిండిన రకరకముల భేదములను

ప్రజలలోన చెలరేగిన అతి వికృత వాదములను
తొలగించిననే దేశము ప్రగతిని సాధించు
నను భావముతో ఆమె అనునిత్యము కృషిచేయుచు.
తరతమ భేదము నశించి సమత్వమే నెలకొనుటకు
ఇరువది సూత్రముల పథకమువలన కృషి జరుగుటకు
నాందిని పలికినారు; నవ్యమార్గమునే పట్టినారు.
“భారతదేశపు భావిని నేనెన్నడు కాజాలను
నాతోడి ప్రజల బ్రతుకు సార్థకముగాను
మారుటకై కృషిచేసిన వారందరిలోను
నేనుకూడా ఒకతెనని ప్రజలనుకొంటే చాలును!”
ఇవి ఇందిరమ్మ తనగురించి చెప్పుకొనే మాటలు
అమాటలు వేయుచుండె భావికి బంగారు బాటలు.

ఇరాన్-యమ్.జ్ఞానశ్రీ

ఇరాన్ ముఖ్య పట్టణం టెహరాన్. టెహరాన్ దగ్గరలో ఉన్న హమదాన్ లో మావారు దాక్టరు. మాకు అన్ని ఆపీసువాళ్ళే ఆమర్చారు. ఇల్లు, వంటసామాన్లు, మంచాలు, ఫ్రీజ్ అన్నీ వాళ్ళే ఇచ్చారు. నేను ఏట్రవరిలో వచ్చాను. ఆప్పుడు విపరీతమైన మంచు పడుతోంది. ఇరాన్ లో ఎక్కువ మంచుపడే స్థలం హమదాన్. హమదాన్ మన విజయవాడ అంత వుంటుంది.

ఇక్కడ కాబేజీ, కార్టిఫ్లవర్, దొమోటాలు దొరుకుతాయి. ఉల్లిపాయలు, బంగాళాదుంపలు మంచు పడడం ప్రారంభం కాక ముందు నిలవ ఉంచుకోవాలి. మంచుపడితే, ఖరీదు ఎక్కువ. టీన్స్ లో బటానీలు, బీన్స్, దొమోటో పేస్టు దొరుకుతాయి. ఇక్కడివారు 'నాన్' అని గోధుమ విండితో చేస్తారు. అంత వెళ్ళి కొని తెచ్చు కొంటారు. ఇది వీరి ముఖ్య ఆహారం. ఎక్కువగా బ్లాక్ టీ త్రాగుతారు.

ఇక్కడ అన్ని పళ్ళు దొరుకుతాయి. ఆపిర్, దానిమ్మ, డ్రాక్ష, కిన్ మిన్, అరటిపండ్లు, ఇవికాక గులాబి అన్న రకానికి చెందిన పండ్లు దొరుకుతాయి. ఇక్కడ అన్ని కిలోగ్రాముల లెక్కనే తూచి ఇస్తారు-పాలు, పెరుగు, పళ్ళు కూడా. కొన్నిచోట్ల పాలు బాటిల్స్ దొరుకుతాయి. పాలు అవుపాలు. చాల చిక్కగా ఉంటాయి. ఇక్కడ ఇళ్ళు చాలా అందంగా ఉంటాయి. వంటింట్లో ఐదున్నర అడుగుల డైర్స్ నింక్. వంటింట్లో, బాల్ రూమ్ లో, లేవట్రిలో చన్నీటి, వేడి నీటి కుళాయిలు ఉంటాయి. ఇక్కడి గాస్ స్టవ్ చాలా బాగుంటుంది. తెల్లని స్టవ్; మూడు బర్నర్లు వేరు వేరు నైజులవి. క్లినింగ్ చాల తేలిక. వంట అయిన తరువాత మూత వేసేసుకోవచ్చు. ఇక్కడ నిలిందర్లు ఎన్ని అయినా ఉంచుకోవచ్చు. ఖాళీ అయిన తరువాత ఫోన్ చేస్తే తీసుకొని వస్తారు.

నిలిందరు ఖరీదు 13 తూమానులు. (అంటే ఇండియా రూపాయలలో 18 రూ-25 పైసలు).

ఇక్కడ అందరూ డబ్బున్నవాళ్ళే. అన్ని పనులు మనమే చేసుకోవాలి. పనిమనిషి ఉదయం ఒక గంట, సాయంత్రం ఒక గంట వస్తుంది. ఒక రోజుకు 15 తూమానులు-అంటే 20 రూ॥లు ఇవ్వాలి. అందువల్ల ఎవరూ ఎక్కువగా పని మనిషిని పెట్టుకోరు.

ఇక్కడ కొన్ని చోట్ల చాలా వేడి, కొన్ని చోట్ల విపరీతమైన మంచు. ఇక్కడ వాతావరణం ఎలా ఉంటుందో చెప్పలేము. నిమిష నిమిషానికి మారుతూనే వుంటుంది. జాన్, జూలైల్లో సూర్యుడు 8 గంటల నుండి రాత్రి 8 వరకు ఉంటాడు. మంచుపడే కాలంలో సూర్యుడినీ, చంద్రుడినీ చూడలేము.

ఇక్కడి ప్రేలు రకరకాల దుస్తులు ధరిస్తారు. ఆచారం పాటించేవారు తలపై నుండి కాళ్ళవరకు ముసుగు వేసుకొంటారు. ఇక్కడివారు మంచి రంగుతో, అందంగా ఉంటారు; ఇళ్ళను అందంగా, శుభ్రంగా ఉంచుకుంటారు. ఇల్లంతా తీవానీలు, ఖరీదైన సామాన్లతో వుంటాయి. ఇక్కడ శుక్రవారం పెరివు రోజు, గురువారం మధ్యాహ్నం నుంచి చాలామంది బయట వూళ్ళకు వెళ్తారు.

ఇక్కడివారి భాష పార్సీ. ఇంగ్లీషు మాట్లాడే వారు నూటికి ఇద్దరో, ముగ్గురో ఉంటారు. ఇక్కడి పట్టణాల్లో కుటుంబనియంత్రణ ఉన్నది; పల్లెలలో లేదు. పట్టణాలలో పెళ్ళిళ్ళు ఆలస్యంగానూ పల్లెలలో తొందరగానూ జరుగుతాయి.

ఇక్కడ దుకాణదారులకు ఒక అలవాటు ఉన్నది. మనం ఏదైనా కొనటానికి వెళితే, వాళ్ళు కూర్చున్న చోటినుండి లేవరు. అమ్మకం గురించి వాళ్ళకు విచారంలేదు. రోపలెక్కడో ఉన్న వస్తువు కావాలని మనం అడిగితే ఇష్టం ఉంటే

తెస్తాడు; లేకపోతే లేదంటాడు. బేరాలు అసలు లేవు. ప్రతి చిన్నిపట్టణాలలోనూ సూపర్ బజార్లు ఉంటాయి. ఇక్కడ ప్రతి ఊరులోనూ బ్యాంక్ మిల్లి ఇరాన్ అనే బ్యాంక్ తప్పకుండా ఉంటుంది. మన దగ్గర బ్యాంక్ మిల్లి పాస్ బుక్ వుంటే ఏ వూళ్ళో అయినా బ్యాంక్ మిల్లిలో డబ్బు తీసుకోవచ్చు. ఇక్కడ వస్తువులన్నీ చాలా ఖరీదుగా వుంటాయి. అన్నీ విదేశాలనుండే వస్తాయి; ఇరాన్ దేశానికి సంబంధించినవి చాలా తక్కువ.

వియ్యం అమెరికా నుంచి వస్తాయి. ఇరాన్ వియ్యం కూడా ఉంటాయి గాని, అవి తినలేము. ఆదోవిధమైన వాసన వేస్తాయి. ఇరాన్ వియ్యం కే.జీ. 7 తూమానులు. అమెరికా వియ్యం 4 తూమానులు. ఇక్కడ బస్తా అంటే 45 కిలోలు. ఇక్కడ తలకు ఆలివ్ ఆయిల్ వాడతారు. వంటకు నువ్వులు, వేరువెనగ, మొక్కజొన్న, పనీళ్లవర్, వెజిటబుల్ ఆయిల్స్ దొరుకుతాయి. పోపుసామానులు అన్నీ దొరుకుతాయి. మినపపప్పు, కందిపప్పు, చింతపండు వంటివి దొరకవు. టెహరాన్ లో ఇండియన్ స్టోర్స్ వుంది. అక్కడ అవన్నీ దొరుకుతాయి.

బట్టలు జపాను నుండి ఎక్కువగా వస్తాయి. ఇక్కడివాళ్ళు పువ్వుల మొక్కలు చాలా శ్రద్ధగా పెంచుతారు. పార్కులు చాలా అందంగా వుంటాయి. గులాబీలకు అకులే కనపడవు; అన్నీ పువ్వులే కనపడతాయి. ఇక్కడ చూడవలసిన స్థలాలు చాలా తక్కువ. టెహరాన్ లో సాయిద్ మాన్యు మెంట్ అని ఒక చూడవలసినస్థలం వుంది. దాని పైకి ఎక్కితే టెహరాన్ పట్టణం అంతా కనిపిస్తుంది. టెహరాన్ లో క్రౌన్ పేలస్ ఉంది. అందులో మొఘల్ చక్రవర్తి షాజహాన్ ఉపయోగించిన నెమలి సింహాసనం, బాబరు కిరీటం వున్నాయి.

అందమైన
'డన్స్ బిక్'ల
కండు

ఇంటిని అందంగా ఉంచుకోవాలంటే, ఖరీదైన ఎర్నిచరు, గదులలో అమర్చే హులకుండీలు మొదలైనవాటితో కేవలం గృహాలంకరణ మీదుండే శ్రద్ధ ఒక్కటే చాలదు. ఇంట్లో ప్రతి రోజూ ఉపయోగించే కొన్ని వస్తువులను కూడా మనం అందంగా రూపొందించుకోగలిగితే-అవి గృహాలంకరణకు మరింత శోభను చేకూరుస్తాయి.

ఉదాహరణకు మనం చిత్తుకాగితాలూ అవీ పారేసుకోడానికి ఇంట్లో ఒక బుట్టను వాడుతూ ఉంటాము. అటువంటిదాన్నే అందంగా ఎలా తయారుచేసుకోవచ్చో- ఇక్కడ తెలుసుకుందాం.

మొదట పిల్లిబొమ్మ ఉన్న 'దన్స్ బిక్' ఎలా చేయాలో తెలుసుకుందాము.

ఇది చెయ్యడానికి $\frac{1}{2}$ మీటరు పచ్చరంగు గల జనుము గుడ్డ. 1 బాళి టిన్ను (వనస్పతి టిన్ను లేదా నూనె టిన్ను). నలుపురంగు ఎనామెల్ పెయింట్, నీలం, తెలుపు, నలుపు, పసుపు పచ్చ రంగుల పెట్టె ముక్కలు. $\frac{1}{2}$ మీటరు ఎరుపు రంగు 'రిక్రాక్' (కాటన్ లేన్), చారంగుడ్డ ముక్క. పెవికార్ జిగురు అవసరం.

మొదట డస్ట్ బిన్ చేయడానికి ఎన్నుకున్న టిన్ను లోపలా, టిన్ను అడుగు బాగాన నల్లరంగు ఎనామెల్ పెయింట్ ను పుయ్యాలి.

పెయింట్ ఎండిన తర్వాత - టిన్ను చుట్టూ పెవికార్ జిగురు పట్టించి, పచ్చరంగు గల జనుము గుడ్డను అతకాలి. టిన్ను కింది భాగం నుంచి అతకడం ప్రారంభించి - మీది భాగాన మిగిలిపోయిన గుడ్డను అలాగే లోపలికి మడిచి అతికించాలి.

తర్వాత కార్బన్ పేపరు తీసుకుని చారంగుడ్డ ముక్క పైన ఇక్కడ ఇచ్చిన పిల్లిబొమ్మ

'డిజైను'ను 'ట్రేస్' చేసి-ఆ తర్వాత, ఆ మేరకు కత్తిరించాలి. మెడపట్టికి నీలం రంగు, కళ్ళకు నల్లరంగు గల పెట్టె ముక్కలను అతికించాలి. అలా పిల్లిబొమ్మ తయారైన తర్వాత దాన్ని టిన్నుకు అతికించి - నల్లని పెట్టె కలం తో [బజా దులో దొరికే 'మార్కర్' కలంమైనా చాలా] పిల్లి బొమ్మ మరింత స్పష్టంగా తెలిపేలా 'అవుట్ లైన్' గీయాలి.

ఆ తర్వాత పసుపు పచ్చని పెట్టె ముక్కలు కత్తిరించి 14 వ పేజీలో కుడివైపున, మీది భాగాన ఉన్న వర్ణచిత్రంలో - చూపినట్లు అతకాలి. టిన్ను పై భాగంలో ఎరుపురంగు 'రిక్రాక్' (కాటన్ లేన్) అతికిస్తే - ఈ అందమైన 'డస్ట్ బిన్' తయారుచేయడం పూర్తయినట్లే:

మరో 'డస్ట్ బిన్'

ఇటువంటిదే మరో రకం 'డస్ట్ బిన్' తయారు చేసే విధానం కూడా తెలుసుకుందాం. ఇది చెయ్య

పుస్తకాలు

మనసు - మనువు
(నవల)

[రచయిత్రీ: కావలిపాటి విజయలక్ష్మి; ప్రచురణ: జయంతి పబ్లికేషన్స్, ఏలూరురోడ్, విజయవాడ-2; ధైర్య: ష్రీకృష్ణ; పేజీలు: 314; వెల: 9 రూ.లు; ముఖచిత్రం: బాపు]

ఎమ్ కామ్ పాసయి, ఉద్యోగంలో వున్న ఇరవై ఐదేళ్ళ వయసుగల, రామకృష్ణ - 'మనసు' లేని పెళ్ళిచేసుకున్నాడు. పిల్ల అగ్రహారపు పిల్ల. చదువులేదు. కాని, బాగా కట్నంతో వస్తోందని తండ్రి ఆశపడ్డాడు. తాను లోగడచేసిన కొన్ని అప్పులు ఆ కట్నంసొమ్ముతో తీర్చాలని ఆతని ఆలోచన. సంబంధాన్ని కొడుకు ఇష్టపడలేదన్నాక తండ్రి అసలువిషయం బయటపెట్టాడు. తండ్రి కోసం రామకృష్ణ 'త్యాగం' చేసి, సుబ్బలక్ష్మిని చేసుకున్నాడు. కాని, 'తొలిరేయి' నుంచే ఆమెతో ముభావంగా వున్నాడు. వాళ్ళ కాపురంలో కలతలు బయల్పడడం, ఆ కుటుంబంలో ఎన్నో గొడవలు రావడం, చివరికి 'చదువు సంస్కారం లేని' సుబ్బలక్ష్మి - అన్ని సమస్యల్ని పరిష్కరించి, కుటుంబాన్ని దార్లో పెట్టడం - జరుగుతాయి. నవల తిన్నగానే సాగిపోయినా, ఎక్కడా మనసుకు హత్తుకునే సన్నివేశాలు కనిపించవు; కథలో దొంకతిరుగుళ్ళు లేకపోయినా, బలమైన సంఘటనలూ కనిపించవు. కొన్ని పేజీల తర్వాత, కథాంతం అర్థమైపోతున్నా. అంతంకోసం వున్న పేజీలన్నీ 'చదవాలి కాబట్టి, చదవాలి' అని పిస్తుంది. కొంతభాగం తగ్గివున్నట్టయితే, నవలలో మరింత ఉత్సాహమూ; పుస్తకం ధరలో కొంత తగ్గింపు కలిసివచ్చేవేమో!

దానికి ఒక టిన్ను (వనస్పతి లేదా నూనెను ఉపయోగించిన టిన్ను). నలుపు రంగు ఎనామెల్ పెయింట్, వృత్తాకారంలో ఉండే చిన్న అద్దం ముక్కలు 12, ఒక మీటరు నలుపు రంగు రిక్రాక్ (కాటన్ లేన్), పెవికార్ జిగురు, $\frac{1}{4}$ మీటరు గులాబీ రంగు జనుము గుడ్డ, ఆకు పచ్చని రంగులో వున్న పెట్టె పువ్వులు మూడు, 2.2 అంగుళాల భుజం కొలత ఉండేలా చదరం ఆకారంలో కత్తిరించిన తెలుపు రంగు పెట్టె ముక్కలు మూడు, ఒక అంగుళం భుజపు కొలత ఉండేలా చదరం ఆకారంలో కత్తిరించిన ఆకు పచ్చ రంగు పెట్టె ముక్కలు మూడూ అవసరం.

ముందుగా టిన్నులోపలా, టిన్ను అడుగుభాగాన ఎనామెల్ పెయింట్ను పుయ్యాలి. పెయింట్ ఎండి పోయిన తర్వాత టిన్ను చుట్టూ పెవికార్ జిగురు పట్టించి గులాబీ రంగుగల జనుము గుడ్డను అతకడం ప్రారంభించి - మీది భాగాన మిగిలి పోయిన గుడ్డను అలాగే రోపరికి మడిచి అతికించాలి.

తెల్లరంగు పెట్టె ముక్కలను - (14వ పేజీలో ఎడమ వైపున కింద ఉన్న వర్ణచిత్రంలో చూచి

'పైవస్టార్' హోటళ్ళలో 'రూమ్ సర్వీస్ కేప్టన్' అన్న ఉన్నత పదవి ఇన్నాళ్ళూ పురుషులకే ప్రత్యేకంగా అన్నట్టుగా ఉండేది. షహనాభాన్ అన్న ఆమె ప్రస్తుతం ఢిల్లీలోని ఓబరామ్ ఇంటర్ కాంటినెంటల్ హోటల్లో ఆ పదవిని నిర్వహిస్తున్నది. భారత దేశంలో ఆ పదవిని వహిస్తున్నతొలి వనిత ఆమె!

నట్లుగా) మధ్యలో సమాన దూరం ఉండేలా చూసి అతికించాలి. ఆ విధంగానే వర్ణచిత్రంలో చూపినట్లు పై భాగాన ఆకు పచ్చ రంగులోని పెట్టె ముక్కలను అతికించాలి.

ఆకు పచ్చని పెట్టె ముక్కలకు మధ్యగా గుండ్రని అద్దం ముక్కలను అతికించాలి.

చతురస్రాకారంలో ఉన్న ఈ తెలుపు రంగు, ఆకు పచ్చని పెట్టె ముక్కల మధ్య పెట్టె పువ్వులను అతికించాలి. ఆ తర్వాత ఆకు పచ్చని పెట్టె ముక్కల పైన అద్దం ముక్కలను అమర్చాలి. అలాగే వర్ణచిత్రంలో చూపినట్లుగా పెట్టె పువ్వుల పైన, కింద అద్దం ముక్కలను అతికించాలి.

ఆ తర్వాత టిన్ను పైభాగం చివర, కింది భాగం చివరా 'రిక్రాక్' (కాటన్ లేన్) అతికించాలి. దీంతో 'దబ్బిన్' తయారు చేయడం పూర్తవుతుంది.

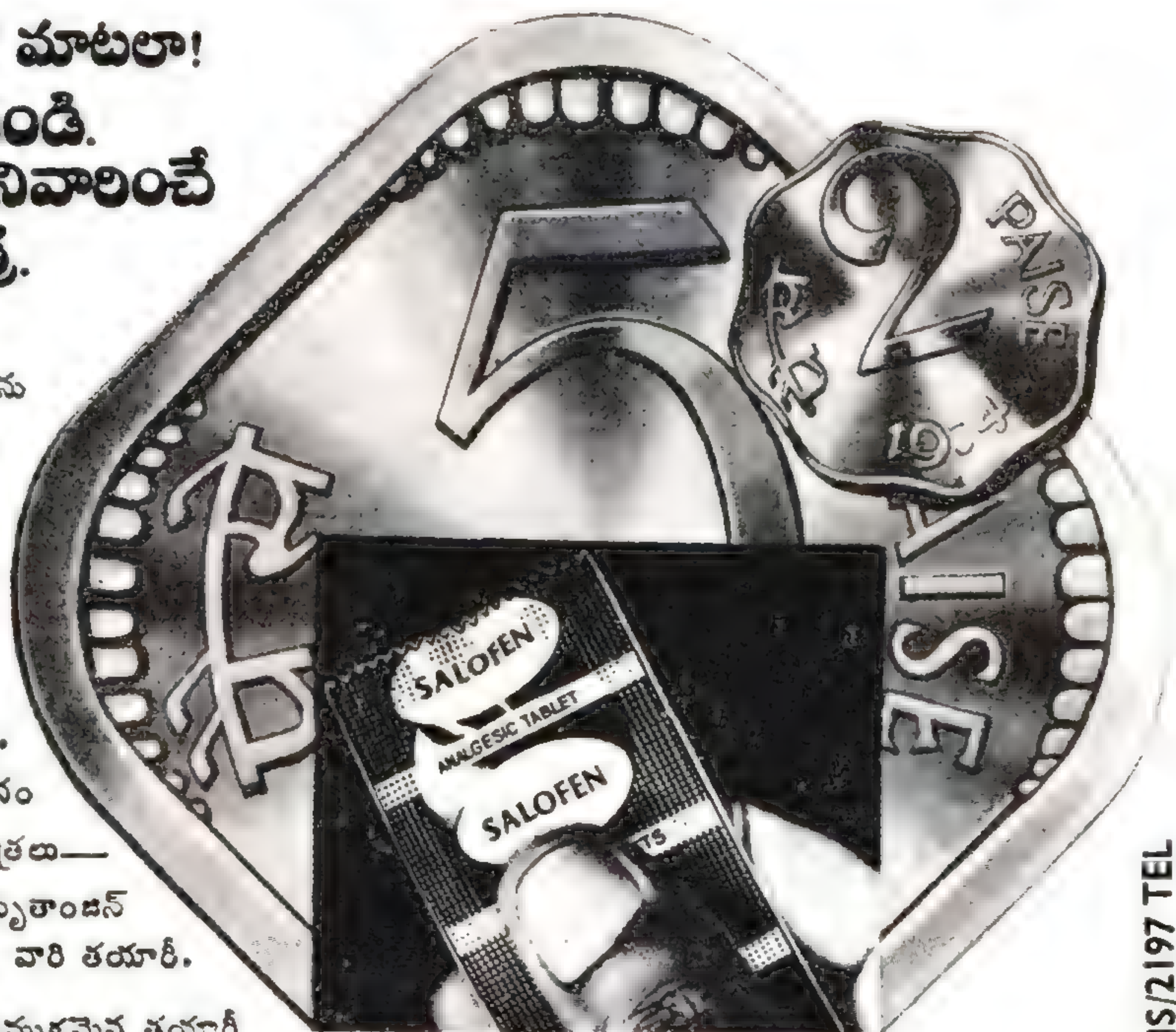
తీరిక సమయాల్లో ఇటువంటి అందమైన వస్తువులు తయారు చేసి పెట్టుకొనే అలవాటు - గృహాలంకరణలోని అందాన్ని పెంపొందించడానికి ఎంతైనా దోహదం చేస్తుంది.

ఈ రోజుల్లో తలనొప్పి అంటే మాటలా! సాలోఫేన్ ను వాడండి. అమోఘంగా నొప్పులను నివారించే విశిష్టమైన మాత్ర. వెల అతిచౌక

మంచి నొప్పుల నివారిణి సాలోఫేన్ ను గమనించండి. దీనిలో రెండు మందులు అమోఘంగా నొప్పులను పోగొట్టేవి చేరివున్నాయి—అస్పిన్, ఫెనాసిటిన్—అయినప్పటికీ వెల మాత్రము 7 పైసలే ఒకమాత్ర. సాలోఫేన్ అతిశీఘ్రంగా, తలనొప్పులకు జలుబులకు వందలనొప్పి, స్త్రీ జ్వరాలకు కండలనొప్పులకు ఉపశమనం కల్గిస్తుంది. సాలోఫేన్ నొప్పుల నివారిణి మాత్రము—వీక్షతరణి ఇంటింటా ప్రసిద్ధిపొందిన అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ వారి తయారీ.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ వారి నమ్మకమైన తయారీ

సాలోఫేన్ - అమోఘమగు నిరపాయకరమైన నొప్పుల నివారిణి

SAA/AMS/2197 TEL

వౌతవరణం ఒక్కసారిగా చల్లబడిపోయి ఈదురు గాలి ప్రారంభమయింది. నీటి కోసం కొలను వేపు పరుగెత్తుతున్న ఏనుగుల గుంపుల్లా, మేఘాలు అకాశాన్నంతా ఆక్రమించుకుంటున్నాయి. వుండీ....వుండీ కోపంతో గర్జిస్తున్నాయి. పెరట్లోని రెండు కొబ్బరి చెట్లూ ఒకదానితో ఒకటి పోటీపడి ఏచిప్పట్టినట్లుగా ఆపకుండా తలలూపుతున్నాయి.

“దుం....దుం....దుం....దుమ్!”

ఇంత చల్లని అనుకూలమైన వాతావరణంలో

ఇంట్లో కూర్చోలేక అటల కోసం అమ్మ చూడకుండా బయటకు జారుకున్న బాబు వురిక్కిపడి-

“అద్దనా! అద్దనా!” అనుకున్నాడు. అయినా మరొక్కసారి నలుచీకలా దద్దరిల్లి పోయేలా గర్జించిందా మేఘం.

బాబుకి భయం వేసింది.

“అద్దనా! అద్దనా!....అద్దన, పల్లణ, పార్ల కిరీటీ” నాన్నమ్మ పాడుకుంటుంటే విన్న చరణాలు మననం చేసుకున్నాడు. ఆ పైనరాక మళ్ళీ

అదే తిప్పి తిప్పి అనుకుంటూ నడక వేగం హెచ్చించాడు.

బాబు తన స్నేహితులతో స్రతి సాయంత్రమూ, తెలపు దినాల్లో అయితే మూడు పూటలూ అటల్లో మునిగిపోయి, భూలోక స్వర్గం అంటే, ఇదే అనుకునే స్థలమే గుడి వెనుక భాగం. రోజూ అటలయిపోయిం తర్వాత, ఆకుపచ్చని ఆ కోనేటి నీళ్ళల్లో చేతులూ కాళ్ళూ కడుక్కుని స్వామిని ఆపామాషీగా దర్శించి, పూజారి అందించిన పలహారాన్ని ఒక్కసారిగా బొక్కేసి, ‘వి పీ వే.... వి పీ వే’ మనుకుంటూ ఇంటికి దూసుకుపోతారు పిల్లలంతా. అది మార్పులేని దినచర్య.

కానీ బాబు చేవుని దర్శించినపుడు అమాయకంగా ప్రార్థించేవాడు. “స్వామీ! నీదగ్గర స్వర్గముందిట. అక్కడ వుండే ప్రజలకు, ఆకలి దప్పులూ, అసూయా ద్వేషాలూ వుండవట.

66 దేవుడూ! శుభ్రంబి యీరారి 99

అందుకే వాళ్ళను దేవతలంటున్నారట. నాయందు దయవుంచి, నన్ను పాలించి. (ఇందులో నాన్నమ్మ కనిత్యపు పాలు కాస్త కలిసింది కూడా) చచ్చి పోయిం తర్వాత నన్ను నీ దగ్గరకు తీసుకుపో తండ్రి! నేనేదైనా తప్పుచేస్తే క్షమించు కానీ నరకంలో తొయ్యకు... తెలిసి నేనింతెప్పుడూ పాపం చెయ్యను. తూనీగల్గి పట్టను. నీతాకోక చిలుకల్ని అంటుకోనే అంటుకోను. చెరువులో చేప నిల్లల్ని పట్టి నీసాలో వెయ్యను. తెలియక చిన్నప్పుడు చేశాను. అందుకు క్షమించు స్వామీ! ఇంతెప్పుడూ చెయ్యనుగా!" దేవుడి ముందు ప్రమాణాలు చేసి, రెంప లేసుకునేవాడు.

చాలా రోజులక్రితం, ఇంటిముందు పూల మొక్కల మీద ఎగురుతున్న రంగు రంగుల నీతాకోక చిలుకను పట్టుకుని కేరింతలు కొడుతూ, తన్మయత్వంలో ములిగిపోయి గంతులేస్తున్న బాబుని చూసి నాన్నమ్మ కోప్పడింది.

"ఒరేయ్! బాబిగా అలా చేయకూడదు. తప్పు!....తప్పురా నాయనా! ముందు దాన్ని వదిలేసి చెంపలేసుకో....ఇంతెప్పుడూ చెయ్యనని"

"ఏం! ఎందుకే?" బాబు తల ఎగరేసి మొండిగా అడిగాడు.

నాన్నమ్మ దగ్గరకు వచ్చి, నెమ్మదిగా బాబు చేతిలోని నీతాకోక చిలుకను విడిపించి, తల నిమిరుతూ అంది.

"నువ్వు దాని రెక్కలు విరిచేసినట్లు పట్టుకుంటే దానికెంత బాధ! వాటికి నోరు లేదు కదా బాధను పైకి చెప్పుకోలేవు. పైకి చెప్పుకోలేక, బాధ భరించలేక దేవుడిని తలచుకుని ఏడుస్తాయి. నిన్నెవరయినా కొట్టారనుకో, మీ నాన్నకు చెప్పి వాళ్ళను మళ్ళా కొట్టిస్తావు. పాపం! ఇది అల్ప ప్రాణి కదూ నీ తెదురు అడగ గలదా! నోరు లేదు కనుక ఎవరికి చెప్పుకో గలదు? ఒక్క దేవుడికి తప్ప! వాటిగోరు దేవుడు ఎంటాడు. నీ మీద కోపం తెచ్చుకుంటాడు. తన బిడ్డను మరో బిడ్డ బాదిస్తున్నాడూ అంటే కోపం రాదూ మరి! చెల్లాయిని నువ్వు కొట్టావనుకో—అమ్మకు మీ ఇద్దరూ సమానమైనా, చెల్లిని కొట్టినందుకు కోపం వచ్చి నిన్ను కొడుతుందిగా! దేవుడూ అంతే! నువ్విప్పుడు పాపం చేస్తే వచ్చే జన్మలో గుడ్డి వాడుగానో, కుంటి వాడిగానో పుట్టించి, నీ తప్పు నీకు తెలిసి వచ్చేలా చేస్తాడు."

బాబుకి అర్థం అయ్యా కానట్లుగా వుంది.

ఆ రాత్రి నానమ్మ చెల్లాయికి, తనకి అన్నం పెడుతూంటే కుతూహలంగా అడిగాడు.

"నానమ్మా! దేవుడెక్కడుంటాడు?"

"స్వర్గంలో"

"మనకు కనిపిస్తాడా?"

"ఇప్పుడు కనిపించదు. నువ్వు మంచివాడివై ఎవ్వరికీ అవకారం చేయకుండా దేవుడినే ప్రార్థిస్తూ మమకారాల్ని జయించి నప్పుడు తప్పకుండా కనిపిస్తాడు."

"మమకారం అంటే?"

"ఇప్పుడు నీ కర్థం కాదురా. పెద్దయిం తర్వాత తెలుస్తుంది."

"నాన్నమ్మా! నాకు దేవుడిని చూడాలని వుంది."

ఆ మాటకు నాన్నమ్మ నవ్వింది.

"వూరికే చూడాలనుకుంటే దేవుడు కని పిస్తాడా? ఇహ సుఖాలనాశించకుండా, కోరికలను జయించి భగవన్నామస్మరణలో పడిపోయినప్పుడు తప్పకుండా మోక్షం లభిస్తుంది."

"దేవుడున్నాడని నీకెలా తెలుసు నాన్నమ్మా!"

"ఏచ్చి నాయనా! దేవుడు లేకపోతే నువ్వెలా వచ్చావు? నేనెలా వచ్చాను? సకల చరాచరాలూ ఆయన సృష్టించినవేగా!"

"అందుకనేనా పండగలు చేసుకుంటూ దేవు డికి పూజలు చేస్తాం?" పండగలప్పుడు గుడిలో దేవుడిని పూరేగించడం గుర్తు వచ్చింది బాబుకి.

"అందుకేరా నాయనా!"

భోజనాలు పూర్తయ్యాయి. బాబు కళ్ళింతంతవి చేసుకుని ఒక్కొక్కప్పుడు నోట్లో ముద్ద మింగటం కూడా మరచిపోయి చెవులు రిక్కించు కుని విన్నాడు.

ఆ రోజే కాదు. ఆ తరువాత ప్రతిరోజూ నాన్నమ్మను దేవుడిగురించి ప్రశ్నించే వాడు. అవిడ చెబుతూంటే అర్థరాత్రి అయినా, నిద్ర పోకుండా వినేవాడు.

అరేళ్ళ ఆ పసి మనస్సుకి అప్పటికి తెలిసిన విషయాలు బాగా హత్తుకుపోయాయి.

"దేవుడు సర్వాంతర్యామి. అంటే అన్ని చోట్లా వున్నాడు. వుండి ఎవరు పాపం చేస్తున్నారో చూస్తాడు. చూసి వాళ్ళను శిక్షిస్తాడు. మంచి వాళ్ళను రక్షిస్తాడు."

అప్పటినుంచీ బాబుకి దైవ ప్రార్థన అలవాట

యింది. ఆ చిన్నారి మనస్సు దేవుడిని చూడటం కోసం పరితపించేది. కాని వెనువెంటనే నాన్నమ్మ మాటలు గుర్తుతెచ్చుకుని పూరడిల్లేది.

"ఇతరులను బాధపెట్టి పాపం చెయ్యకూడదు. స్వార్థం పనికిరాదు. అందరికీ సహాయం చేసి పుణ్యం సంపాదించాలి. స్వార్థాన్ని జయించి దేవుడిని ఆరాధిస్తే, చనిపోయిన తర్వాత దేవుడే స్వయంగా వచ్చి మనల్ని తన దగ్గరకు తీసు కెళ్తాడు." పూహలతోనే ఒళ్ళు పులకరించేది బాబుకి.

రోజూ గుడి వెనక ఆడుకుంటూ, దేవుడిని ప్రార్థిస్తూ, పదో సంవత్సరంలోకి అడుగుపెట్టాడు. హైస్కూలులో ప్రవేశించాక, సత్యం మాస్టారు వైస్సు పాఠం చెబుతూ "దేవుడులేదు, అంతా అబద్ధం. దేవుడున్నాడని చెప్పేవాళ్ళంతా వుట్టి మూర్ఖులు, అజ్ఞానులు" అంటూ ఏవేవో చెప్పే వారు.

బాబుకి కోపం వచ్చేది. మాస్టారి నెదిరించి, "దేవుడున్నాడు" అని చెబుదామా అనుకునేవాడు కానీ భయం చేత అగిపోయేవాడు.

బాబు ఒక్కొక్కానుకూ వస్తూంటే మాస్టారి మాటలు నమ్మవలసి వస్తోంది. జీవపదార్థము ఎలా ఏర్పడిందో, ప్రాణులెలా పుద్భవించాయో చదువు తుంటే దేవుడు లేదనుకునేవాడు బాబు. అతని అనుమానం రోజూ రోజుకీ బలపడ సాగింది. కానీ నాన్నమ్మ వివరించిన ప్రకారం దేవుడున్నాడేమో ననే అనుమానమూ వుండేది. కానీ దేవుడనే వాడుంటే అన్యాయం ఇంతగా ఎందుకు ప్రబలి పోతుందో అతనికికర్థం కావడం లేదు. నాన్నమ్మ చిన్నతనంలో ఆసలు దొంగతనాలే వుండేవికావట. ఎవరికైనా అవసరమయి, గుమ్మడికాయ కావా లంటే, ఆ చేను యజమానులెవ్వరూ లేకపోతే, కాయ కోసుకుని దాని స్థానంలో దమ్మిడి పెట్టి వెళ్ళి పోయేవాళ్ళట.

కారణం—భగవంతుడున్నాడు. తప్పు చేసినా, అన్యాయం చేసినా శిక్షిస్తాడు అనే భయంవల్ల. ఇప్పుడు ఆ భయం పోయింది. దేవుడు లేడంటూ నూటికి తొంభైమంది వాదిస్తున్నారు. దేవుడే లేదనుకుంటూంటే ఇంక అక్రమాలు చెయ్యటానికి భయమేమిటి? ఎక్కడ చూసినా దొంగతనాలూ, దోపిడీలూ; లేచిన దగ్గర నుండి, 'సక్రమంగా బ్రతకగలమా? లేదా?' అన్న ఆరాటం!

మనిషికి, మనిషికి మధ్య వుండవలసిన

మమతా, మానవతా, అవగాహనా మృగ్యం అయినప్పుడు దేవుడికి చోటెక్కడ?

చాలా రోజులనుండి విపరీతమయిన సంచలనాన్ని రేకెత్తిస్తున్న ఆలోచనల్ని కూడదీసుకోవటానికి వ్యర్థ ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు బాబు.

మానవుల్లో వుండవలసిన మంచితనమే దేవుడు. నీతి, నిజాయితీ అయినకున్న వివిధమయిన పేర్లు. మానవతా, న్యాయమూ, దయా, దాక్షిణ్యమూ, శాంతి, అహింసలే ఆయన సుగుణాలు.

దేవుడు అంటే ఒక ఆకారంతో ఎక్కడో ఆకాశంలో కూర్చుని లేడు. ప్రతి ప్రాణిలో, ప్రతి పదార్థంలోనూ వున్నాడు. అందుకే సర్పాన్ని నాగేంద్రుని పేరుతోనూ, కుక్కను గౌరీదేవిగానూ పూజిస్తున్నారు. ప్రతి ప్రాణికి గౌరవం ఇవ్వటమే పూజించడం. నాలుగు వరాహాల్ని చంపి నాలుగు రోజులు భుజించి రెండు కొబ్బరికాయలు కొట్టి సంత మాత్రాన ఆ హత్యానేరం, చేసిన పాపం రద్దయిపోతాయా? లేదు!....లేదు!....బాబు మనస్సు గాలికి వూగిపోతున్న చిరుదీపంలా ఆలోచనలతో అల్లాడిపోతుంది.

“దేవుడు లేడు....”

“ఉహా! వున్నాడు....”

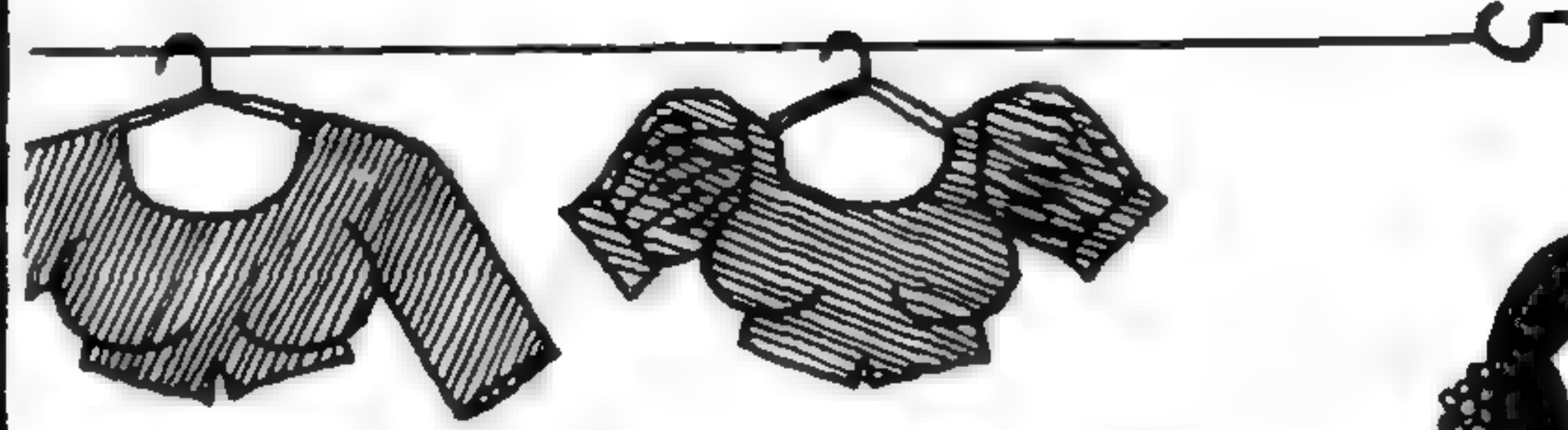
“లేదు! మనిషిలోని మంచితనమే దేవుడు.”

“ఏమో! వున్నాడో లేదో!”

“వున్నా. మనుష్యులు కొలుస్తున్న ఈ రూపంలో లేడు.”

బాబు మనస్సు వూగిసలాడి, దేవుడు లేదేమో ననే భావనవైపు మొగ్గు చూపింది.

క్రమంగా ఈదురు గాలి ఎక్కువయ్యింది. సాయంత్రం నాలుగు గంటలే అవుతున్నా మేఘాల నీలిమలో చుట్టూ చీకట్లు ముసురుకోసాగాయి. చెట్లు పూనకం వచ్చిన వాటిలాగా వూగిపోతున్నాయి. బాబు గబగబా అడుగు లేశాడు. అతని వూహకు విరుద్ధంగా గుడి వెనుక ఒక్కళ్ళూ లేరు. నిర్మానుష్యంగా వున్న ఆ ప్రదేశంలో వంటరిగా వున్న బాబుకి భయం వేసింది. లోపలికి వెళ్ళటానికి దైర్యం చాలక గుడి బయట నుండే భయపడుతూనే గబగబా దణ్ణం పెట్టేసుకుని వెనుదిరిగి పరుగెత్తాడు. ఇరవై గజాలు ముందు కొచ్చేసి రావి చెట్టు కింద అనుమానంగా ఓ ఊణం అగిపోయాడు. కెప్పు, కేప్పుమన్న కేక విని,

తిరిగి పాత ష్యాషన్లు రొవడం కూడా నాకు మంచిదే అయింది. పదిహేనేళ్ల నాడు మా అమ్మ 'టైటాన్ ష్యాషన్' అని వేసుకోకుండా దొచింది. ఇప్పుడు నాకు పనికొచ్చాయి!

వూవిరి తీసుకోవటం కూడా మరచిపోయి వెనుదిరిగి చూపే లోగానే నోరు మూసి పక్కకు లాగారెవరో. అరవకుండా నోరు మూశారు కానీ జరిగే మోరం చూడు-అన్నట్లుగా కళ్ళు మూయలేదు. బాబు మనస్సు గిలగిలా తన్నుకుంది. తప్పించుకోవటానికి వ్యర్థ ప్రయత్నం చేశాడు. మేరు సర్వతలా వున్న అతని ముందు, పిచ్చుకలా వున్న తన బలమెంత? అయిపోయింది. అంతా అయిపోయింది. తన ప్రాణన్నేహితుడు రవి అక్కయ్య బ్రతుకు సర్వనాశనం అయిపోయింది.

మల్లేశ్వరి శక్తిసంతా వుపయోగించిపోరాడింది. వాడిని ప్రార్థించింది. కాళ్ళు కూడా పట్టుకుంది. పలితం లేకపోతే “దేవుడా! నువ్వే నాకు దిక్కు” అంటూ దిక్కులన్నీ జారిపడేలా ఏడ్చింది. గుండెలు పగిలేలా ప్రార్థించింది. కానీ అమె మోర ఏ దేవుడూ వినలేదు. అంతా బాబు చూస్తూనే వున్నాడు. చివరికి చూడలేక కళ్ళు గట్టిగా మూసుకున్నాడు. అంతవరకూ శ్రీ, పురుష సంబంధమేమిటో చూడాయగానైనా తెలియని అతని మనస్సు జుగుప్సతో, అసహ్యంతో, క్రోధంతో చెప్పలేనన్ని భావాలతో కవిగా తయారయింది. మానవత్వాన్ని మరచిపోయి దానవుల్లా ప్రవర్తిస్తున్న వాళ్ళ రాక్షసత్వాన్ని బాబు కోపమూ, కనీ ఏం చెయ్యలేక పోయాడు.

గాలి వుధృతం ఎక్కువయింది. టపటపా చినుకులు రాలటం మొదలెట్టాయి.

మల్లేశ్వరి నక్కడే వదిలేసి యంగీ చుట్టు

కుంటూ వచ్చాడతను. అడుగుల చప్పుడు విని బాబు కళ్ళు తెరిచాడు. “వీడు! వీడు ప్రెసిడెంట్ కొడుకు సురేంద్ర కదూ! పట్టణంలో చదువు కుంటూ శలవల కొచ్చిన మూర్ఖుడు.” బాబు పూనకం వచ్చిన వాటిలాగా వూగిపోయాడు.

“వీడి సంగతి నేను చూస్తాను. దాన్ని నీ యిష్టం వచ్చినంతవేపు....హి....హి” వికృతంగా నవ్వేడు. బాబు చేతులు మారాడు.

స్పృహలో లేని మల్లేశ్వరి కూడా చేతులు మారింది.

మల్లే మొగ్గలా అమాయకంగా పవిత్రంగా వున్న ఆమె డీనితం ఇద్దరు పాపిష్టుల బలహీనతకు బలియై సర్వనాశనం అయిపోయింది.

అంతా అయిపోయి శవాకారం మిగిలిన తర్వాత, బాబుని కూడా అక్కడే వదిలేసి వెళ్ళిపోయాడు.

చినుకులు వర్షంగా మారిపోయాయి. వర్షం కుండపోతగా మారింది. రోజు రోజుకీ పెరిగి పోతున్న పాపంలా చీకటి నలు దిక్కుల్ని భయంకరంగా కమ్ముకోసాగింది. జరిగిన భీత్యాన్ని చూసి సహించలేను అన్నట్లుగా ప్రకృతి భీకరాకారం దాల్చింది.

బాబు ఊణం ఆలశ్యం చెయ్యకుండా మల్లేశ్వరి దగ్గరకు పరుగెత్తాడు “అక్కా” అంటూ.

ఆమె కళ్ళెత్తి చూడలేదు.

చేయి పట్టుకుని చూశాడు.

గాలి, వర్షం కలిగిస్తున్న చలికన్నా చల్లగా వుంది. మంచు కంటే చల్లగా, అతిచల్లగా వుంది.

అంత చీకటిలో, వర్షంలో, నిర్మానుష్యంగా వున్న ఆ ప్రాంతంలో శవాన్ని పక్కనే పెట్టుకుని నింపావటానికి బాబుకి భయం వెయ్యలేదు. ఏడు పొచ్చింది. కర్తవ్యం గుర్తువచ్చినా, కదలేనట్లు అక్కడే నిలబడిపోయాడు.

దూరంగా వర్షం చినుకులలో మసక బారుతూ హరికెన్ లైట్లు కనిపించాయి. అవి అందిస్తున్న గుడ్డి వెలుగులో మానవాకారాలు కర్రలు తీసుకుని వస్తున్నాయి.

బాబు ముందుకు పరుగెత్తాడు.

బురదలో కాళ్ళు కూరుకుపోతున్నాయి. కస్సు మని కాలికి గుచ్చుకుందేదో. సూదుల్లా కళ్ళనుపొడుస్తున్నాయి నెత్తి మీద నుండి మొహం మీదికి జారుతున్న వర్షపు దారలు. శక్తిని కూడదీసుకొని ముందుకు పరుగెత్తాడు బాబు.

“రామయ్య పెదనాన్నా! అక్క ఇక్కడ వుంది.”

“రవీ అక్క ఇక్కడ వుందిరా!” ఏడుపులో గొంతు బొంగురు పోయింది. ఎలుగ్గొడ్డులా అరిచేడు.

అందరూ అటువేపు పరుగెత్తు కొచ్చారు.

బాబు సత్యం మాష్టారి చేతుల్లో వారిపోతూ—

“మాష్టారు! అక్క చచ్చిపోయింది” అంటూ భోరుమన్నాడు.

మాష్టారు చేతిలో కర్ర మరొకరికిచ్చి బాబుని దగ్గరగా పొడుపుకుని వెన్ను నిమిరాడు.

“ఏమిటి? ఏమయింది?”

“ప్రెసిడెంట్ కొడుకు సురేంద్ర లేడూ, వాడూ ఇంకోడూ కలిసి అక్కను ఏదో చేసి చంపేశారు” బాబు కళ్ళు పెద్దవయ్యాయి. కోపంతోనూ వర్షంలో తడవటం వలనా విపరీతంగా వణికిపోతున్నాడు. కనితో పళ్ళు కట కట లాడుతున్నాయి.

స్పృహ తప్పిన బాబు మాష్టారి చేతుల్లోంచి జారి క్రింద పడిపోయాడు. మాష్టారు లెళ్ళి చెయ్యకుండా ముందుకు పరుగెత్తాడు. కానీ ఆయన కక్కడ కనిపించింది తన ప్రియాతి ప్రియమైన మల్లి. కాబోయే జీవనసహచరి మల్లికాదు—ఆమె శవం.

*

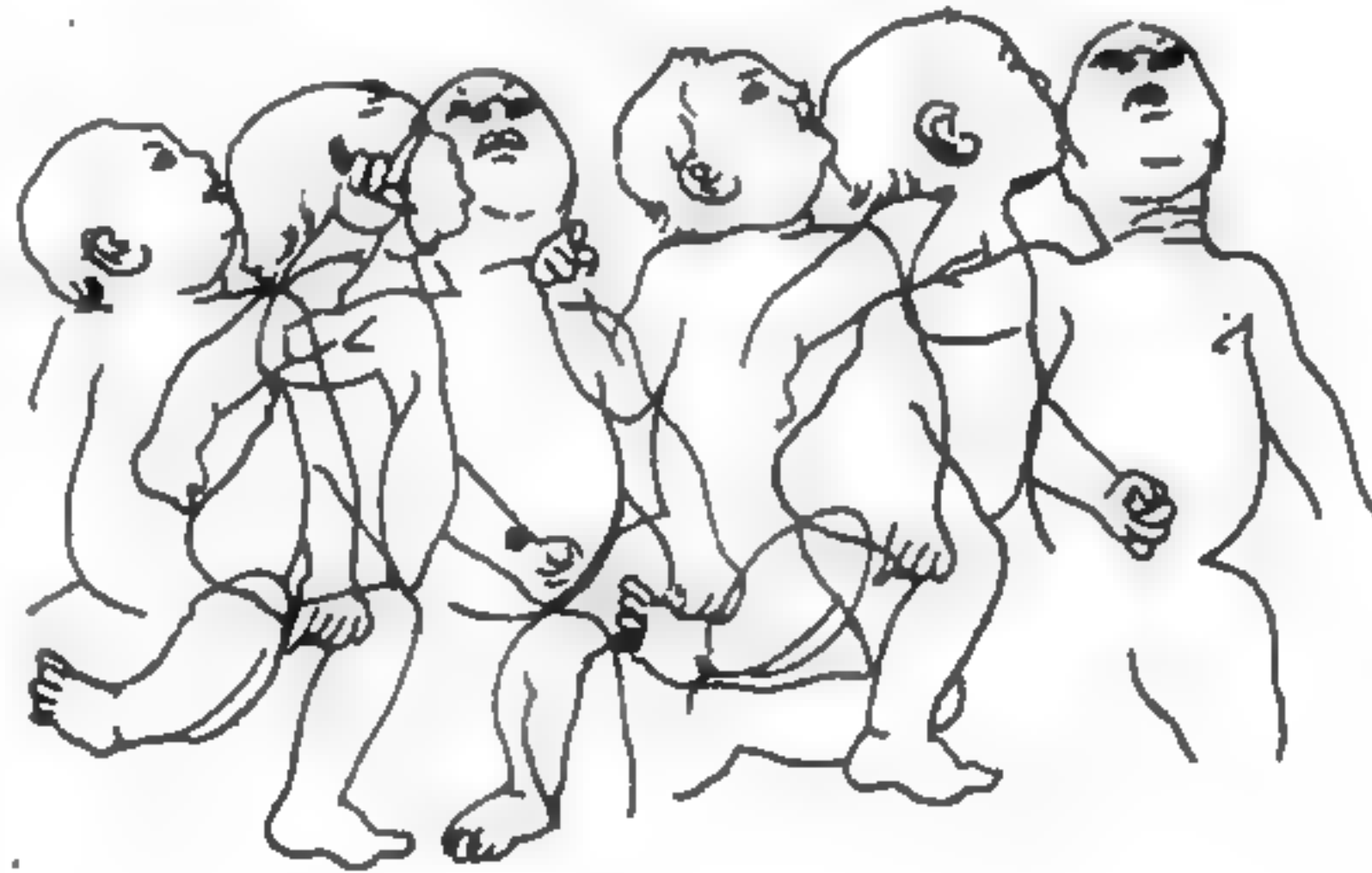
వర్షం వెలిసింది. కానీ అది చేసిన భీభత్సానికి

చిహ్నంగా విరిగిపోయిన చెట్లూ, మోకాల్లోతు బురదా, ఎక్కడ చూచినా ఎర్రటి బురద నీటి గుంటలూ మిగిలిపోయాయి.

మల్లేశ్వరి అంతిమ యాత్రకు సన్నాహం జరుగుతోంది. రవీ బాబూ ఒకళ్ళ నొకళ్ళు కౌగలించుకుని హృదయ విదారకంగా ఏడుస్తున్నారు. చూడటానికి వచ్చినవాళ్ళలో కంటతడి పెట్టని వాళ్ళులేరు. అందుకు కారణం—సత్యం మాష్టారి మీదున్న గృహమూ, మల్లేశ్వరిమీదున్న ప్రేమనూ. ఇవేమీ తనకు పట్టనట్లు అరుగుమీద నిశ్చింతగా నిద్రపోతుంది మల్లేశ్వరి.

“ఈ వయస్సులో నాకీ రంపపుకోత ఎందుకు రాకావురా భగవంతుడా? ఈ కడుపు కోతనెలా భరించను తండ్రీ! నేనేం పాపం చేశానని నాకింత శిక్ష విరించావు నాయనా? చేస్తే నన్ను తీసుకుపోక దాన్నెందుకెత్తుకు పోయావు తండ్రీ!” తల్లి శోకం ఆమెకు వినిపించటమే లేదు.

ప్రాణంలో ప్రాణంలా మెరిగి ఒక్కటవటానికి తహతహలాడిపోతూ నిరీక్షిస్తున్న ప్రియుడి గుండెల్లో రేగిన దావానలం ఆమెకు కనిపించటం లేదు.

ఒక వనితకు ఒక్కసారిగా ఆరుమంది పిల్లలు పుట్టారు. ఇద్దరు పిల్లలు పుట్టగానే మరణించారు. తక్కిన నలుగురి స్థితి అంత తృప్తికరంగా లేదు. అయినా తల్లి షేమంగానే ఉన్నది. ఇందులో విశేషం ఏముంది?

జపాన్ లో ఒక్క కాన్పులో ఆరు మందిని కనడం అన్నది ఇదే మొదటి సారి! అదే విశేషం!

“నువ్వు లేకుండా నేనెలా బ్రతకగలను మల్లీ” అంటూ మూగగా రోదిస్తున్న అతని రోదన ఆరణ్యరోదనే అన్నట్లుగా ఆమె నిశ్చింతగా ప్రయాణమైంది.

మాష్టారి వెనకాలే బాబూ నడిచాడు.

ఎర్రగా పైకిలేచిన జ్వాలలు ఆగలేనట్లుగా మల్లిని కబళించాయి.

అంతవరకూ గంభీరంగా వున్న మాష్టారు మొల్లుమన్నాడు.

“మల్లీ! ఇంక నాకు తోడెవ్వరు? దేవుడికి పూజచేయించి వస్తానంటూ వెళ్ళావు నిజంగా ఆ దేవుడిదగ్గరకే వెళ్ళావా?” వెను వెంటనే పట్టుమని నవ్వాడు.

“ఏచ్చిదానా! దేవుడు లేడు అంటే లెంపలేసు కోమని బలవంతం చేసేదానివి. క్షమించమని దేవుణ్ణి ప్రార్థించేదానివి. చూశావా? దేవుడు లేడు. వుంటే నీ కన్యాయం జరుగుతుంటే చూస్తూ వూరుకున్నాడా ఆ రాతి విగ్రహం....హ్లా...హ్లా.... ఏచ్చిదానా! ముందు నుండి నేను చెబుతున్నా వినిపించుకోకుండా నీ చావు కొనితెచ్చుకుని నన్నూ చంపుతున్నావు. దేవుడే నీకారాత రాశాడు. నువ్వు నాకీరాత రాశావు...మల్లీ! మల్లీ....ఒక్క విషయం చెప్పు! నువ్వు లేకుండా నేనెలా బ్రతకాలి. ఇంకేం వద్దు. ఒక్కసారి నాకు కనిపించి ఈ ఒక్క విషయం చెప్పు” మేష్టారు జాట్లు వీక్కున్నారు.

“అయ్యో! ఏచ్చెక్కింది.”

“ఇంకేముంది? అంతా అయిపోయింది.”

“ఎంతలో ఎంతెంత పోరాలు జరిగి పోతున్నాయి?” మాష్టారిని పట్టుకోవటానికి వ్యర్థ ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు చాలామంది.

కన్నీళ్ళన్నీ కరిగిపోయి గాజుగోళాల్లా మెరుస్తున్న బాబు కళ్ళనుండి నెగలూ, పొగలూ చిమ్ముకుంటూ అబరిసారిగా రెండు కన్నీటి బొట్లు రాలాయి. అప్రయత్నంగా చేతులెత్తి నమస్కరించాడు.

“దేవుడా! నువ్వున్నావో లేవో నాకు తెలియదు. కానీ దారుణాలు జరగకుండా, లోకం అల్ల కల్లోలమైపోకుండా వుండేందుకు నువ్వుండి తీరాలి!”

“దేవుడా నువ్వుండి తీరాలి!”

“నువ్వుండి తీరాలి.”

చర్చాంధర్వం

టక్ ! టక్ ! టక్ !

సుశీల : ఎవరది ?

కమల : వచ్చి చూడరాదా ?

సుశీల : హలో, కమలా ! దయచేసి రోపరికిరా. నీ గొంతు పోయిపోలేననుకున్నావా ?

కమల : ఎలా ఉన్నావు ? ఏమిటి కథ ?

సుశీల : చక్కగా ఉన్నాను. ఇంత పెందలాడే బయల్దేరావేమిటి ? వంట ఆయిపోయిందా ?

కమల : పిల్లలందరూ ఇంట్లోనే ఉన్నారు గనక ఇవాళ విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నాను. పని అంతా పెద్ద పిల్లలకి పంచేశాను.

సుశీల : మగపిల్లలు ఇంటి పనులు చేస్తారన్నమాట ?

కమల : వాళ్ళచేత అన్ని రకాల పనులూ చేయిస్తాను. వాళ్ళు చచ్చినట్టు నేర్చుకోవాలి. ఎందుకంటే, ఈ తరం వాళ్ళు ఎదిగొచ్చేసరికి పని చేసే వాళ్ళంటూ ఉండకపోవచ్చు. పని అంతా ఆడవాళ్ళే చెయ్యాలనటం బావ్యం కూడా కాదు.

సుశీల : నువ్వు నాకు చెప్పాలా ? బయట ఉద్యోగం చేసుకుంటూ ఇతర సహాయం లేకుండా ఇల్లు చూసుకోవటమంటే చావుగా ఉంది.

కమల : కాదా మరి ! మా గ్రామంలో ఎంతో మంది నౌకర్లు, చాకర్లు ఉండేవారు. అందుచేత మాకు ఒళ్ళు బలించిపోయి, జాట్లు దువ్వటానికి కూడా పని మనిషి కావరిసొచ్చేది. పెళ్ళికాక మునుపు నాకు ఉల్లిగడ్డ తరగటం కూడా చాత కాదంటే నమ్ము, సుశీలా. ఇప్పుడు తప్పనిసరి అయి తరగటమూ, వండటమూ, ఊడవటమూ, ఇల్లు తుడవటమూ అన్నీ నేరవారిసొచ్చింది. మాది పెద్ద కుటుంబమేమో. పని ఎక్కువని పని మనుషులు ఎక్కువకాలం ఉండరు.

సుశీల : సొంత పనులు చేసుకున్నంత ఉత్తమం లేదు. నీ పిల్లలకు శిక్షణ ఇస్తున్నందుకు నన్ను అభినందించింది.

కమల : మగ పిల్లలయేది, ఆడ పిల్లలయేది,

ఇంటి బాధ్యతలు పంచుకోవటం అందరూ నేర్వాలని నా గట్టి నమ్మకం.

సుశీల : నిశ్చయంగా.

కమల : మగవాళ్ళు ఇంటి దాకిరి చెయ్యటం నామోషి అని మా అత్తగారి ఉద్దేశం.

సుశీల : నువ్వు నీ కొడుకులకు కలిగించే బావాలు నీ కోడళ్ళకు ఉపయోగంగా ఉంటాయి గనక, నీ కోడళ్ళు నిన్ను తప్పక మెచ్చుకుంటారు.

కమల : చూడు, సుశీలా. నేనిప్పుడెలా కనిపిస్తున్నాను ?

సుశీల : బ్యూటీఫుల్ ! చాలా అందంగా ఉన్నావు. ఏం ?

కమల : కిందటిసారి నన్ను చూసినప్పుడు పారిపోయి, అనారోగ్యంగా ఉన్నానన్నావు గద. అప్పటినుంచి నా ఆహారం గురించి, ఆరోగ్యం గురించి ఎంతో జాగ్రత్తగా ఉంటున్నాను. అంచేత తేడా ఏమన్నా కనిపిస్తున్నదా అని !

సుశీల : స్పష్టంగానూ ! నీ చర్మం దాదాపు వెలిగిపోతున్నదనుకో. అందుచేత నువ్వు మరింత అందంగా కనిపిస్తావు. చర్మ సౌందర్యం కాపాడుకోడానికి ఏం చేస్తున్నావేమిటి ?

కమల : రోజూ ఏదో ఒక ఆకు కూర వండుతాను. ఒకరోజు మునగాకు చేస్తే ఇంకో రోజు తోట కూర చేస్తాను. ఇలా మార్కెట్లో దొరికే ఆకు కూరలన్నీ వరస తిప్పుతాను.

సుశీల : “చెక్కుర్ మని” ఆకు ఎప్పుడైనా వండి చూశావా ? అది చాలా ముఖ్యమైన మొక్క. మనదేశంలో బాగా అవుతుంది. అయితే దానికి తగిన ప్రచారం లేక అది మార్కెట్లో కనబడదు.

కమల : అది ఎలా ఉంటుంది ?

సుశీల : దాని ఆకులు పెద్ద కరివేప ఆకులలాగా ఉంటాయి. తేలికగా కడగవచ్చు. కంటి చూపుకూ, చర్మానికి, చిగుళ్ళకూ కావలసిన విటమిన్ ఆ ఆకులలో జాస్తిగా ఉంటుంది.

బలమైన దంతాలకూ, ఎముకలకూ, రక్తానికి కావలసిన లవణాలు కూడా అందులో హెచ్చుగా ఉంటాయి. ఇతర ఆకు కూరలకన్న దీని ఆధిక్యత ఏమంటే, ఇందులో స్వల్పంగా కొవ్వు పదార్థమూ శరీరనిర్మాణానికి అవసరమైన మాంస కృత్తులూ కూడా ఉన్నాయి.

కమల : చెక్కుర్ మని మొక్క ఒకటి పెంచితే బాగుండునే.

సుశీల : మా బంధువులింటి నుంచి నీకు ఒకటి రెండు కొమ్మలు తెప్పించి ఇస్తాను.

కమల : కొమ్మ పెడితే బతుకుతుందా ?

సుశీల : ఆ. ఆ మొక్కను పెంచే పద్ధతి అదే.

కమల : అయితే రెండు కొమ్మలు తెప్పించి పెడుదా. పిల్లలచేత నాటించి, పెరిగిస్తాను.

సుశీల : అందరు తల్లులూ నీలాటి వాళ్ళే అయితే, వచ్చే తరం వాళ్ళు దేశానికి ఎంతైనా ఉపకారం చెయ్యగలరు.

కమల : మా అమ్మ మమ్మల్ని గారాబం చెయ్యకుండా ఉన్నట్టయితే ఈ విషయాలన్నీ నేను ఇంత కష్టపడి నేర్చుకోవరినీ వచ్చేది కాదు.

సుశీల : ఒక్కోసారి తప్పులు చేసి నేర్చుకున్న పాఠాలు బాగా వంటపడతాయి.

కమల : మార్కెట్లో దొరికే ప్రతి ఆకు కూర కొన్నాను, మరి ఈ చెక్కుర్ మని ఎందుకు కొన్నానుగానో తెలీదు. కొద్దిరోజుల క్రితం తెల్ల ముల్లంగి చౌకగానూ, పుష్కలంగానూ దొరికింది గదా. అందుచేత ముల్లంగి ఆకులు చక్కగా ఉపయోగించుకున్నాను. నీకు తెలుసా, సుశీలా ? ముల్లంగి ఆకులు పారేసేవాళ్ళు, లేకపోతే ఊరికే ఇచ్చేవాళ్ళు, ఇప్పుడు మా కూరల మనిషి వాటిని కూడా అమ్ముతున్నది.

సుశీల : మనం కూరగా ఉపయోగించే ముల్లంగి దుంపలు కన్నా దాని ఆకులో ఆహారం విలువ హెచ్చు. కళ్ళకూ, చర్మ సౌందర్యానికి ముఖ్యమైన ‘ఎ’ విటమిను కేరట్ దుంపల్లో హెచ్చుగా ఉంటుందంటారు. కాని కారట్లో కన్న దాని

అకుల్లో ఎక్కువ 'ఎ' విటమిన్ ఉంటుంది. తెలుసా?

కమల: నిజమా? అయితే నేను తినే ఆకు కూరల్లో కేరట్ ఆకులు కూడా చేర్చుతాను. కాని అవి దొరకవు గదా!

సుశీల: అదే చిక్కు. అవి తినటానికి పనికి రావని అవతల పారేస్తారు. సరే, కమలా. నీ ముఖం అద్దంలాగా ఉండటానికి ఇంకేమేం చేశావు. కొద్ది మాసాల క్రితం పాలిపోయి. నిర్జీవంగా ఉన్న నీ ముఖం ఇప్పుడు నవనవలాడు తున్నది.

కమల: నన్ను పొగడేస్తున్నావు! నన్ను ఆహారం గురించి హెచ్చరించినందుకు ఆకీర్తి ఏదో నీకే దక్కాలి. రోజూ ఆకు కూరలు తినటంతో బాటు భోజనంలోకి అన్ని రకాల కాయ గూరలూ, పళ్ళూ-బొప్పాయి, గుమ్మడి, ఉసిరి, పొట్ల, అరటి, చిక్కుళ్ళు, బేరికాయలు, బటానీలు, మామిడి....

సుశీల: ఏమాళ్ళర్యం! నా సలహా పరితం చూసినమీదట మా ఇంట్లోవాళ్ళు నా మాట కాస్త వినిపించుకుంటే బాగుండుననిపిస్తున్నది

ముల్లంగి కూరక

ఇది ముల్లంగి ఆకులతో చేసే వంటకం. చర్మ సౌందర్యానికి అవసరమైన విటమినులు ఇందులో హెచ్చుగా ఉంటాయి. చపాతీలతో దీన్ని తీసుకో వచ్చు.

ముల్లంగి ఆకులను అనేక పర్యాయాలు నీటిలో కడిగి, సన్నగా తరిగి 4 కప్పులు తీసుకోవాలి. కాడలలో మంచి సారం ఉంటుంది. వాటిని విసర్జించరాదు. ఇదికాక, 2 మిరపకాయలూ, ఒక ఉల్లిగడ్డా, అర టీస్పూను అవాలూ, అర టీ స్పూను మినప పప్పు, అరకప్పు కొబ్బరికోరు కావాలి.

బాణలిలో ఒక టీస్పూను నూనెపోసి, అందులో మినప్పప్పు, అవాలూ పోపు వెయ్యాలి. అనాలు చిటపటలాడి, మినప్పప్పు వేగినాక, ఉల్లిగడ్డా, మిరపకాయలూ పెద్ద ముక్కలు తరిగి అందులో వెయ్యాలి. ఉల్లి ముక్కలు బాగా వేగినాక ఆకు చేర్చాలి. ఆకునుంచి ఊరే నీరు ఉడకటానికి చాలు గనక వేరే నీరు పొయ్యనవసరంలేదు. ఉప్పువేసి, కలియబెట్టి, బాణలిమీద మూత పెట్టాలి. ఆకు బాగా ఉడికిన మీదట కొబ్బరికోరు చేర్చి, బాణలి పొయ్యిమీది నుంచి దించెయ్యాలి.

కావాలంటే పై దానికి అరకప్పు ఉడికించిన శనగపప్పుకూడా చేర్చవచ్చు.

పండ్లకూ, కూరలకూ సంబంధించిన వంటకాల విషయంలో కొన్ని జాగ్రత్తలు అవసరం. ముఖ్యమైన విటమినులలో రెండు-ఎ, సి-హెచ్చు వేడికీ, ఎక్కువసేపు వండినప్పుడూ విరిగి పోతాయి. అందుచేత ఈ నియమాలు పాటించాలి.

1. పచ్చిగా తినబోయే ముందు కూరలనూ, పండ్లనూ కుత్రంగా కడగాలి. వాటిని కొంతసేపు ఉప్పునీటిలో గాని, పొటాసియం పర్మాంగనేట్ కలిపిన నీటిలో గాని ఉంచాలి. వాటిమీద క్రిమి సంహార ఔషధాలు చల్లినట్టు తోస్తే వాటిని సబ్బు నీటిలో కడగాలి.

2. తప్పనిసరి అయితేనే కూరగాయలకు తొక్క తీయాలి. అప్పుడైనా సాధ్యమైనంత తక్కువ తీయాలి. ఎందుకంటే, ఆరోగ్యానికి అవసరమైన పదార్థాలు చాలా వరకు తొక్క లోనూ, దాని అడుగునా ఉంటాయి.

3. కాయగూరలను పెద్ద పెద్ద ముక్కలుగా తరగాలి. చిన్నవిగా తరిగినకొద్దీ నష్టం హెచ్చు.

4. తరిగిన కాయలనూ, కూరగాయలనూ చాలాసేపు నిలవ ఉంచరాదు. నీటిలో నాన నియ్య రాదు. అలా చెయ్యటం వల్ల సగం ఆహారం విలువ పోతుంది.

5. ఉడక బెట్టడానికి నీరు హెచ్చుగా ఉపయోగించ వద్దు. ఉపయోగించిన నీరు పారబోయ వద్దు. దాన్ని పులుసులు వగైరాలలో చేర్చండి.

6. కూరలు ఉడికించేటప్పుడు నీరు అదనంగా పొయ్యవలసి వస్తే, పులుసుల్లాంటివి చేసేటప్పుడు తప్ప, చల్లని నీరు పోయవద్దు.

7. కూరల పోపులకుగాను నూనె వగైరా, కొవ్వు పదార్థాలు హెచ్చుగా వాడవద్దు. అలాచేస్తే అవి కూరల మీద కమ్ముకుని త్వరగా జీర్ణం కాని య్యవు.

8. పిల్లలు కొత్తగా కనిపించే ఆహారాలూ, కొత్తరుచులూ చూసి ముఖం తిప్పేసుకుంటారేమో నని భోజనాల దగ్గర రకరకాల కూరలు వడ్డించటం మానవద్దు. వాళ్ళకు ఇష్టమైన వాటితో బాటు కొత్తవి కొద్ది కొద్దిగా వడ్డించటం వల్ల కొత్తరుచులు తెలుస్తాయి. క్రమంగా వాళ్ళు కొత్త రుచులు మరుగుతారు. ఇంటిల్లిపాదికీ ఈ కొత్త రుచులే ఇష్టమైనా ఆళ్ళర్యం లేదు.

—శ్రీమతి సుశీలా జయకరన్

అందాన్ని ఎక్కువ చేసుకోడానికి సౌందర్య సాధనాలను వాడడం అనేది - పురాతన కాలం నుంచీ వున్నది. అందం కోసం, ఎదుటి వారికి లక్షణంగా కనబడడం కోసం - అనేకమైన సాధనాలను స్త్రీలు వాడుతూనే వచ్చారు. వాటిల్లో జుట్టుకు రంగు వెయ్యడం అన్నది కూడా వున్నది. వయసు ముదురుతున్న కొద్దీ, జుట్టు తెల్లబడు తుంది. కాని, కొన్ని ఆసాధారణ పరిస్థితులలో - వయసులో వున్నప్పుడే - జుట్టు తెల్లబడడం జరుగు తున్నది. జుట్టు తెల్లగా వుంటే - ముఖంలో ఎంత పడుచుదనం వున్నా కూడా వయసు మీరిన లక్షణాలే కనిపిస్తాయి. అంచేతనే, జుట్టును నలుపు చేసుకునే విధానం కూడా ఆమల్లోకి వచ్చింది.

క్రీ. పూ. 400 సంవత్సరాలకు ముందే - కొందరు స్త్రీలు తమ జుట్టుకు నల్లరంగు వేసుకునే వారని, చారిత్రక ఆధారాలు చెబుతున్నాయి. రోమన్ స్త్రీలలో జుట్టుకు రంగు వేసుకోడం అన్నది - చాలా సాధారణమైన విషయంగా కని పిస్తుంది. భారతదేశంలో అయితే, పురుషులు కూడా చాలాకాలానికి ముందే జుట్టురంగు వాడి నట్టుగా, పుస్తకాల వల్ల తెలుస్తోంది. 'హెన్నా' అనే వేరును ముస్లింలు బాగా వాడేవారు.

రెండవ ప్రపంచయుద్ధం ముగిసిన తర్వాత, 'జుట్టురంగు'లో శాస్త్రీయమైన విధానాలు ఆమల్లోకి వచ్చాయి. దాంతో - ఈ రంగుల్లో కొంత అభివృద్ధి కనిపించసాగింది. వీటిల్లో కొన్ని శాత్యతమైనవీ వచ్చాయి; తాత్కాలిక మైనవీ వచ్చాయి.

జుట్టుకు రంగు

తొలి రోజుల్లో మన దేశంలోని పురుషులే జుట్టుకు రంగు వేసుకునేవారు గాని, మన ఆచార వ్యవహారాల వల్ల - స్త్రీలు వేసుకునేవారు కాదు. రాను రాను, పరిస్థితులు మారుతూ వస్తున్నాయి: స్త్రీలు కూడా రంగును వాడడం ఆరంభించారు.

నిజానికి-స్త్రీకి ఆందాన్నిచ్చేది-జుట్టు. జుట్టు ఎంత ఒత్తుగా, పొడుగ్గా, నల్లగా వుంటే అంత ఆందం! జుట్టును పురుషులు మెచ్చుకుంటారు; కవులు కూడా ఎక్కువగా జుట్టునే వర్ణిస్తూ, కవిత్వం చెబుతారు. అందుకనే వీలైనంత కాలాన్ని వినియోగిస్తూ, జుట్టును సంరక్షించు కుంటాము. నూనె పట్టించడం, స్నానం చెయ్యడం, తల దువ్వడం మొదలైనవి క్రమవిధానంలో చేస్తూ-జుట్టును సంరక్షించుకుంటూ వుంటాము. మనదేశంలోని కొన్ని ప్రాంతాలలో-తలకు నూనె పట్టించి, రోజూ స్నానం చేస్తారు.

కొంతకాలంగా, వయసులోవున్న చాలామంది స్త్రీ పురుషులకు జుట్టు నెరవడం ఆరంభమైంది. దాంతో, వాళ్ళకో చింత బయల్పడింది. మంచి ఉద్యోగాలు రావనీ, ప్రమోషన్లు రావనీ, పెళ్ళిళ్ళు కావనీ-ఇలా ఎన్నో దిగుళ్ళు ఆరంభంకాసాగాయి.

వయసులోవున్న ఆమ్మాయికి చుట్టన రెండు మూడు తెల్లవెంట్రుకలు కనిపించగానే, దిగులు, భయమూ ఆరంభమవుతాయి. కొన్నాళ్ళకు తన జుట్టంతా తెల్లబడిపోయి, తాను 'ముసలిదానిలా' కనిపించడం తథ్యం - అన్న నమ్మకం పీఠం వేసుకుని కూచుంటుంది! జుట్టు మరింత తెల్లబడ

డానికి - ఈ చింత కూడా కొంత కారణం అవు తున్నది:

అయితే ఏం చెయ్యాలి? ఉన్న ఆ తెల్ల వెంట్రుకల్ని ఏరిపారేయడమా? లేకపోతే, నల్ల రంగు వెయ్యడమా?....రంగు వేస్తే ఏమవు తుందో! జుట్టంతా రాలిపోతుందా?....లేక, తక్కిన జుట్టంతా పూర్తిగా తెల్లబడిపోతుందా?.... ఇలాంటి ఆలోచనల్లోపడి, ఏం చెయ్యాలో తెలియక కొందరు సతమతమవుతూ వుంటారు.

ఆధునికశాస్త్రం-ఇవాళ ఇలాంటి సందేహాలని తొలగించి, రంగు వెయ్యడంవల్ల ఎలాంటి హానీ లేదని చెబుతున్నది. పశ్చిమదేశాలలోని స్త్రీలు తమ జుట్టుకు రకరకాలుగా రంగులు వేస్తారు. నలుపు, ఊదా, ఎరుపు-మొదలైనవి. కొందరు, రంగు రంగుల దుస్తులు మార్చుకున్నట్టుగా-జుట్టు రంగు కూడా మార్చుకుంటూ వుంటారు. కొన్నాళ్ళకు ఒక రంగు-మరికొన్నాళ్ళకు ఒక రంగు-అలా.

మనదేశంలో సౌందర్యసాధనాలు తయారుచేసే పెద్దసంస్థలు 'హేర్ డై'లను తయారు చేస్తున్నాయి.

అయితే, జుట్టుకు రంగు వెయ్యడం ఆరంభం చాలనుకున్నవారు-ముందుగా కొన్నివిషయాలను, కచ్చితంగా గమనించాలి.

1. అది తన ఆరోగ్యానికి ఏవిధంగా హాని కలిగించేదిగా వుండరాదు.
2. ఆ రంగు-జుట్టును నలుపుచెయ్యాలే గాని, తల మీద ఎక్కడా మచ్చలు మిగల్చకూడదు.
3. ప్రకృతిసిద్ధంగా వుండే శిరోజాల స్థితిని అది ఏమాత్రం మార్చకూడదు.
4. చర్మానికి ఏవిధంగానూ, బాధ, మంట-వంటివి కలిగించకూడదు.
5. రంగు, సహజంగా జుట్టురంగులాగే-వుండాలి.
6. వీలైనంతకాలం, ఆ రంగు నిలిచివుండాలి.

కొంతమందికి-రంగు వెయ్యడంవల్ల 'ఎలర్జీ' రావచ్చును. తమకు 'ఎలర్జీ' వుండేమోనని, రంగువెయ్యడానికి ఇరవైనాలుగు గంటల ముందు గానే, కొద్దిగా రంగువేసి చూసుకుని, 'ఔస్ట్' చేసుకోవాలి. మంట పుట్టడం, దురదవెయ్యడం వంటివి-లేవు - అనిపిస్తే, రంగు వాడవచ్చును. రంగు వేసేముందు, జుట్టు ఏమాత్రం జిడ్డుగానూ వుండకూడదు; తడిగానూ వుండకూడదు-మురికి

లేకుండా శుభ్రంగా వుండాలి.

'హేర్ డై'లు ఎలాంటిరూపాల్లో వస్తున్నాయో చెబుతాను.

పొడర్లు: చిన్న చిన్న కం పెసీలవాళ్ళు ఈ పొడర్లను తయారు చేస్తారు. ఇవి చౌకగా వుంటాయని చాలామంది వాడతారు. వీటిని వాడడం ప్రమాదకరమే. తలమీద దురద, మంట ప్రారంభ మవుతాయి. చర్మవ్యాధులు కూడా రావచ్చు.

క్రిమ్మీ: కొన్ని క్రీమ్ రూపాలలో వస్తాయి. ఇవి 'డెవలెపర్' అనే ద్రవపదార్థంతో కలవాలి. కాని, చిక్కగా వుండడంవల్ల కలవడం కష్టం. ఒక్కోసారి, ఎంతో ఎక్కువగా వాడవలసి వస్తుంది.

జెల్వీ: జెల్వీ అనేది-ముద్దగా వుండడంవల్ల, కారుతుందన్న ఇబ్బంది వుండదు. అయితే, వీటికి శాశ్వతత్వం తక్కువ; ఖరీదు ఎక్కువ.

నేచురల్ హేర్స్: ఇందులో 'హెన్నా' అనేదే ప్రముఖంగా వాడబడుతున్నది. ఇది ఏమాత్రం హానికరం కాదు. కాని, జుట్టు మాత్రం-అసహజంగా ఎర్రబడుతుంది.

మెటాలిక్ డైస్: ఇది తరచు వాడడంవల్ల, కొన్నాళ్ళకు జుట్టు తెగిపోతూ వుంటుంది. అలాంటి దొస్త్రే, అది ఏ రకమైన ఔషధానికి లొంగదు కూడా.

అల్కహాలిక్ డైస్: కావలసిన ఫలితాన్ని తొందరగా రాజుట్టవచ్చును. కాని, పల్చని ద్రవం కావడం వల్ల, ఈ డై వేసుకుంటున్నప్పుడు, కారే ఇబ్బంది వుంది. అలా కారితే, మచ్చలు పడతాయి. దుర్వాసన కూడా వేస్తుంది.

షాంపూ-ఇన్ డైస్: ఇవి వాడడం తేలికే. దుష్ప్రభాలు కూడా లేవు.

నిజానికి, స్త్రీకి రూపం చాలా ముఖ్యమైనది. తను ఎంత చిన్నదానిలా కనిపించాలనుకుంటే, అంత చిన్నగా కనిపించడానికి ఆమెకు హక్కు వున్నది. వయసు ముదురుతూ వుంటే, జుట్టు నెరిసి పోతోందన్న దిగులు ఆమెకేం అక్కర్లేదు. మంచి కంపెనీలు తయారుచేసే 'రంగు'తో ఆమె తన జుట్టును నల్లబరుచుకోవచ్చును. 'షాంపూ' వేసుకునే విధానంలో విదేశాలలో 'హేర్ డై'లు బాగా వున్నాయి. ఇందులో కఠినమైన రసాయనిక ద్రవ్యాలేవీ వుండవు; తనకు తానుగా సులభంగా వేసుకోవచ్చు.

—అనసూయా గోడివాలా

అరిపాదమస్తకమూ అలంకరించుకోనిదే
అలంకరణ పూర్తి కాదని అందచందాల
నిపుణులు అంటుంటారు. ముఖం అందంగా
ఉంచుకోవడం ఎంత ముఖ్యమో కాళ్ళు
అందంగా ఉంచుకోవడమూ అంతే ముఖ్యం.

కాళ్ళను అందంగా ఉంచుకోవడానికి,
వాటిని గాయాలు తగలకుండా, దుమ్ము
సోకకుండా రక్షించడానికి పాదరక్షలు ఎంతో
సాయపడతాయి. ఆ విధంగా చూస్తే ప్రతి
వారికీ పాదరక్షలు చాలా అవసరం.

కాలంతోబాటు పాదరక్షల ఫాషన్లు కూడా

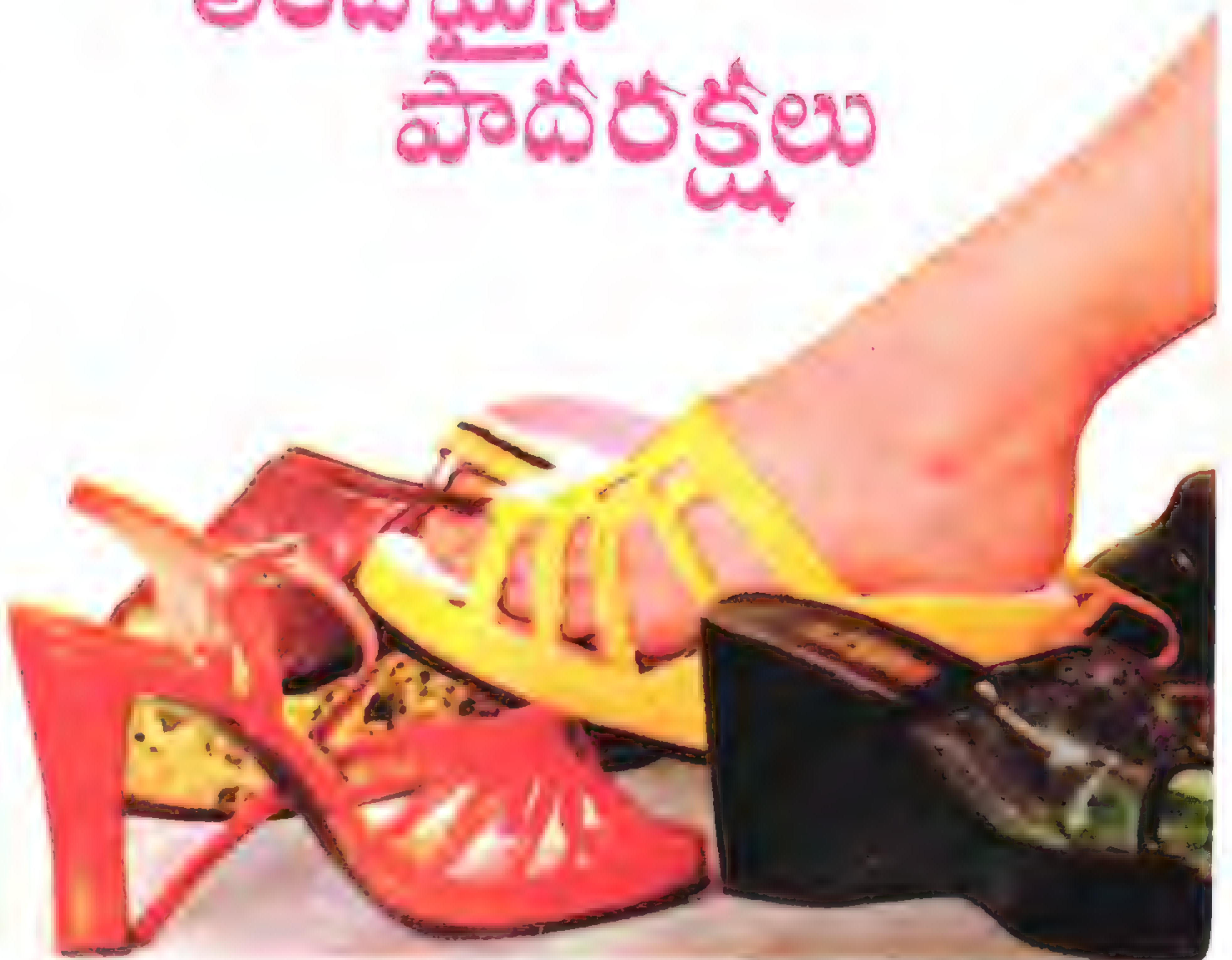
మారుతున్నాయి. ఇవాళ ఎత్తుమడమల చెప్పలు ధరించడం ఫాషన్! 'ప్లాట్ ఫార్మ్ హీల్స్' చెప్పలనీ, 'బ్రాడ్ బేస్డ్' చెప్పలనీ పేరు గడించిన ఈ ఎత్తుమడమల చెప్పలను తేలు, జనుము, గుడ్డలు వంటి వాటిని ఉపయోగించి రూపొందిస్తున్నారు. 'వెడ్జిన్' అన్నవి ఇప్పట్లో ఎక్కువమందిని ఆకర్షిస్తున్న పాదరక్షలు.

ఈ పేజీలోని వర్ణచిత్రాలలో కనిపించే పాదరక్షలు చూస్తే ఇవాళి పాదరక్షల ఫాషన్లు తెలుస్తాయి. వీలున్నవాళ్ళు తాము ధరించిన దుస్తులకు 'మాచ్' అయ్యే రంగుల పాదరక్షలు ధరించి అదునికంగా కనిపించ వచ్చును.

ఈ వర్ణచిత్రాలలోని పాదరక్షలు రూపొందించిన వారు బొంబాయికి చెందిన 'మెట్రో మాన్' సంస్థ. పాదరక్షలు ధరించిన మాడల్ - మాలా రాయ్ సింఘాని.

— ఛాయా ఆర్య

అంద్ మైన్ పాదరక్షలు

మనది ఉష్ణ దేశం. ఉష్ణ దేశాల్లో వుండే వాళ్ళకు ఏకాంతమైనా సరే, చెమట పడుతూనే వుంటుంది. పని చేస్తున్న టయిమ్లో, వర్షాకాలం, చలికాలాల్లో కూడా చెమట పడుతుంది.

తక్కిన శరీర భాగాల మీద కంటే, సాధారణంగా చంకల కింద చెమట ఎక్కువగా పడుతుంది. చర్మం మీద వున్న చిన్న చిన్న రంధ్రాల ద్వారా 'సీరు' బయటకు రావడమే చెమట పట్టడం— అన్న సంగతి అందరికీ తెలిసినదే. చెమటను బయటకు పంపే గ్రంథులు కొన్ని సమయాల్లో ఉద్యతంగా పనిచేస్తాయి. ఆప్పుడు చెమట ఎక్కువగా పడుతుంది. అయితే ఆ గ్రంథులు చెమటను విడుదల చేసేటప్పుడు—దానికి వాసన వుండదు. బయటకు వచ్చిన తర్వాత, ఆ చెమట శరీరం మీద వుండే 'బాక్టీరియా'తో కలుస్తుంది; వాసన రావడం అన్నది — అప్పుడు ఆరంభమవుతుంది.

చెమట గ్రంథులు అన్నివేళలా పని చేస్తూనే వుంటాయి; శరీర ఉష్ణోగ్రతను సరిగా వుంచడానికి. వాతావరణంలో ఉష్ణం ఎక్కువైనప్పుడు, చెమట ఎక్కువ పడుతుంది. అది మంచిదే. అలాంటప్పుడు, చెమట పట్టకపోతే, అది అనారోగ్యానికి దారితీస్తుంది. మనకి భయం వేసినప్పుడు కోపం వచ్చినప్పుడు కూడా చెమట బాగా పడుతుంది. అంటే — ఉద్రేకం కలిగినప్పుడు, ఎక్కువగా చెమట పడుతుందన్నమాట.

చెబుతే నమ్మం గాని — ఒక రోజులో మనం దాదాపు ముప్పై ఔన్సుల ద్రవపదార్థాల్ని బయటకు పంపుతాము :

స్నానం చేసేటప్పుడు — చెమట బాగా పట్టే భాగాలను శుభ్రం చెయ్యడంలో ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపాలి.

ఉష్ణ దేశాలలో వుంటున్న మనం ప్రతిరోజూ రెండుసార్లు స్నానం చెయ్యడం అవసరం—చలి

తాజాగా వుండడం...

కాలమైనా సరే. చలికాలమైతే గోరువెచ్చని నీళ్ళతో చెయ్యవచ్చు. ఎండా కాలంలో కొన్ని ప్రాంతాలలో, రోజుకు మూడుసార్లు కూడా స్నానం చేస్తారు. శరీరం నుంచి బయటకు వచ్చిన చెమట వాసన నుంచి కాపాడుకోడానికి, వీలైనన్నిసార్లు ముఖం, చేతులు కాళ్ళూ కడుగుకుంటూ వుండాలి. ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకోడంలో ఇది తొలి మెట్టు.

చాలామంది ఏం చేస్తుంటారంటే వీధిలోంచి తిరిగి తిరిగి వచ్చిన తర్వాత, పనిపాటలు చేసిన తర్వాత, ఆ చెమట మీదనే పవుడల్లు అడ్డేస్తారు. కొంతయినా 'రిలీఫ్' కలుగుతుందని. కాని, అది మంచి విధానం కాదు. చన్నీళ్ళతో ముఖం, చంకల కిందా బాగా కడుక్కుని, పొడిగా తుడిచేసుకున్న తర్వాతగాని, పొడరు అద్దకూడదు.

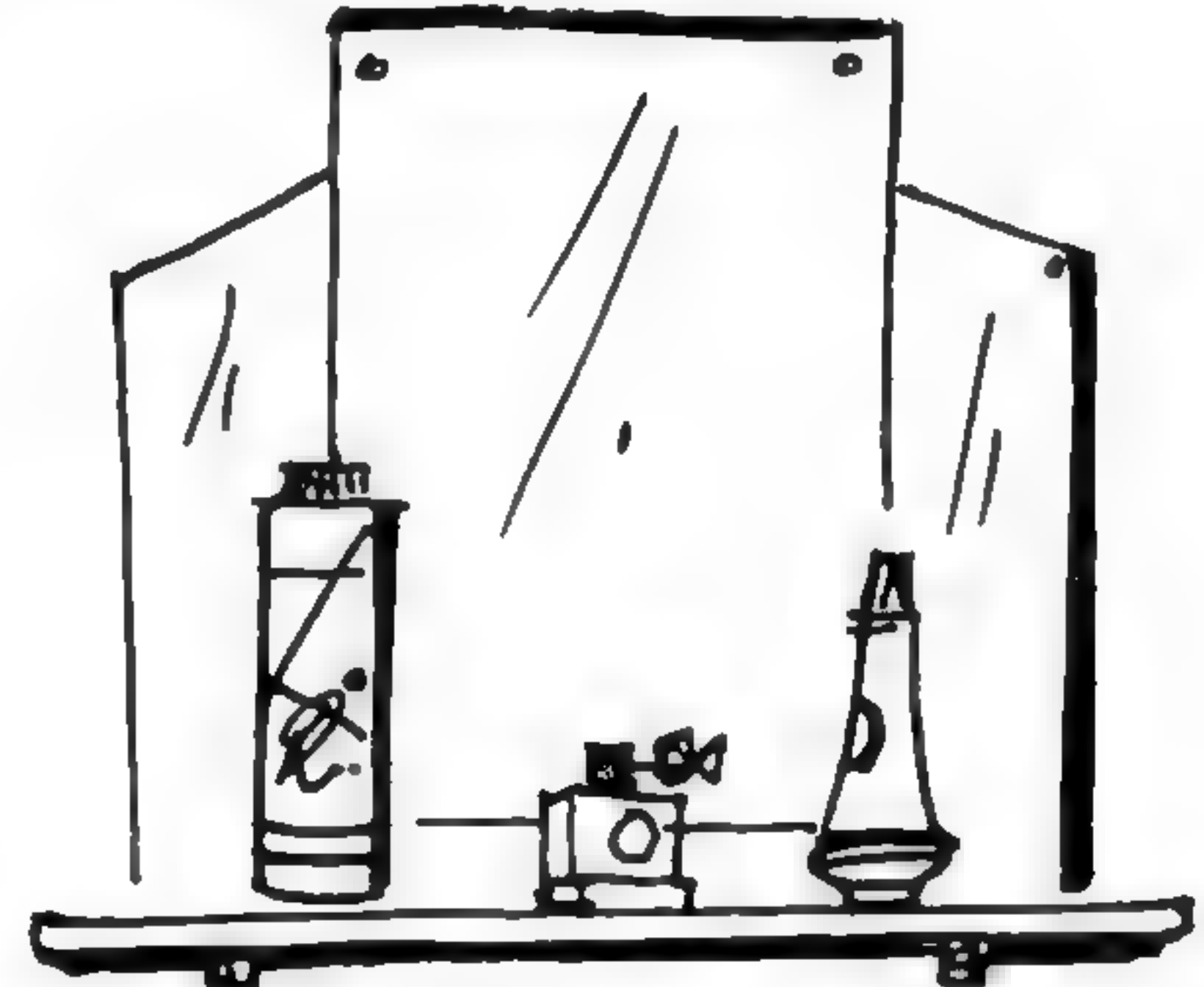
దుర్వాసన రావడానికి జాట్లు కూడా కారణమే. అంచేత, జాట్లను ఎప్పటికప్పుడు శుభ్రం చేసుకుంటూ వుండాలి. అంటే, తల మీద నుంచి స్నానం చెయ్యడం మాత్రమే కాదు; తడి జాట్లను పొడిగా తుడిచేసుకోవాలి. కొందరు అలాగే వుంచేసుకుంటే, తడి ఆరకుండా వున్న జాట్లు కూడా, వాసన వేస్తుంది. వారం రోజుల పాటు తల మీద నుంచి స్నానం చెయ్యకపోతే, జాట్లు నుంచి వాసన వస్తుంది.

చంకల కింద వచ్చే వెంట్రుకలను తరచు తీసేస్తూ వుండాలి. అక్కడ అవి పెరగడంవల్ల 'బాక్టీరియా' వృద్ధి అవడమే కాకుండా, వెంట్రు

కలు వుంటే, 'డియోడరెంట్స్' వేసినా, పెద్దగా పని చెయ్యవు.

పచ్చి ఉల్లిపాయలు, వెల్లుల్లి, మసాలా పొడి మొదలైనవి తిన్న తర్వాత మరింత శ్రద్ధగా వుండాలి. అవి తిన్న తర్వాత, నోరు వాసన వేసినట్టే, చెమటకు కూడా ఆ వాసన పడుతుంది.

తర్వాత—కట్టుకున్న బట్టలు వాసన వేస్తాయి. అంచేత, బట్టలు ఎప్పటికప్పుడు మార్చేసుకుంటూ వుండాలి. ముఖ్యంగా జాకెట్టు లోపల వేసుకునే బాడీలను, 'ఆండర్వేర్' లను ఎప్పటికప్పుడు మార్చేయాలి. ఒకసారి వేసుకున్న తర్వాత, వాటిని తిరిగి అలాగే వాడకూడదు; ఉతికిన తర్వాతనే, వాటిని వాడాలి. బట్టలు తీసేసిన తర్వాత, వాటిని గాలికి ఆరబెడితే, కొంతవరకూ వాసన తగ్గిపోతుంది.

ఎండాకాలంలో నూలు బట్టల్ని వాడడం; అవి ఏ రోజుకు ఆ రోజు మార్చేస్తూ వుండడం—మంచిది. బట్టలు మార్చినప్పుడు, శుభ్రంగా వాళ్ళంతా కడుక్కోడం, టాలక్సమ్ పొడర్లు వాడడం—మంచిది. టాలక్సమ్ పొడర్లు, కొన్ని రకాల 'పెర్ఫ్యూమ్' లా — బాక్టీరియాను నిర్మూలిస్తాయి. ఎవరికి ఏ వాసన బాగుందనిపిస్తే, ఆ పొడర్ నో, పెర్ఫ్యూమ్ నో వాడితే. దుర్వాసన అంతగా కొట్టకుండా వుండడానికి అవకాశం వుంటుంది. □

తనకే పాప పూజ

— బి.లలిత

మొక్కుకి సూటిగా చూస్తూ, ప్రయత్న పూర్వకంగా నిటారుగా నిలబెట్టిన నడుముతో నడుస్తోంది సంధ్య. తోపుడు బండి మీద చేతులు బిగుసుకున్నాయి. అందరూ తలలు తిప్పి చూస్తున్నారు. చూడనీ నాకేం అనుకుంది బలవంతాన. బండిలోని వసపిట్టలా వుంగా భాషలో వాగుతున్న చిన్ని ఆకారం కేసి చూడలేదు సంధ్య. తలవంచితే, కనులు కలిసితే కన్నీళ్ళు జారిపోతాయని.

వెనుదిరిగి పారిపోవాలన్న విరికితనాన్ని నెట్టి వేసింది. పార్కులో చెట్టు కింద ఆగి, వక్కపరిచి పాపని దింపింది. చెట్టు మీదికి కంగారుగా ఎక్కిపోయిందో ఉదత. దాన్ని తరుముతూ యింకొకటి. పిచికలూ, చిలుకలూ, కాకులూ అన్నీ గోలగానే అరుస్తున్నాయి. కాని సంధ్యకి తనవైపు దొంగతనంగా చూస్తున్నవారి గుసగుసలే సముద్రపు హోరులా వినిపిస్తున్నాయి.

ఈ చూపులను, చెవులు కొరుక్కోదాల్సి తను భరించగలదా? విశ్వనాథ్ తో తనని చూసి పలకరింపుగా, ఆప్యాయంగా నవ్వేవారే...పాపనీ తననీ చులకనగా చూస్తుంటే—తను ఊరుకోగలదా?

ఎవరో యిలవేశారు. ఎదురుగుండా కలువలు నిండివున్న కొలను గట్టున చేరిన గుంపు. వీరే విక్రూని, తనని—ఆదర్శ ప్రేమికులనీ వల్లకాదనీ అల్లరి చేసేవారు! ఒక చేతిలో కాన్ని వచ్చనోట్లు

వి స తి

'వనిత'కు ప్రచురణ కోసమని కథలు, వ్యాసాలూ గేయాలూ మొదలైనవి పంపేవారు కొన్ని విషయాలను గుర్తుంచుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాము. కథలు, వ్యాసాలూ సాధ్యమైనంత క్లుప్తంగా వుండాలి. పేజీకి ఒక్కవైపునే పిరాతో కుట్రంగా, తెలిసేలా— రాయాలి. ప్రతి రచనపైనా, వారి పేరు, పూర్తి చిరునామా వుండాలి. అది ఏ రచన అయినాసరే, అది తమ సొంతం అని, దేనికి అనుసరణ, మక్కి కాదని, దీంతోపాటే ఇంకొక పత్రికకు కూడా పంపలేదని—హామీ పత్రం రాసి ఇవ్వాలి. ప్రతి రచనతోపాటు, తమ చిరునామా రాసివున్న కవరును స్టాంపులతో సహా జతచేసి, పంపితేగాని, సమారానం ఇవ్వడానికిగాని, రచన తిప్పిపంపడానికిగాని వీలుండదు. రచనల పరిశీలనకు కనీసం మూడు మాసాలైనా వ్యవధి కావలసివుంటుంది. ఈలోగా, 'రచన ఏమైంది?' అని ఉత్తరాలు రాయడంవల్ల ప్రయోజనం వుండదు. (రచన ప్రచురింపబడే పక్షంలో, ముందుగానే రచయిత్రులకు తెలియజేయబడుతుంది) ఈ చిన్న విషయాలను గుర్తుంచుకుని, మాతో సహకరించవలసిందిగా రచయిత్రులను కోరుతున్నాము.

—వ. సె

విసనకర్రలా విరికాయి.

చివరైన తల తిప్పుకుంది సంధ్య. కేరింతలు కొడుతోంది పాప. ఆ చిన్ని చేతికి తన వేలొకటి అందించింది. సరిగ్గా పాపపుట్టిన నెలలోనేకట్నాలు పుచ్చుకునే వాళ్ళమీద బహిరంగ చర్యలు తీసుకోడం మొదలెట్టింది ప్రభుత్వం. తనకేం లాభించింది? ఈ పరిస్థితి పదినెలల క్రితం వుండి వుంటే?

పాప అనాథ అయివుండదు. తను తాళలేని పెళ్ళికాని తల్లి అయివుండదు. తండ్రిపట్ల తన బాధ్యతే ఎక్కువ అనుకున్నాడు విశ్వా. పెళ్ళి చేసుకుంటాడని—ఎంత నమ్మకం తనకి! ఈ పాప ఉనికి—అతని పెళ్ళి కుట్రలే ఓకేసారి ముట్టడించాయి తనని.

విశ్వా నల్లని జుట్టూ—ముక్కు సంతరించుకుని బోని నోటితోనే నిండుగా నవ్వే పాప పునాది—అంత బలహీనమయినదని ఎవరూ చూసినవాళ్ళు అనుకోరు. సరదాకి మొదలెట్టి—పెళ్ళయ్యాక మానేద్దామనుకున్న ఉద్యోగం—భవిష్యత్తు చీకటి కాదన్న దైర్యాన్నిచ్చింది. తోడి ఉద్యోగులు, మగవారు, పెళ్ళికాని నడివయస్కులైన స్త్రీలు, పెళ్ళయిన పతివ్రతలూ వాళ్ళ వెటకారాలూ—చాటుగా అనుకునే మాటలూ భరించడం కష్టమయింది.

అందీ అందక ఉన్న సంధ్య కాలిని అందుకుండుకు ఎగిరెగిరి పడుతోంది పాప. ఎత్తుకొని

గాల్లోకి ఎగరేసి పట్టుకుంది సంధ్య—పాప బాప రోనే తనూ మాట్లాడుతూ. దగ్గిర్లోనే సకిలింపు లకి పట్టుబడ్డ దోషిలా—పాపని దించేసింది.

విశ్వా తండ్రిమటుకు: ఎంత చనువుగా తిరిగేది ఆ యింట్లో తను! సంధ్యకేం బంగారు బొమ్మ అనేవారు. పెళ్ళిమాటలు ఆడాల్సి వచ్చే సరికి బంగారు బొమ్మ చాలకపోయింది. వర్కింగ్ వుమెన్స్ హాస్టల్ వారైన—'పసిబిడ్డలకి తావులేదు యిక్కడ. నీకూ తెలుసు, మా హాస్టల్ పేరు పోతుంది' అనేసింది. అదృష్టం కొద్దీ—తనతోటి ఉద్యోగి నులు కలిసి వుంటున్న ప్లాట్లో ఒకమ్మాయి బదిలీ అయి వెళ్ళిపోయింది. వారంతా సహృదయులు. తన వయసువారే. పాప పుట్టినపుడు హాస్పిటల్కి కారియర్ తెచ్చిపెట్టి—రాత్రిళ్ళు తోడు వుండీ—ఎంతో సాయపడ్డారు. పాపని నెత్తి కెక్కించుకుంటారు. చివరికి అవి మురికిచేసిన బట్టలు మార్చడానికి కూడా పోటీలు పడతారు. మగవారూ—నడివయస్కులైన స్త్రీలే వ్యంగ్యాలూ, సూటిపోటీ మాటలు.

ప్లాట్లో అమ్మాయిలే—'పాపని పార్కుకి తీసి కెళ్ళి తీరాలి నువ్వు-గారీ వెలుతురూ తగలాలి పాపకి' అని బలవంత పెట్టారు. 'రోకానికి భయ పడి లాభం లేదు. పాపని కనిపెంచుదామనుకున్నాక నలుగుర్లో నా కూతురని చెప్పి చూపించుకునే దైర్యం చెయ్యొద్దా. ఎన్నాళ్ళు దాచుకుంటావు పాపని?' అని దైర్యం చెప్పారు. పొరుషాన్ని

పంతాన్ని రెచ్చగొట్టారు.

నిజమే—తనెందుకు నిగ్గుపడాలి? తనదా తప్పు? పెళ్ళిని వ్యాపారం చేసిన విశ్వా తండ్రిది. పెళ్ళి విషయంలో మాత్రం తండ్రి చాటు బిడ్డ అయిన విశ్వాది. కట్నం ఇచ్చుకోలేని తన ఆర్థిక పరిస్థితిది. కఠోర నిబంధనలలో మనిషిని కట్టి ఉంచే సమాజానిది. మమతని—ప్రేమానురాగాల్ని నలిపివేసే డబ్బు పిచ్చిది. తను చేసిన తప్పుల్లా—ప్రేమించి—గుడ్డిగా నమ్మి ఆరాదించడం—పూజించడం.

పెళ్ళి మాట ఎత్తిన స్నేహితురాళ్ళకి—మానవత మీద—మగవారి మీద నమ్మకం పోయింది అని జవాబిచ్చి వూరుకొంది. మరోసారి తన జీవితాన్ని చిద్రం చేసుకొనే సాహసం చేయలేదు తను. అనుమానపు నీడలు—అవమానపు మంటలు నిండి వుండే వైవాహిక జీవితం ఎందుకు? అక్కర్లేదు.

తన కాళ్ళ మీద తాను నిలబడగలదు. ఆ దైర్యం తనకి వుంది. పాపని పెంచి పెద్ద చేయగలదు తను. ఈ వెటకారాలూ వ్యంగ్యాలూ వెక్కిరింతల నుంచి పారిపోదు. భరించగలదా అన్న ప్రశ్నే లేదు. భరించి తీరుతుంది తను. ఎన్నాళ్ళు మాట్లాడతారు కనక? విసుగెత్తి మానేస్తుంది రోజుం. ఇంకే అమ్మాయి తనలాగా వంచితరాలు కాకుండా—సహాయపడుతుంది తన పాప లాయరో—డాక్టరో అవుతుంది. తన హృదయం కాలిపోయిన బూడిద. పాప పెరిగి ప్రఖ్యాతి పూలు పూయడానికి ఎరువవుతుంది.

తన కుటుంబ చరిత్ర పాపని నొప్పించ నివ్వదు. తండ్రి లేని రోటు తెలియనివ్వకుండా పెంచుకుంటుంది తను.

బుగ్గల మీద జారిన కన్నీళ్ళు తుడిచేసుకుంది సంధ్య. చీకట్లు నీడలు పరుస్తున్నాయి—పాపని గుండెలకి హత్తుకుని పెరాంబులేటర్లో కూర్చో పెట్టింది. నిరసనగా అటూ యటూ చూస్తూ నడక సాగించింది. 'నవ్వుతున్నారా—నవ్వుకోండి మీసరదా మీది.' అనుకొంది. సంధ్య తల ఆప్రయత్నంగానే విటారుగా నిలిచింది. తన ప్లాట్ చేరేసరికి ఆహ్వానించిన స్నేహితురాళ్ళకి—బుగ్గల మీది కన్నీటి చారికలు కంగారు పుట్టించినా—సంధ్య కళ్ళలో వెలుగుతున్న దీక్ష జ్యోతి—ఉత్సాహాన్నిచ్చింది.

ఉదయస్తున్న నక్షత్రాలు మెరుస్తున్నాయి. రాత్రి ప్రారంభమైనా సూర్యుడు మరణించలేదు.

✱

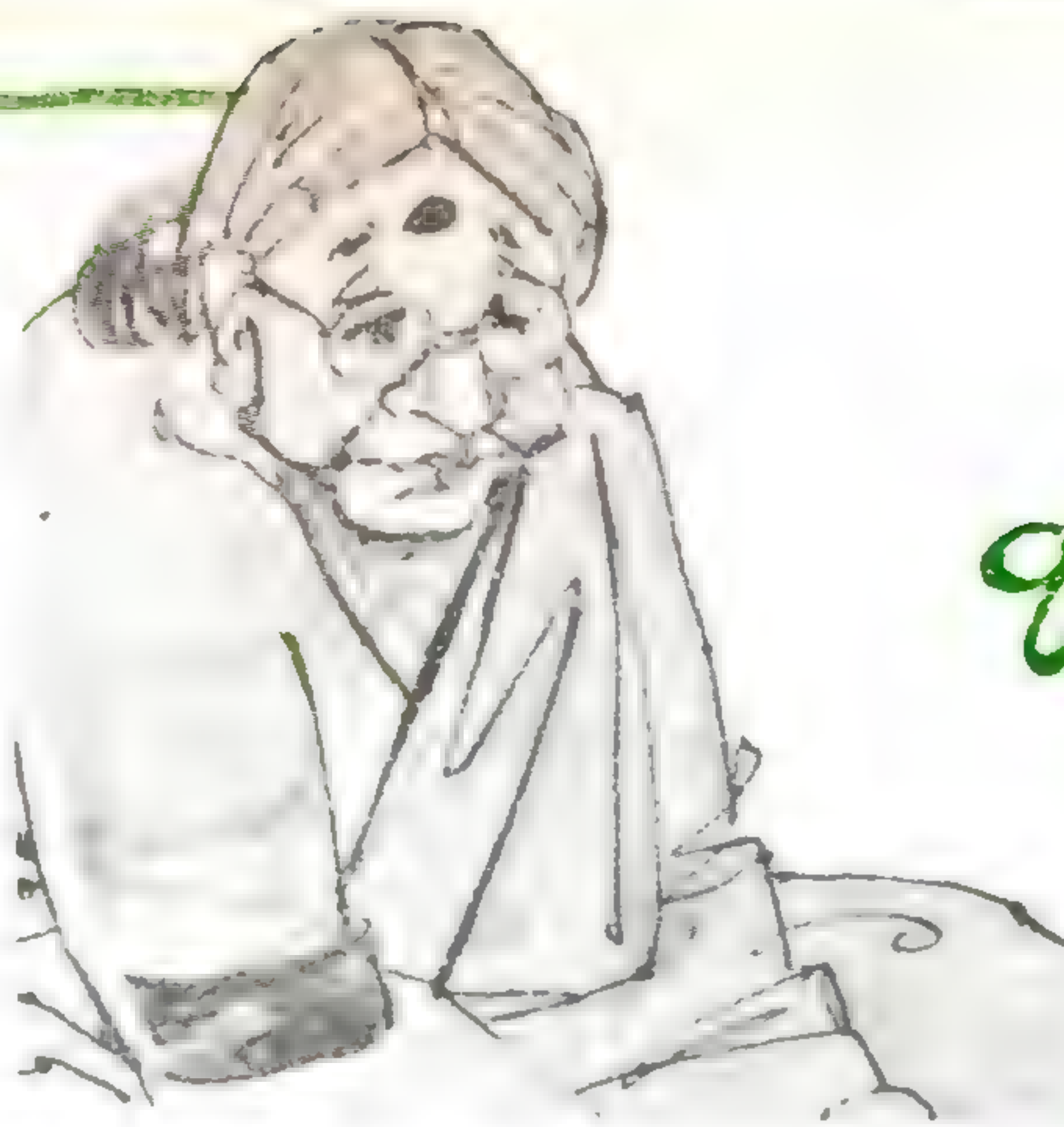
విమలా :

ఎలా వున్నారు : చాలా రోజులై పోయినట్టుంది మనం కలుసుకుని : కదూ : దీపావళి హడావిడిలో మీ బామ్మని మరిచిపోలేదుగదా :.....అన్నట్టు దీపావళి ఎలా గడిచిందట్రా....: బాగా జరిగిందనుకుంటాను. రకరకాల తీపి పదార్థాలూ, మతాబాలవెల్తురూ, సందగ సందడి, కొత్త బట్టలూ, బంధువులూ, స్నేహితులూ - అంత తొందరగా మరచిపోగలమా.....: అందుకే మనవాళ్ళు పండుగలని ఇలా ఏర్పాటు చేశారు - ఐతే సంవత్సరంలో దీపావళి మనకి - చివరి పెద్ద పండగ. కొత్త సంవత్సరం (ఆంగ్ల సంవత్సరం ప్రకారం మాట్లాడుతున్నానట్రా) వస్తే తొలిసారిగా వచ్చేది-సంక్రాంతి.

సరే-ఈ ఉపోద్ఘాతం అంతా ఎందుకూ అంటారేమో. మరేదో కాలక్షేపం కావాలిగదరా మరి....:

మొన్న దీపావళికి ముందు రోజే అనుకుంటాను, బొబ్బిలి నుంచి నాగరత్నమ్మగారు అనే అవిడ ఓ ఉత్తరం రాశారు. "బామ్మగారూ : మనం ఇంట్లో తులసిమొక్క ఎందుకు విరిగి వేస్తాం : ఎందుకు దానికి పూజలు చేస్తాం : " అని. వెయ్యేదగ్గ ప్రశ్నేగదా మరి :

మనకి - ఉన్న మొక్కల్లో తులసిమొక్కకు, చెట్లలో రావిచెట్టుకూ దైవత్వం వుందని నమ్ముతాం. జలందరుడు అనే రాక్షసుడి భార్య బృంద పతివ్రత. ఆమె పాతివ్రత్యానికి భంగం కలిగితేనే గాని, జలందరుడికి మరణం లేదు : జలందరుడు మరణించకపోతే - ఉత్తములూ, ఋషులూ, స్త్రీలూ నాశనమైపోతారు. పార్వతీదేవి అందం గురించి విని, జలందరుడు-పార్వతీదేవిని పొందాలని మాయాశివుడి రూపంలో కైలాసం వెళ్తాడు. అప్పుడు, శ్రీ మహావిష్ణువే జలందరుడి రూపంలో బృంద దగ్గరకు వెళ్తాడు. బృంద పాతివ్రత్యం భంగపడగానే-శివుడు జలందరుడిని సంహరించేస్తాడు. బృందకు అసలు విషయం తెలిసి-విష్ణువును శిల కమ్మని శనిస్తుంది. కాని, దేవతలందరూ ప్రార్థించిన తర్వాత, తన కాపాన్ని ఉపసంహరించుకుని, తనంతట తానే అగ్ని కల్పించుకుని, అందులో పడి భస్మం అయిపోతుంది. ఆ భస్మంలోంచి లేచిన మొక్కే-తులసి మొక్క. ఆ తులసిమొక్క పతివ్రత అయితే బృందాదేవేనని, అందుకనే మనందరిచేత

హమ్మగారి పిలి

పూజింపబడుతోందని, పురాణాలు చెబుతున్నాయి. ఆమె పవిత్రురాలు కాబట్టే, శ్రీమహావిష్ణువు తులసిని గరవిస్తూ, తన శిరసుపై వుంచుకోదం, మాలగా దరించి, మెడలో వేసుకోదం చేస్తాడన్నమాట. తులసిమొక్క అంత పవిత్రమైనదన్న భావంతోనే, మనం మన పెరళ్ళలో చిన్న కోటకట్టి, తులసి మొక్కను వేసి పూజలు చేస్తాం. ఆ ఆకులతో భగవంతుడికి పూజలు చేస్తాం. అయితే, తులసి మొక్క ఇంట్లో ఉండవలసిన అవసరం వుండడానికి శాస్త్రీయమైన కారణాలు కూడా వున్నాయి. తులసి ఆకు ఔషధానికి పనికొచ్చే ఆకు. తులసిని "ముట్టుకుంటే చాలు-ఆరోగ్యం కలిగిస్తుంది" అంటారు. తులసిమొక్కకు గాలిని విస్తరించే గుణం ఉందిట. ఆ చెట్టు మీద నుంచి వచ్చే గాలి, ఎంతో ఆరోగ్యకరమైనది. తులసి ఆకులో కొన్ని రసాయనిక గుణాలు వున్నాయి. ఆ గుణాలవల్ల, తులసి-మృతశరీరాన్ని కుళ్ళిపోకుండా వుంచగలదు : అందుకనే మరణిస్తున్నవారి నోట్లో తులసి తీర్థం పోస్తారు; తులసి ఆకులు పైన వేస్తారు. తులసి ఆకులు వేసిన తీర్థాన్ని పవిత్రమైన తీర్థంగా భావిస్తాము. అది ఆరోగ్యవంతమైనది. అందుకనే దేవాలయాల్లో దైవదర్శన సమయాల్లో దాన్ని ఇస్తారు. ఉపవాసాలు వున్నవారు, భోజనం చేసే ముందు తులసి తీర్థం పుచ్చుకుంటారు. మామూలుగా కూడా కొందరు భోజనం చేసే ముందు తులసి తీర్థం పుచ్చుకోదం మనకి తెలిసిన విషయమే.

తులసిలో రకాలున్నాయి. కృష్ణతులసి, లక్ష్మీతులసి, రామతులసి, భూతులసి - అని. కృష్ణతులసి ఆకు నల్లగా ఉంటుంది. లక్ష్మీతులసి, రామతులసి రెండూ చాచాపు ఒక్కలాగే ఉంటాయి. ఈ ఆకు తెల్లగా ఉంటుంది. తులసి పూలుగానూ

కారంగానూ శాస్త్ర చేదుగానూ ఉంటుంది. సువాసన ఉంటుంది. భూ తులసి శాందం గట్టిగా ఉంటుంది. జపం చేసుకునే పూసలున్నాయి చూశారూ, అవి ఈ కాండంతోనే చేస్తారు.

అయితే తులసిలో వేడిచేసే గుణం ఉంది. అంచేత, ఆకును ఎక్కువగా నమలకూడదు. మోతాదుగా వాడితే, తులసి ఆకు ఎన్నో రోగాలను నయం చేస్తుంది. నోరు ఆరుచిగా ఉండనుకోండి. నాలుగు తులసి ఆకులు నమిస్తే, రుచి కుదురుతుంది. వాంతులు అవుతున్నప్పుడు, తులసి తీర్థాన్ని పుచ్చుకున్నా, ఆకుల్ని నమిలినా వాంతులు కడతాయి; మూత్ర రోగాలున్నా కూడా సరిచేస్తుంది. తులసి రసం, తేనె కలిపి పుచ్చుకుంటే కఫం తగ్గుతుంది. నిర్లరకు జలుబు చేసినప్పుడు శాస్త్ర తులసి రసం ఇస్తే జలుబు ఇట్టే తగ్గిపోతుంది. చెవి పోటుగా ఉన్నప్పుడు, తులసి ఆకు రసాన్ని చెవిలో విడిచితే, ఆ పోటు తగ్గుతుంది. వంటి మీద తామరలాంటి చర్మవ్యాధి వచ్చిందనుకోండి. తులసి రసంలో శాస్త్ర నిమ్మకాయ రసం కలిపి, చర్మం మీద ఆరారా మర్చన చేస్తే ఆ వ్యాధి తగ్గుతుంది. సాధారణంగా చర్మ వ్యాధులకు తులసి రసం బాగా పని చేస్తుంది. కుష్ఠరోగం ఉన్నవాళ్ళమకూడా తులసి వాడమంటారు. కుష్ఠరోగం గల ఒకాయన, కొంతకాలం పాటు తులసి వనం దగ్గర కూచుంటే, అలా అలా ఆ రోగం తగ్గిపోయిందని వెనుక ఒక వార్త విన్నాను. అంతటి గుణం గలదన్నమాట తులసి : మరి ఇన్ని మంచి గుణాలు గల తులసి మొక్కను మనం ఇళ్ళలో పెంచుకుంటూ దాన్ని దైవంగా పూజించడంలో ఆశ్చర్యం ఏముందట్రా :

అరోజుల్లో సోమశేఖరానికి మాధవ్ చదువో బెడదై కూర్చుంది. చేతినిండా డబ్బున్నప్పుడు—నీళ్ళు పైకి చల్లితేగాని చలమ వూరదని—ధనాన్ని మంచివీళ్ళ ప్రాయంగా వెచ్చించాడు.

ఇంటినిండా పంట, దొడ్డినిండా పశువులు, చేతి నిండా డబ్బున్నప్పుడు....అతణ్ణి దేవుడిగా కొలిచిన వాళ్ళు—అవన్నీ దూరం ఆయ్యేసరికి, తప్పించుకుని తిరగసాగారు.

అప్పుట్లో తన ఏకైక సోదరి కారదకు, బీద పిల్లవాణ్ణి, బుద్ధిమంతుడుగా చూచి....ఎంతో కట్నం యిచ్చి పెళ్ళిచేసేరు. వాళ్ళు వరదక్షిణతో అప్పులు తీర్చుకుని....కారద భర్త రమణరావుకు చదువు మాన్పించదలచుకున్నారు. ఆ సంగతి తెలిసి అతడు చదువుకున్నంత వరకూ చెప్పిస్తానని వాగ్దానం చేశాడు సోమశేఖరం.

రమణరావును—వైవాళ్ళకు పంపి చదివిం చాడు....దాన్యానికి పెద్ద ధరలు లేనందువల్ల.... ఎంతో దాన్యం అమ్మితేగాని డబ్బు చేరేదికాదు. అయినా, రమణరావుకు ఏ సందర్భంలోనూ యిబ్బంది కల్గించలేదు.

బాపూజీ పిలుపు అందుకుని స్వాతంత్ర్య సమ రంలో దూకేడు సోమశేఖరం. కొంత పొలం అమ్మి రమణరావు చదువుకు బ్యాంకులో అతడి పేర కొంత డబ్బువేశాడు. అట్లాగే ఇంకొంత అమ్మి....చెల్లెలి పేరిట, భార్య పేరిట వేశాడు.

మిగిలింది ఉద్యమ కార్యక్రమాలకు ఖర్చు చేశాడు. సోమశేఖరం పార్లొనని ఉద్యమం లేదు. అతడి కోసం—తెల్లవాళ్ళు తీవ్రంగా వెతికించేవారు. అతడి సాహసకృత్యాలు, అన్ని పేపర్లలోనూ పడేవి అరోజుల్లో. అప్పటికి వైదేహమ్మ కావ రానికి రారేదు. భర్త పరాక్రమానికి గర్వపడు తున్నా, అతడికేమోతుందోనని బీతి చెందేది. కారద దైర్యం చెప్పేది. వదినా ఆడబిడ్డలు ఆన్యో న్యంగా వుండేవారు.

రమణరావు చదువయ్యేదాకా, వదిన పుట్టింట్లోనే వుండేది కారద. రమణరావుకు అల్లాడి మర్యాద లన్నీ వైదేహమ్మ పుట్టింట్లోనే జరిగేవి. చదువు పూర్తయిన తరువాత అన్ని మర్యాదలతో ఆత్మవారింటికి పంపింది కారదను.

వదిన తనకు జరుపుతున్న మర్యాదలకు అశ్చర్యపడేది : ఎప్పటికైనా, వాళ్ళ రుణం తీర్చు

కోవాలనిపించి, సదా కృతజ్ఞతతో నిండిపోయేది కారద మనసు.

*

భారత దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పుడు, జైళ్ళలో ఉన్నవాళ్ళను విడుదల చేసిన సంద ర్భంగా సో మ శే ఖ రం బయటపడ్డాడు. వైదేహమ్మ, కారదల సంతోషానికి మేరలేక పోయింది.

స్వాతంత్ర్యం వచ్చేనాటికి 'శంకారం'లో సొంతయిల్లు, నాలుగెకరాల మాగాణి, కొంత మెట్ట మిగిలాయి.

మెట్టచేలో, మోటాబావి తవ్వించి తోట వేయిం చాడు సోమశేఖరం. ఉన్నదాన్లోనే వైదేహమ్మ పొదుపుగా కాపురం చేసేది.

5 6

రాధ తన దోరణికి ముఖంగా ఉండడం మాధవ్కు సంతోషాన్ని కలిగించింది. పెళ్ళి చూపులకని సౌదామినిని చూడడానికి వచ్చిన వారు తమకు రాధ వచ్చిందని ఉత్తరం రాయ డంతో కొత్త నమస్క ఎదురైంది. తన విష యంలో 'పెళ్ళి వ్రాస్తావన' తీమకు రావద్దని కచ్చితంగా చెప్పింది రాధ.

కొన్ని రోజులవరకు సభలకు, సమావేశాలకు హాజరయ్యేవాడు సోమశేఖరం—కాలక్రమేణా అన్నీ అడుగునబడిపోయాయి. సోమశేఖరం అంటే ఎవరోకూడా తెలీనంతగా అతను మరుగున పడి పోయాడు.

ఆ వూరి మోతుబరి కొండనాయుడులా పరి స్థితిని స్వార్థానికి ఉపయోగించుకోలేకపోయాడు. అప్పుడు ఉద్యమంలో తిరిగి పలుకుబడిని ఉపయోగించుకుని వూళ్ళో కంప్రూట్టులు అవీ చేజిక్కించుకుని లక్షాధికారయ్యాడు కొండనాయుడు.

రాజకీయ బాధితులకు ఐదెకరాలిస్తున్న తరుణంలో ఎవరెవరి పేర్లో పెట్టించి ఎంతో పొలం సంపాదించాడు కొండనాయుడు.

అప్పుడు....కరణం నారాయణరావు సోమ

శేఖరం పేరు చేర్చి—అతడి పేర పట్టా వచ్చేదాకా, తనేం పట్టించుకోలేదు సోమశేఖరం.

వైదేహమ్మ సోమశేఖరానికి తగిన భార్య అనిపించుకుంది. ఆ వూళ్ళోనే వున్న రామవయ్య గారి కుటుంబానికి, సోమశేఖరం కుటుంబానికి మంచి సాన్నిహిత్యం, స్నేహం వుండేవి.

జానికమ్మ అహంభావి అయినా వైదే హమ్మంటే ఇష్టపడేది. కోడరికానికొచ్చిన నాలు గేళ్ళవరకూ, సంతానం కలగనందువల్లనేమో శ్రీధర్ ను, రాధనూ ముద్దుగా చూచేది వైదేహమ్మ.

మాధవ్ పుట్టినప్పటి నుంచి....రాధ వారింట్లోనే ఎక్కువగా గడిపేది. మాధవ్ను వదలి తీడామైనా ఉండలేకపోయేది. కొంచెం దూరపు కాన్పుయి సౌదామిని పుట్టినా కూడా మాధవ్ను ముద్దు చెయ్యడం తగ్గించేదిగాదు రాధ.

*

పిల్లల కోసం ఆడబిడ్డచేత ఎన్నో నోములు వ్రతాలు చేయించింది వైదేహమ్మ : రమణరావు ఎన్నో వైద్యాలు చేయించాడు.

కాపరానికి వెళ్ళిన పది సంవత్సరాలకు
కారదకు యూస్సీ పుట్టింది. యూస్సీ నేం మీద
పద్దప్పటి నుంచి తన కోడలని మురిసిపోయేది
వైదేహమ్మ. “ఇంత మంచి అత్తగారికి కోడలు
కాబోవడం దాని అదృష్టం వదినా” అనేది కారద.

రమణరావు మాత్రం మౌనం వహించేవాడు....
అంగీకారసూచకమో, కోపకారణమో, తెల్పుకో
లేక కారద మనసు కలుక్కుమనేది.

8

సోమశేఖరం....ఇంట్లో అడుగు పెట్టేసరికి,
ముందు గదిలో సామాను దించి వుంది. వంటింట్లో
నుంచి కారదమ్మ రావడం చూచి గతుక్కు
మన్నాడు సోమశేఖరం. చెల్లెలూ, పిల్లలూ
వచ్చారన్న సంతోషానికన్నా-వాళ్ళకు ఏ రోపం
రాకుండా జరపడమెలాగా? అనే చింత పట్టు
కుంది.

రాక
సొన్నలూరు
పద్మావతి

“ఏమిటన్నయ్యా! అలా ఉన్నావ్? వంట్లో
బాగోలేదా!” కంగారుగా అడిగింది కారదమ్మ.

“నాకేం....బాగానే వున్నానే! ఏ బండి
కొచ్చారమ్మా!” తన గాబరా కప్పిపుచ్చుకో
దానికి వృథా ప్రయత్నం చేసేడు సోమశేఖరం.

“మారవ్ రాలేదేం? కాలేజీ వదిలి ఉంటారే?”
నాకిలి వైపు చూస్తూ ప్రశ్నించింది కారదమ్మ.

“కాలేజీనుంచి అదే పైవేటుకు వెళుతుంటాడు
ఒక్కక్కసారి. శ్రీరత్ బ్యూషన్ చెబు
తున్నాడు” సోమశేఖరం నుంచి జవాబొచ్చింది.

“మీరు బోజనాలకు రండి వదినా!....రావే
యూస్సీ....ఎప్పుడు తినొచ్చారో ఏమో!” అన్నది
వైదేహమ్మ.

“గోపీని, రవిని రావియ్యత్తయ్యా! వాళ్ళతో
అనిర్ కూడా వెళ్ళేడుగా!” అంది యూస్సీ.

“అవునే-మరచేపోయాను....ఇంక వాడికి
అన్నం.వీళ్ళు పట్లేడుగా, ఇద్దరు బావలూ వుంటే
చాలు....” మురిసిపోతూ అన్నది వైదేహమ్మ.

అన్నయ్య పరిస్థితిని అర్థం చేసుకున్న
కారదమ్మ-తనలో చెరిరేగుతున్న సంపూర్ణతను

ఆ సమయంలో వ్యక్తం చేయకుండా ఉండలేక
పోయింది.

“నేను అక్కడెంత ఐశ్వర్యం అనుభవిస్తున్నా.
మీ దిగులే నన్ను వేదిస్తుంటుంది. చివరకు
మారవ్ ను చదివించే హక్కు గూడా కోల్పోయా
మంటే మమ్మల్ని కృతఘ్నులుగా జమ కట్టేరు.
యూస్సీని యివ్వకపోదానికి, దబ్బు పంపడానికి
ఏం సంబంధం?....మేం ఎంత యిస్తేమాత్రం
మీ రుణం తీర్చుకోగలమా?....పోనీ. గోపీని,
రవిని నాతో పంపండి....ఆయన్ని బ్రతిమాలి
వొప్పించుకుంటాను. నాకూ కొంత స్తిమితంగా
వుంటుంది....” జాలి, విచారం మేళవించిన
కారదమ్మ మాటలకు కాస్త చలించింది
వైదేహమ్మ. ఒప్పుకుందామా అన్నట్టుగా భర్త
వైపు చూచింది.

“ఎంత నీచానికి దిగజారావ్” అనే భావన
ముఖంలో వ్యక్తపరచాడు సోమశేఖరం.

“వదినా, అన్నయ్యా! నా కెవరూ జవాబు
చెప్పరేం....? నన్ను సరాయి దాన్ని చేస్తున్నారా!
నా కూతుర్ని మీ ఇంటి కోడల్ని చేసే అదృష్టానికి
నోచుకోక పోయినా, సహాయం చేశాననే తృప్తి
కూడా లేకుండా చేస్తారా?” నిష్ఠురం ధ్వనించింది
అమె మాటల్లో.

“చూడు కారదా! నీ మనసు నాకు తెలు
సమ్మా! శక్తి ఉంటే అదపిల్లకు వుట్టింది వాళ్ళు
పెట్టాలి గాని, అదపిల్ల సొమ్ము అకించకూడ
దమ్మా! అందునా, మీ ఆయనకు పేదవాళ్ళంటే
చాలా చురుకైన...పిల్లలు కించ పడుతుంటే నేను
సహించలేను....అన్నీ వారసత్వంగా మిగలక
పోయినా ఆత్మాభిమానం మాత్రం వాళ్ళకు
అద్భింది....మీ అన్నయ్యను యాచకుడిగా....
మాత్రం....” ముఖం ప్రక్కకు త్రిప్పుకుని
అక్కడినుంచి లేచిపోయాడు సోమశేఖరం.

యూస్సీ ఇంట్లో తిరుగుతుంటే ఆ అమ్మాయి
తన కోడలు కాకుండా పోతున్నందుకు బాధగా
అనిపిస్తుంటుంది వైదేహమ్మకు. మారవ్, యూస్సీ
సమీపాన ఉన్నప్పుడు కలకాలం వాళ్ళు అలా
వుండే ప్రాప్తం లేనందుకు దీర్ఘ విశ్వాసలు వదులు
తుంటుంది వైదేహమ్మ.

యూస్సీని చూశాక అప్పటికే ఇప్పటికీ అమె
చాలా మారిపోయిందనుకున్నాడు మారవ్.
మునుపటిలా బావా....బావా....అంటూ వెంట
తిరగడం మానుకుని అడిగిన దానికి క్లుప్తంగా

జవాబు చెబుతోంది యూస్సీ. అది అహంభావంగా భావించాడు మధవ్. మొదటి నుంచీ యూస్సీని తనకు జోడీచేసి మాట్లాడుతుంటే.... ఏదో అలవాటు మాటలుగా మాత్రమే అనిపించేది. యూస్సీ దూరమౌతున్నందుకు తనకేం బాధనిపించడం లేదు. యూస్సీని తనకే ఇవ్వడం ఖాయమైతే అప్పటి సంగతి ఎలావుండేదో అతను యోచించ లేదు.

కాని, రాధకు యూస్సీకి సామ్యం చూచుకో సాగాడు. మధవ్.

రాధ గల గల పారే వెలియేరు — యూస్సీ నిర్మలమైన సరస్సు. యూస్సీ కళ్ళు నిండుగా గాంభీర్యాన్ని తెల్పుతాయి. రాధ నేత్రాలు చలించే చేప పిల్లలు.

యూస్సీని చూస్తూంటే అందమైన పాలరాతి శిల్పం కనిపిస్తుంది సుకుమారమైన సుమ బాలసు గుర్తు చేస్తుంది. అమాయకమైన ముగ్ధ మోహన స్వరూపం ఎదుట నిలిచినట్లుంటుంది.

రాధ నోరురించే పరిపక్వమైన....కమ్మని పలంగా వూరిస్తుంది. మనిషిని ఆకర్షించే సంచలన లావణ్యమది. రాధ....రాధ....రాధ....పేరులోనే ఏదో మాధుర్యం :

“బావా : కథ స్లాచేమయినా మననం చేసు కుంటున్నావా : ఊహాలోకాల్లో విహరిస్తున్నట్లు న్నావ్ :” యూస్సీ పిలుపులో ఆలోచనల పల్లకి నుంచి క్రిందికి దిగేడు మధవ్.

“ కూర్చో....యూస్సీ....ఏమిటి కథలా! ఏదో పురుగు దొరిచినప్పుడు రాస్తుంటాను....సరే.... అలకగా ముఖం పెట్టావేమిటి....నా మీదేనా.... కోపం :”

“ నాకేం కోపం : మీ రందరే నా మీద ఆగ్రహంగా ఉన్నారు. నాదేం తప్పు బావా : అమ్మా నాన్న చెప్పినట్టు వినాలికదా : నువ్వు నా పరిస్థితిని అర్థం చేసుకోలేదా బావా : నన్నెందుకు మీరంతా పరాయిదాన్నిగా చూస్తున్నారు : ఆలా అయితే యింక నేను రానేరానీవూరికి....” యూస్సీ నయనాల్లో నీటి పొరలు కదలాడాయి.

“ ఏమిటిది ఏచిపిల్లా : ఎందుకా ఏడుపు.... చీ చీ....తప్పుకదా :” కళ్ళు తుడవబోయి చెయ్యి వెనక్కు తీసుకున్నాడు మధవ్.

మధవ్ చెయ్యి ముందుకు చావడం చూసి కాస్త వెనక్కు తప్పుకుంది యూస్సీ.

“ సారీ యూస్సీ : వెనుకటిలా ముట్టుకో

బోతున్నాను. నువ్విప్పుడు పెద్దదానివి కదూ : నువ్వేదో బిడియంగా తప్పుకు తిరుగుతూంటే నిన్ను ఇబ్బంది పెట్టడం ఎందుకని పలకరించడంలేదు. దానికి నేనేదో కోపంలో ఉన్నానని ఊహించు కుంటున్నావ్ :....”

“ చాలు బావా : చాలు. నువ్వంత మాత్రం వికార దృక్పథంతో ఆలోచించావంటే నా కెంతో సంతోషంగా వుంది” కళ్ళు తుడుచుకుంది యూస్సీ.

“ ఏచిపిల్లా :....” అప్యాయత వారికింది మధవ్ స్వరంలో.

“ బంది బయిమైంది రావే :....ఇన్ని రోజు లంటే ఇప్పుడు తీరిందన్నమాట....బావతో మాట్లా డానికి — మధవా : నీ కేదైనా అవసరం వుంటే నీకో అత్త వుందని మరచిపోవద్దు. నా శక్తి వంచన లేకుండా చెయ్యగలిగిందయితే చేస్తానని గుర్తుంచుకో :” కరుణ, అనురాగం రంగరించి ఉన్నాయి—అమె ఆదేశంలో.

యూస్సీకి, తనకూ పెళ్ళికానందుకు, వీళ్ళంతగా ఎందుకు బాధ పడుతున్నారో అర్థం కాలేదు మధవ్ కు.

9

సౌదామిని స్నేహితురాలైన అరుణ పెళ్ళిలో. పెండ్లికొడుకు స్నేహితుడు నిరంజనరావనే యువకుడు. సౌదామినిని చూచి ఆ అమ్మాయిని పెళ్ళి చేసుకుంటానని రామవయ్యగారింటికి చెప్పి పంపేడు. అతని తల్లిదండ్రులతో మాట్లాడి.... పెళ్ళిచూపులు ఏర్పాటు చేసేరు. పెద్దలకు కూడా సౌద నచ్చింది.

సౌద నిరంజనరావును చూచి పెళ్ళికి ఒప్పు కున్నందుకు అందరికంటే మిన్నగా రాధ నిర్ఘాంత పోయింది. కారణం నలుపు, పొట్టి, కాస్త వయసు కూడా ముదురుగానే ఉండడం.

“ ఏవే : నీ కళ్ళకేమైనా పొరలు కమ్మేయూ : లేక....కట్నం లేకుండా చేసుకుంటున్నాడని, ఇంజనీరుకదాని ఆశపడ్డావా :” అన్నది రాధ తన అయిష్టాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ.

“ కోరి వచ్చిన అదృష్టాన్ని కాలదమ్మ కునేటంత అవివేకిని కాను : అతనికేం....నల్లగా ఉన్నా కళకళాదుతూ వున్నా రు....ఇలాంటి సదవకాశాన్ని దుర్వినియోగ పరచుకోలేను. నా పెళ్ళి సంబంధాల విషయంలో నీకు వ్యతిరేకంగా నడుస్తున్నందుకు మన్నించక్కయ్యూ :” అని

ప్రారేయ పూర్వకంగా రాధ రెండు చేతులా పట్టుకుంది సౌదామిని.

తనకంటే చిన్న వయసులో వున్న చెల్లెలి మనసు ఎదిగినంత తను ఎదగలేనందుకు మొదటి సారిగా చింత కలిగింది రాధకు.

తూచి తూచి మాట్లాడిన ప్రతి వాక్యం తన కేసి సవార్ చేసినట్టుగా తోచింది రాధకు. కిమన్నాప్తిగా వుండిపోయింది.

అక్కలోని భావ సంచలనానికి చెల్లెలి మనసు సంతసించింది. అక్క పరివర్తన చెందడానికి.... తనేమైనా చెయ్యగలిగితే అదే తనకెంతో ఆనందం—అనుకుంది సౌదామిని.

*

“ మధవ్ : చెల్లెలికి కాబోయే భర్త ఏమీ బాగుండదు. ఎలా ఒప్పుకుందో ఏమో :” క్రింది పెదవి విరచి చేతులు అదోలా త్రిప్పింది రాధ.

“ అందం అంటే చూచి అనందించేదిగా వుంటుంది కొందరి అందం.... కాని పెద్ద సౌందర్యం లేకపోయినా ఏదో ఆకర్షణకు లోనౌతారు కొందరు. అది ఒక్కొక్కరి మనస్తత్వం మీద ఆధారపడి వుంటుంది :” పరోక్షంగా తన మనసును ఏకరుపు పెట్టేడు మధవ్.

అతనిలో అంతర్లీనంగా ఉన్న ఉద్దేశాన్ని గ్రహించ గలిగిన రాధ మనసులో మల్లెలు పరుచు కున్నాయి. మధురాసుఖాతితో ఒక్క క్షణం కనులు మూసుకుంది.

చటుక్కున ఏదో గుర్తుకొచ్చి కొరడాతో వెన్నున చరిచినట్టైంది.

తను నిర్ణయించుకున్న విషయం జ్ఞప్తికొచ్చి తన కర్తవ్యం బోధపడింది....ఆనందం స్థానే విచారం అక్రమించుకుంది. రాధ ముఖంలో ఇంద్రధనుస్సును గమనించి నిర్ఘాంత పోయాడు మధవ్.

రాధకు ఎలాగైనా నచ్చజెప్పి అమె జీవితానితో అర్థమూ, తనకో పరమార్థమూ కలిగించుకోవాలని గట్టి నిర్ణయం తీసుకున్నాడు. అందుకోసం శక్తి వంచన లేకుండా కృషి చెయ్యాలని దృఢ నిశ్చయానికొచ్చాడు.

“ ఎదారిలో పూలు సృష్టించుకోవడం-తను బ్రతుకుతున్నది యితరులకోసమని....ఓ పరిధి ఏర్పరచుకోవడం తమను తామే వంచన

చేసుకోడం లాంటిది. అందొచ్చిన అవకాశాన్ని జార విడుచుకుంటే 'నేం విడిచిన సామే' అవుతుంది...."

"ఈ ఉపోద్ఘాతం దేనికి నాందో నాకు తెలియక పోలేదు. ఆ యి నా ఎంత 'విజ్ఞానం' సంపాదించుకున్నావు మాధవ్ - యింత చిన్న వయసులో! నాకు చాలా ఆనందంగా వుంది నుమా....!" అంటూ, అతణ్ణి మెచ్చుకుంది రాధ.

దోవలో పడుతున్నప్పుడే గట్టిగా బందం విగించాలనుకుని ఆ 'మూడ్' పోకుండా విషయం తెలుసుకుందామనుకున్నాడు మాధవ్.

"నాకు విరుదు ప్రదానాలు చెయ్యడం కాదు. నిన్ను గురించి బాగా ఆలోచించుకో! నేనెందుకు వివరించి చెపుతున్నానో అర్థం చేసుకో....నిన్నొక అకాడేమిగా నిలబెట్టాలని నా మనసు పరితపిస్తుంటుంది. నేనెంతవరకు ఈ ప్రయత్నంలో కృత కృత్యుడనవుతానో....భగవంతునికే తెలియాలి.... కాని నీవు, నీ మనసును పరివర్తన చెందనివ్వడానికి ప్రయత్నించిననాడు నా ఆశయం నెరవేరుతుంది. నీ బ్రతుకును బాగుపరచలేకపోతే జీవితాంతం నేను అకాంతిలోనే గడపాల్పొస్తుంది" భావోద్రేకంగా చెప్పుకుపోసాగాడు మాధవ్.

అతడి నేత్రాల్లోని కార్యదీక్ష, మాటలలో దృఢత్వం రాధను కలవరపెట్టాయి. దానికి సదరింపు లేకపోతే పర్యవసానం ఏమౌతుందోనని భయం వేసింది రాధకు.

"మాధవ్! ఎంతసేపటికీ నీదోరణి నీదేగాని అవతల మనిషి సంగతి పట్టించుకోవు కదా! నీకు పసిటనపు ఆవేశం, యువక రక్తపు వేడి మినహా, నా స్థితినిగాని, ఆలా జరిగితే ఉభయులు ఎదుర్కోవలసిన సమస్యలుగాని నీకు గుర్తురావడంలేదు. మన పెద్దవారి సంప్రదాయాలు, మన సమాజపు కట్టుబాట్లు ఎన్నో వున్నాయి. వాటిని అదిగమించే శక్తి మనకులేదు. చట్టాలు, వాటి సంగతి కొచ్చి నప్పుడు తీర్పు చెప్పగలవు గాని, ప్రతి ఊణం ఎదుర్కోవలసిన సమస్యలను నిరోధించలేవు. నీమీది అనురాగంతో, నీ మాటలు అరికించినంత మాత్రాన ఆమోదించాననుకోకు - నేనీ పరిధి వాటి బయటపడలేను. నిన్నీ విషవలయంలో బందించి వతనం చెయ్యలేను. నన్ను ఊమించు మాధవ్-ఊమించు!" నయనాలు జలపూరితాలు కాగా, రాధ వదనం మబ్బుగమ్మిన జాబిల్లైంది. గొంతు పొదారిపోగా మాటలు పెగల్లేదు రాధకు.

కర్ణాటక రాష్ట్రంలోని మాండ్యలో ఇటీవల ఒక టైప్ రైటింగ్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ప్రారంభమైంది. పట్టభద్రురాలై 'కూడా ఉద్యోగం దొరక్క అవస్థపడిన ఒక వనిత దాన్ని ప్రారంభించారు. 'కెనరా బ్యాంక్' సాయంతో పనిచేస్తున్న ఈ ఇన్ స్టిట్యూట్ కు ప్రారంభోత్సవం చేసినదీ ఒక వనితే! అక్కడ కేవలం ప్రేరకు మాత్రమే టైప్ రైటింగ్, షార్ట్ హ్యాండ్ నేర్పు తున్నారు.

"నీకు యిష్టం లేకకాదు. లోకానికి భయపడుతున్నావు. నా భవిష్యత్తును ఉపహించి నువ్వు తప్పుకోడానికి ప్రయత్నిస్తున్నావ్. నీ మనసు ఆ మాత్రం తెలుసుకోలేక కాదు....నన్ను మధ్య పెట్టి నీవు తప్పించుకోడానికి 'ప్లాన్' వేస్తున్నావు. గుండె మీద చెయ్యేసుకుని, నాకళ్ళల్లోకి చూచి నిజమైన మనసుతో చెప్పు-నేనంటే ఇష్టం లేదని, నా మీద నమ్మకం లేదని...."

"నేనేం చెప్పలేను మాధవ్! నన్ను నిర్బంధించకు....నా కోసం పరితపించే వ్యక్తి ఒకరున్నారనే తృప్తితో జీవిస్తాను....అంతకంటే ఈ జన్మకు, ఇక...." దుఃఖంతో గొంతు పూడుకు పోగా ముఖానికి రెండు చేతులు అడ్డం పెట్టుకుని నిశ్శబ్దంగా విలపించసాగింది రాధ.

"రాధా! ఏడవకు ప్లీజ్! నిన్ను కష్టపెడితే ఊమించు...తొందరలేదు....బాగా ఆలోచించుకో!"

కరుణో, ప్రేమో, చనువో, తెలియని ఏదో చొరవతో చటుక్కున లేచి రాధ చేతులు పట్టుకున్నాడు.

వానకు తడిసి, నేలరాలిన పారిజాతంలా వుంది రాధ మోము! ఆర్థ్యతతో ద్రవించిపోయింది మాధవ్ మనసు.

అప్రయత్నంగా మాధవ్ హస్తద్వయాన్ని కళ్ళకడ్డుకుంది రాధ.

ఇద్దరూ కొన్ని ఊణాలపాటు తన్మయత్వంలో ఉండిపోయారు. చటుక్కున అతడి చేతులు వదలి, కళ్ళు తుడిచేసుకుని, గబగబ యింద్లోకి దారి తీసింది రాధ.

10

సౌదామినికి పెళ్ళి కుదిరినందుకు, అందరి మనసులూ ఆనందంతో నిండివున్న సమయంలో... ఓ జటిలమైన సమస్య తెచ్చిపెట్టేడు మధ్యవర్తి రామకృష్ణశాస్త్రి.

రాధ విషయమేమిదో ఊణంగా తెలిస్తేగాని... శుభలేఖలు వేయించమని పిల్లవాడి తల్లిదండ్రులు మొండికేసి కూర్చున్నారని, పెళ్ళికుమారుడు మాత్రం ఈ పిల్లనే చేసుకోవాలని పట్టుబట్టి వున్నాడని, తను, తెలిసినవరకూ చెప్పదలచు కున్నా- 'మీ అనుమతి లేకుండా చెబితే ఏమనుకుంటారోనని చెప్పలేదని వివరించాడు మధ్యవర్తి.

రాఘవయ్యకు అరికాలిమంట నెత్తి కెక్కింది.

"ఇప్పుడే యిన్ని మారాముళ్ళు పెట్టేవాళ్ళు రేపు మా పిల్లను ఏం యేడిపిస్తారోనని భయంగా వుందయ్యా....మానుకోమను, మునిగిపోయిందే ముంది...." విసురుగా అన్నాడు.

"దీన్ని కూడా ఇంట్లో దానికి తోడుగా కూర్చో బెట్టుకో! ఏదో వరగబెడదామని దాని బ్రతుకట్లా బండలు చేసేవ్! కలిపొచ్చిన దాన్నిపుడు కాలదన్న బోతున్నావ్! ఉన్న విషయం చెప్పి వాళ్ళకు నచ్చజెప్పుమనక....సంబంధం మానుకుంటాడట. ఎదిగిన అడవిల్లలు తల్లి గుండెల మీద కుంపటని గ్రహించలేక పోతున్నావు...." కుండ బద్దలు కొట్టింది జానికమ్మ.

"సరే! నాపిల్లేం తప్పుజేసిందని రహస్యంగా దాచాలి! చెప్పు! అన్నీచెప్పు! ఈ పరిస్థితిలో

విల్లి సుఖంకోరే తండ్రులు ఏం జేస్తారో వాళ్ళనే చెప్పమను...." వ్యధాభరితంగా వెలువడిన రామవయ్య మాటలకు రామకృష్ణశాస్త్రి మనసు కరుణ భావంతో కరిగిపోయింది.

"ఇంట ఆడపిల్ల వున్న ఏ తండ్రి....సుఖంగా ఉండలేదని గ్రహించుకోలేని మూర్ఖుణ్ణి కాదు రెండి....మీ మాట తీసుకోకుండా చెప్పగూడదని అట్లా మధ్యస్థంగా వున్నాను. నా కాయకత్తులా.... విషయాన్ని బహు సున్నితంగా వివరించి.... సంబంధం జారిపోకుండా చూస్తాను. అవతల మీ అదృష్టం" అంటూ వెళ్ళాడు రామకృష్ణశాస్త్రి.

గదిలో ఉన్న రాధ అన్నీ విన్నది. ఆమెలో అగ్నిజ్వాల రగిలింది.

ప్రతి పరిస్థితి తన మీదనే ప్రభావం చూపడం తన దౌర్భాగ్యం-తప్పులేని శిక్ష అనుభవించమని భగవంతుడు రాసేడు....తనెంత మంచి మనసుతో ప్రవర్తిస్తున్నా తన స్థితి తనకు కోడెత్రాడులా వెంటాడి ఊణ ఊణం కోరలు చాస్తూనే వుంది.... ఏ పాపం ఎరక్కపోతేనే....ప్రజల నోళ్ళలో నానాల్సొచ్చినప్పుడు. తన స్వయంకృతంగా చేస్తే ఇంతెంత బాధ పడాల్సొస్తుందో....

ఏమైనా....ఎన్ని కష్టాలనైనా భరించగలడు గాని యితరులచేత మాటలు పడలేదు....తను నిందలు పడడానికి బాధ్యురాలు కారాడు..... అందుకే...అందుకే...మాధవ్ తో సాన్నిహిత్యాన్ని కూడా పదులు కోవాలి....అతణ్ణి....తన మీద ఆశలు పెట్టుకోవద్దని నయాన్నో భయాన్నో... తన నుంచి దూరం చేసుకోవాలి.

తన జీవితం లాంటి శూన్యంలోకి చూడ సాగింది.

ఆకాశం మేఘావృతమైంది తన మనసులా. ఒక్కొక్క చినుకు నేల రాలసాగింది....వచ్చి రాని తన ఏడుపులా.

"అశోక వనిలో సీతాదేవిని గుర్తు తెస్తున్నావ్ నుమా!" అన్నాడు అప్పుడే అక్కడి కొచ్చిన చూడవ్.

అగ్గిమీది గుగ్గిలంలా తోచిందా సరస వాళ్ళు రాధకు.

"నేను వియోగంతో మ్రగ్గే సీతాదేవిని గాను అలిగిన సత్యనుగాను....విరహంతో వేగే రాధను గాను...."

"అఖరు మాట కరెట్టు....అ....హ్లా....హ్లా....

కాని సత్యభామవు మాత్రం కావద్దు. కృష్ణ పర మాత్మకున్న సహనం నాకు లేకపోవచ్చు..."

"షటప్....యూ గెటవుట్....నా బ్రతుకు నీకు హేళనగా వుందికదూ! ఇంకా నవ్వులపాలు చెయ్యాలని చూస్తున్నావ్ కదూ! ఈ రోజునుంచి నా జోక్యం నీ కనవసరం....అర్థమైందా?" జ్యోతుల్లాంటి రాధ కళ్ళ నుంచి నిప్పులు రాలాయి.

"ఈ రోజు నీకేమైంది రాధమ్మా! ఎందు కంత కోపం! నేనేం చేసేనని? ప్రతి పరిస్థితికి నువ్వు ఉడుక్కుంటా వెండుకూ? ఇంట్లో ఏదో గొడవ జరిగితే సవ్యంగా చెప్పాలిగాని....అత్త మీద కోపం దుత్తమీద చూపించినట్లు"....అను నయంగా లాలించబోయాడు మాధవ్.

"నీ నక్క వినయాలు-నా దగ్గర కాదు.... నన్ను వంచించిబుట్టలో వేసుకుందామని....పథకం పన్నావు....నేనింత మాత్రం తలెత్తుకుని బ్రత కడం కూడా నీ కిష్టం లేదన్నమాట....నీకు అఖరుసారిగా చెప్పుతున్నాను నా జీవితం నువ్వేం బాగుపరచక్కలేదు.... నన్నిలా వదలి పెడితే అదే పదివేలు" విసురుగా చేతులు జోడించి నమస్కరించింది రాధ. చటుక్కున ముఖం ప్రక్కకు త్రిప్పుకుంది.

"నువ్వేదో కోపంలో వున్నావు...ఆ మాట లిప్పుడెందుకు కాని, మరో మారు చెప్పుకోవచ్చు. వస్తా...." అంటూ రెండడుగులు వేళాడు ఆమె వైపు జారిగా చూస్తూ.

"దయవుంచి ఈ విషయాలు మాట్లాడాని కైతే రానక్కర్లేదు. నేను బాగా ఆలోచించే ఒక నిర్ణయానికికొచ్చి చెబుతున్నాను....వదే పదే ఈ ప్రస్తావన తెచ్చి నన్ను బాదించకు...."

"నిజంగానే చెపుతున్నావా? ఎందుకు నిన్ను నువ్వుంత చిత్రవధ చేసుకుంటున్నావో అర్థం కావడం లేదు....నీ బ్రతుకును బాగుపరచుకోవడం చేత గాక ఒకరు చెప్పితే వినక....అవతల చింతిస్తావు....తొందరపడి నిర్ణయానికి రాకు."

రాధ ముఖం త్రిప్పుకుందానే "నేనేం చింతపడను....కరుడు కట్టుకపోయిన నాకేం దుఃఖం....నేను మనిషిని కాదు పాపాణాన్ని.... నా మీద గౌరవం ఉంటే మరెప్పుడూ ఈ సంగతి గురించి మాట్లాడకు...." అంది గద్గద స్వరంతో.

పమిట చెరుగు - నోట్లో కుక్కుకుని పరుగు లాంటి నడకతో మల్లెపందిరికేసి దారితీసింది.

గత్యంతరం లేక ఇంటిదారి పట్టాడు మాధవ్.

పెన్నిది పోగొట్టుకున్న పేదలా....దైన్యంగా ఇంట్లోకి అడుగు పెట్టాడు మాధవ్.

తనివిడిర ఏడ్చి అలసి...సౌమ్మనిల్లిన రాధ మేను నీమెంటు బెంచీని అంటిపెట్టుకుని వుంది. చల్లని హస్తస్పర్శతో అదిరిపడి తిరిగిచూచింది రాధ.

కరుణ భరితమైన దృక్పథాలు ప్రసరిస్తూ నిలుచుని ఉన్నాడు శ్రీధర్.

"ఏచ్చి....రాధా! నీ జీవితంలో నందనవనం నీకన్నుల్లోపన్నీరు...ముఖంలో ఆనందం ఎప్పటికీ చూస్తానమ్మా!" చెల్లెలి తల మీద చెయ్యివేసి నిమరుతూ ఆప్యాయంగా అన్నాడు శ్రీధర్.

"నా కిప్పుడేమయ్యిందన్నయ్యా! లక్షణంగా ఉన్నాను. కళ్ళు....మంటగా వుంటే చల్లగాలికి కూర్చున్నానంతే!"

"అవును నీకేం కాలేదు. నిన్నెవ్వరేం అనరు. నీ కన్నీ వున్నాయి. నిన్ను నువ్వు మధ్య పెట్టుకుని....ఎన్ని రోజులిలా గడుపుతావు రాధా! నీ మేలుకోరేనంటూ అప్పటికప్పుడూ. ఇప్పటి కిప్పుడూ ఎదారిలో వదలివేసేడు. ప్రజలనే కీట కాలు నిన్ను పీర్చి నిప్పి చేస్తూంటే చూస్తూ చేతగాని దద్దమ్మల్లా మేము వూరుకున్నాము..." బాదగా నుదురు రాసుకుంటూ-భారంగా అడుగు లేస్తూ పదార్లు చెయ్యసాగాడు శ్రీధర్.

"నాన్న నాకేం కీడు చెయ్యలేదన్నయ్యా! రెంటికి చెడ్డ లేవదీని గాక నాకో తీరం ఏర్పర చారు....నన్నొక ఇంటి నొకరుగా కాక చదివించి నా కాళ్ళ మీద నిలబడ నిచ్చాడు. అంతకంటే నాకేం కావాలన్నయ్యా! కూపస్థ మందూకంలా యింట్లో పడుండక చిన్నారి పాపలకు, భావి పౌరు లకు బంగారుబాట మరిచేటివర్చు చేసేడు....చాలు. అంతకంటే నేనేం కోరటం లేదు!" కృతజ్ఞతా భావంతో అంజలి ఘటించింది తండ్రిని తలచు కుని రాధ.

"మంచి మనసున్న వారికి అందరిలోనూ మంచే కనిపిస్తుంది చెల్లాయ్! అయితే భగవం తుడికి నీ మనసు కనిపించడం లేదు. ఆయన పన్నీటి అభిషేకాల్లో మునిగి కన్నీటి మనుష్యుల్ని మరిచాడు. అంతే...." తలవంకించాడు.

రాధ కన్నుల్లో నీటి ఆం చివ్వున లేచింది. వర్షపుజల్లు రివ్వున విసిరింది.

అన్నా చెల్లె లిరువురూ ఇంట్లోకి పరుగుతీశారు. [నశేషం]

“వసిన భారత స్త్రీలకు చట్టరీత్యా ఉన్నన్ని హక్కులు మరే దేశంలోని స్త్రీలకూ లేవు. ఇతే ఆ హక్కులు మనదేశంలోని అధిక సంఖ్యాకులైన స్త్రీలకు తెలియవు. వాటిని మహిళా సంఘాలు, స్త్రీ సంక్షేమ సంస్థలు ప్రచారం చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఎంచేతంటే—ఉదాహరణకు తల్లిదండ్రుల ఆస్తిలో తమకు ఎటువంటి హక్కులున్నాయో తెలియని స్త్రీలను — వారి

“స్త్రీల హక్కులను గురించి వేదికలెక్కి ఉపన్యసించే ఎంతోమంది ప్రముఖ స్త్రీలకు కూడా తమకు ఉన్న హక్కు లేవో పూర్తిగా తెలియదు!”
—న్యాయవాది వి. మాలిని

చుట్టూరా చూడండి

ఇంకా వీటిని మీరు కేమెల్ క్రైలిన్ రంగులతో శాశ్వతంగా అందంతో నింపగలరు ?

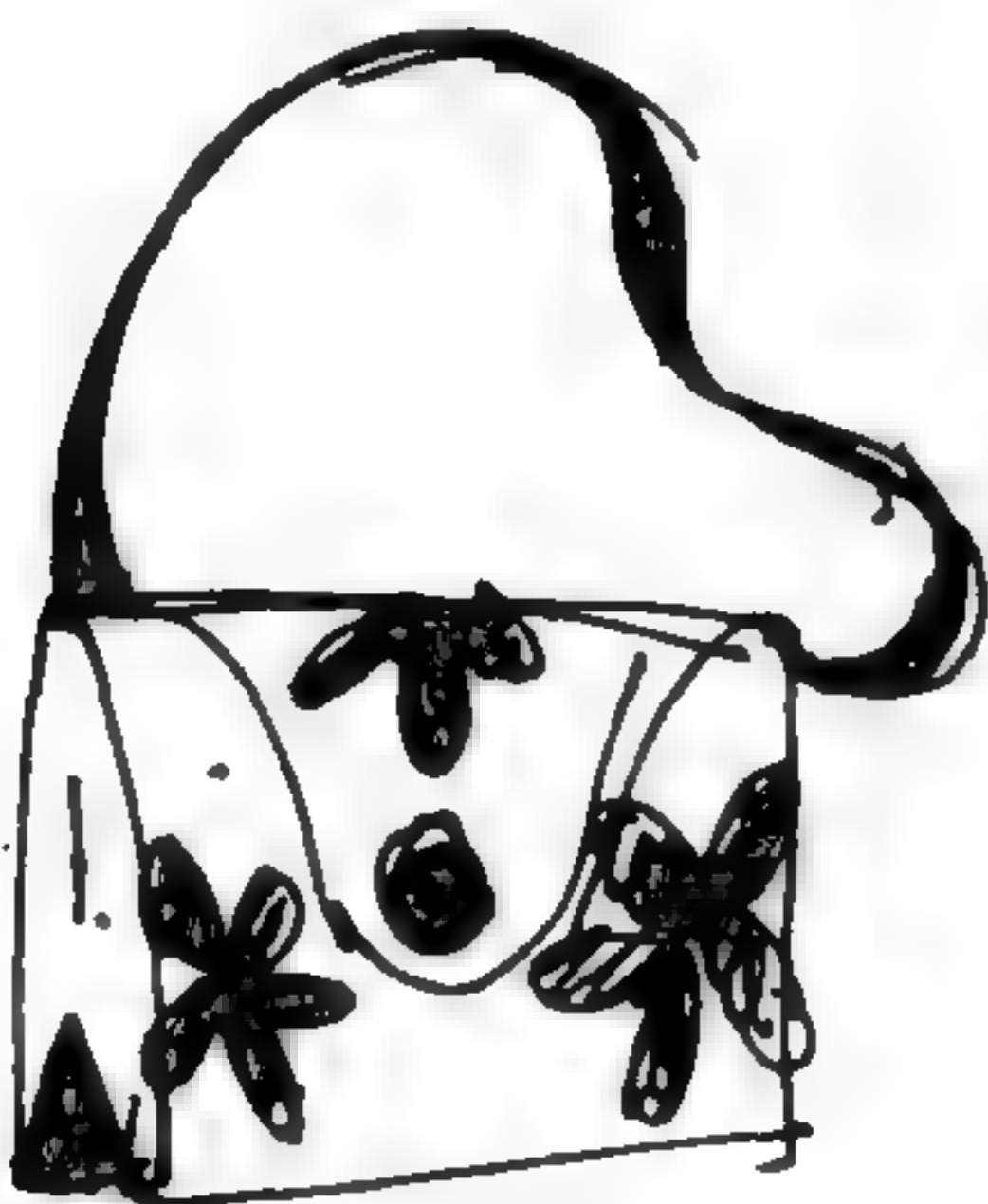
దీపక్ టి షర్ట్ పైన దోనాల్డ్ డక్...

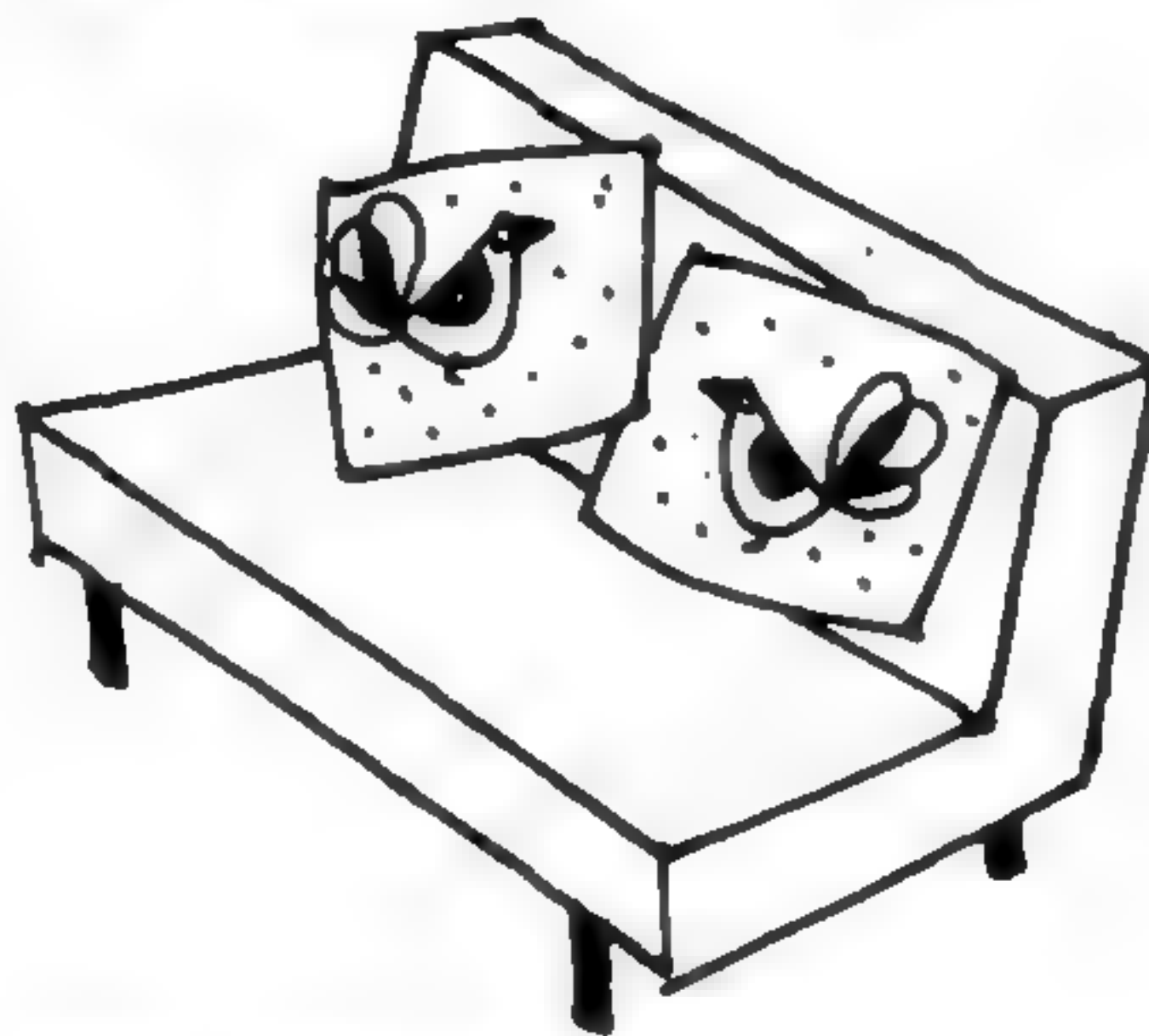
పడకటింటి గోడపైన ఓ పూల కుండీ...

మీ షాపింగ్ బ్యాగ్ కు మరో కొత్తదనం...

సోఫా కుషన్ పై ప్రేమ పక్షులు...

చీరపై మురిపించే రీతిలో మీ సొంత డిజైన్ !...

కేమెల్ క్రైలిన్®

కలర్స్

అందం చిందించే క్రైలిన్ రంగులు. ఎన్నో రకరకాల రంగులు మామూలు పెయింట్ బ్రష్ తో త్వరగా, సులభంగా వీటితో రంగులు వేయండి. కాటన్ లేక సింథెటిక్ బట్టలు, కొయ్య, గోడలు, గాజు పలకలు, నార ఉత్పాదనలు, లెదర్ వస్తువులు... వేటిపైన అయినాసరే. ఒక్కసారి అరితే రంగులు వెలిసిపోకుండా శాశ్వతంగా వుంటాయి. మీ కుటుంబానికి, మీయింటికి మీరిచ్చే అందాల కానుక !

కేమిన్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
ఆర్ట్ మెటీరియల్ డివిజన్,
బొంబాయి 400 059 (ఇండియా)

వీటితో మీరు తెల్లలేనన్ని వీరుతెన్నులతో అందాన్ని నింపవచ్చు !

Results of Camel Vanitha Crylin Painting Contest No. 3 held in August 1976.

Vision 769-Tel

1st Prize: Rs.100/- Smt. C. Subhashini, Chirala. 2nd Prize: Rs. 75/- Mrs. T. Nirmala Devi, Machilipatnam P.O., 521 001. 3rd Prize: Rs. 50/- Mrs. Taj Shabuddin, Madras 600 004. Certificate of Merit: Mrs. C.T. Devi Krishna, Secunderabad 500 003. Miss Haseem Jaleel, Palakol 534 260. Mrs. Fahamida Banu Visakhapatnam 11. Smt. N. Prasuna, Udaipur 313 001. Miss K. Parvathi, Kakinada 533 001. Kum P. Santhil, Kakinada 4. Y. Uma Devi, Rajahmundry. R. Hanumayamma, Chebrole 522 212.

తోబుట్టువులైన పురుషులు వందించడం తరచుగా జరుగుతూ ఉంటుంది. అసలు హిందూ వారసత్వం చట్టంలో పేర్కొన్న ప్రకారం - ఆస్తిలో హక్కును పొందడానికి - వారసత్వ రీత్యా ఆర్డులైన పన్నెండుమంది కుటుంబ సభ్యులలో-ఎనిమిది మంది ప్రీలే: ఈ విషయం ఎంత మందికి తెలుసు: ఈ మహిళా దళాల్లో-ప్రీల హక్కులను గురించి వేదికలెక్కి ఉపన్యసించే ఎంతోమంది ప్రముఖ ప్రీలకు కూడా - తమకు ఉన్న హక్కులేవో పూర్తిగా తెలియదు!" అన్నారు మద్రాసు మహిళా న్యాయవాదుల సంఘం కార్యదర్శి కుమారి వి. మాలిని 'వనిత' జరిపిన గోష్టిలో మాట్లాడుతూ.

"తమ బాధ్యతలు-కేవలం వంట ఇల్లు, పిల్లలను చూసుకోవడం వంటి కొన్ని విషయాలకే పరిమితం అనుకోవడం, మన సాంఘిక రాజకీయ సమస్యల పట్ల ఏమాత్రం ఆసక్తి చూపకపోవడం, నిరక్షరాస్యత, చదువుకున్న వారిలో కూడా కనిపించే మూఢ నమ్మకాలు, సమాజాభ్యుదయం పట్ల తమ బాధ్యత లేదనుకోవడం మొదలైన కారణాలు చాలా మంది ప్రీలు మానసికంగా పెరగడానికి దోహదం చేయడం లేదు." అన్న కుమారి మాలిని మాటల్లో-ఈ దోరణుల పట్ల ఆమెకు గల ఆసంతృప్తి స్పష్టంగా వ్యక్తమౌతున్నది.

సాంఘికాభ్యుదయానికి కృషి చేయాలన్న ఆశయంతో న్యాయవాద వృత్తిని ఎన్నుకున్న కుమారి మాలిని - మద్రాసులో పుట్టారు. పి. యు. సి వరకూ మద్రాసులో చదువుకున్నారు. అనారోగ్య కారణంగా చదువును కొనసాగించకలేకపోయినా, ఆ తర్వాత కరస్పాండెన్స్ కోర్సు ద్వారా బి. ఏ. పాస్. 'లా' చదువుకుని-ప్రస్తుతం న్యాయవాద వృత్తిని కొనసాగిస్తున్నారు.

ఆమెకు వివిధ సాంస్కృతిక రంగాలలో కూడా ఆసక్తి కలిగి ఉండడం విశేషమనే చెప్పాలి. తను చదువుకుంటున్నప్పుడే నాట్యాన్ని అభ్యసించి ప్రసిద్ధ నర్తకి పద్మా సుబ్రహ్మణ్యం బృందంతో ఎన్నో నాట్య ప్రదర్శనలలో పాల్గొన్నారు.

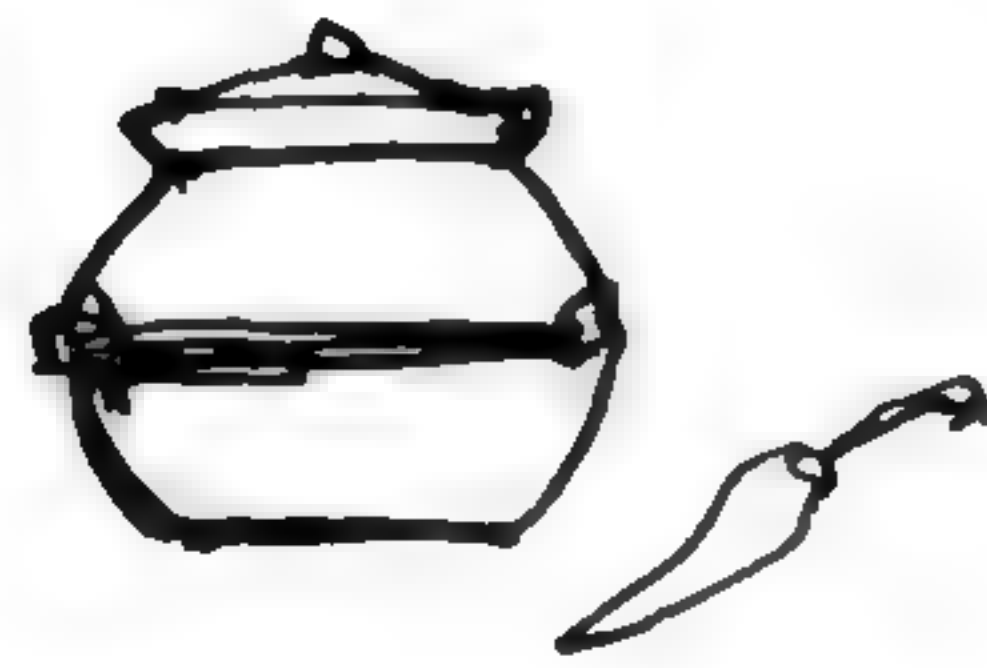
ఒక బౌద్ధాహిక నాటక బృందాన్ని రూపొందించి కొన్ని నాటకాలను ప్రదర్శించారు. సాహిత్య సభలలో పాల్గొనడం, అవకాశం ఉన్నప్పుడల్లా ఆయా సభలలో తన అభిప్రాయాలను ప్రకటిం చడమూ ఆమెకు ఆసక్తిదాయకమైన విషయాలే!

న్యాయవాది అయిన తర్వాత-కుమారి మాలిని

మూడు సంవత్సరాల క్రితం-మిలిటరీ కోర్టులో హాజరై తన 'క్లయింట్' కోసం వాదించారు. మొదటినుంచి మిలిటరీ కోర్టులలో పురుష న్యాయ వాదులే పాల్గొనడం అనవాయితీగా వస్తూ ఉంది. ఆ పద్ధతిని వ్యతిరేకించి - ఈ విషయంగా పైఆది కారులతో వాదించి, వారి అనుమతిని పొంది, న్యాయ విచారణలో పాల్గొన్నారు కుమారి మాలిని. ఆ కేసులో ఆమెకే విజయం లభించింది! అలా మిలిటరీ కోర్టులో పాల్గొన్న తొలి మహిళా న్యాయవాదిగా ఆమెకు ప్రశంసలు లభించాయి.

"మీరు ఎలాంటి కేసులను అంగీకరించడం పట్ల ఆసక్తి చూపిస్తారు?" అన్న ప్రశ్నకు జవాబిస్తూ, కుమారి మాలిని ఇలా అన్నారు.

"ప్రీ సమస్యలు ఎక్కువగా వైవాహిక జీవితంతో ముడిపడి ఉంటాయి. అటువంటి

వర్గాలంలో ఉప్పు-నీరుకలిపాకూ ఉంటుంది. రెండు వచ్చిమిరవకాయలను తీసుకుని, వాటిని ఉప్పు నింపజేసే జాడీలో వేసి ఉంచితే ఉప్పు నీరుగా మారడం తగ్గుతుంది.

కేసులు చేపట్టడంలో నేను ఎక్కువ ఆసక్తి చూపిస్తాను" అంటూ విడాకులకు సంబంధించిన కేసుల గురించి ఆమె ఇలా ప్రస్తావించారు.

"కొన్ని ఇతర దేశాలలో భార్యా భర్తల మధ్య మనస్పర్శలు వచ్చి, వాళ్ళు విడాకులు తీసుకోవాలనుకున్నప్పుడు - ముందే న్యాయస్థానానికి వెళ్ళినవసరం లేకుండా-వాళ్ళ సమస్యను కుటుంబ న్యాయస్థానాలు (పామిలీ కోర్టులు) విచారిస్తాయి.

భార్యా భర్తల సమస్యలకు అసలు కారణం లేమిదో ఆ కోర్టు వారు తెలుసుకోడానికి ప్రయత్నించి, అవసరమైతే - మనస్తత్వరీత్యా కూడా వాళ్ళ భావాలు గ్రహించి - వాళ్ళిద్దరినీ మళ్ళీ ఒకటిగా చేయడానికి కృషి చేస్తారు. తప్పనిసరి అయితే తప్ప-న్యాయస్థానం వరకూ కేసులు వెళ్ళవు. అలాంటి పద్ధతులు మన దేశంలోనూ

రావాలి. వీలైనంతవరకూ భార్యా భర్తలు ఒకరి నొకరు అర్థం చేసుకుని, నమస్కాత్మకమైన వాతావరణంలో కూడా-ఎవరో ఒకరు సర్దుకుపోతూ తమ కాపురాన్ని నిలబెట్టుకోడానికే ప్రయత్నించాలి. నినిమాల్లో - విడాకులు పొందడం చాలా తేలిక అన్నట్లుగా మొదటి భార్య దగ్గరనుంచి ఒక తెల్ల కాగితం మీద ఆమె అనుమతిని రాతపూర్వకంగా తీసుకున్నట్లు, ఆ తర్వాత భర్త ఆమెను వదిలి పెట్టి వెంటనే రెండవ పెళ్ళి చేసుకున్నట్లు చూపిస్తూ ఉంటారు. చట్టరీత్యా అటువంటి పద్ధతులు ఎంత మాత్రం చెల్లవు!" అన్నారామె.

"వనితలకు చట్టరీత్యా ఇప్పుడున్న హక్కులను మగవారి హక్కులతో పోల్చి చూసినప్పుడు- ఇంకా ఏమైనా తేడాలు ఉన్నాయంటారా?" అన్న ప్రశ్నకు కుమారి మాలిని జవాబు.

"మత విషయంగా ఒక్కొక్క మతాన్నిబట్టి కొన్ని తేడాలు ఉన్నాయి. అందువల్ల హిందువులు, మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు అన్న మతాల ప్రాతిపదికపై న్యాయ సూత్రాలను వర్తింపజేయటండా, అందరికీ ఒకేలా వర్తించే 'క్రిమినల్ కోడ్' పద్ధతిలో- 'సివిల్ కోడ్' కూడా రూపొందించి ఇటీవల మా మహిళా న్యాయవాదుల సంఘం ప్రభుత్వాన్ని కోరింది." అన్నారు.

మహిళల అభ్యుదయానికి నిరంతరం కృషి చేయాలని ఆశించే కుమారి మాలిని-అవసరమైతే మహిళలు తమ లక్ష్య సాధనకై ఉద్యమాలను కూడా ప్రారంభించాలంటారు.

"సమాన హక్కులు పురుషులతోపాటు ప్రీలకు ఉన్నాయన్నమాట వాస్తవమే కాని ఇంకా చాలా రంగాలలోని ఉన్నత పదవులకు ప్రీలు ఎన్నుకోబడడం లేదు. ఉదాహరణకు న్యాయ స్థానాలలోనే ఉన్నత పదవులకు ప్రీలు ఎన్నుకోబడడం లేదు. ఇటువంటి విషయాలలో ప్రీలు కలిసికట్టుగా చేరి, తమ భావాలను ఐక్య కంఠంతో ప్రభుత్వానికి నివేదించాలి" అంటారామె.

కుమారి మాలిని చక్కని చిత్రకారిణి. ఆమె చిత్రాలు కొన్ని ఎక్సిబిషన్స్లో కూడా ప్రదర్శింపబడ్డాయి.

న్యాయవాదిగా, వక్తగా, సాహిత్యాభిమానిగా, నటిగా, నర్తకిగా, కళాకారిణిగా....ఇలా వివిధ రంగాలలో కృషి చేస్తున్న కుమారి మాలిని వంటి వనితలు - ఏ లక్ష్య సాధనకు పూనుకున్నా తప్పక విజయాన్ని సాధిస్తారనడంలో ఎంత మాత్రం సందేహం లేదు. □

మరారే రెండు బ్రెడ్ వంటకాలు

గత సంచికలో ప్రచురించిన 'బ్రెడ్ లో రెండు వంటకాలు' బాగా వచ్చాయని పాఠకులు వ్రాశారు. ఇక్కడ బ్రెడ్ లో చెయ్యదగ్గ మరో రెండు వంటకాలను చేసే విధానాలు వివరిస్తున్నాను.

బ్రెడ్ ఫులావ్

'బ్రెడ్ ఫులావ్' చెయ్యడానికి ఏమేం కావాలి?

పూర్తి బ్రెడ్డు ఒకటి, పెద్ద ఉల్లిపాయలు నాలుగు, కేరట్లు రెండు, 50 గ్రాముల బీన్స్, కాలీ ఫ్లవర్, బటాణీలు (కావలసినంత), నాలుగు పచ్చి మిరపకాయలు, వేయించడానికి నూనె ఉంటే ఈ బ్రెడ్ ఫులావ్ తయారు చెయ్యవచ్చు.

బ్రెడ్డును ముక్కలు ముక్కలుగా కోసి ఉంచుకోవాలి. ఒక పాత్రలో కాస్త ఉప్పు తీసుకుని అందులో రెండు టీ స్పూనుల నీళ్ళు కలుపుకోవాలి. ఆ ఉప్పు నీటిని, కోసి ఉంచిన రొట్టె ముక్కల మీద కొద్ది కొద్దిగా రాయాలి.

ఉల్లిపాయలు తప్ప, తక్కిన కాయగూరలను

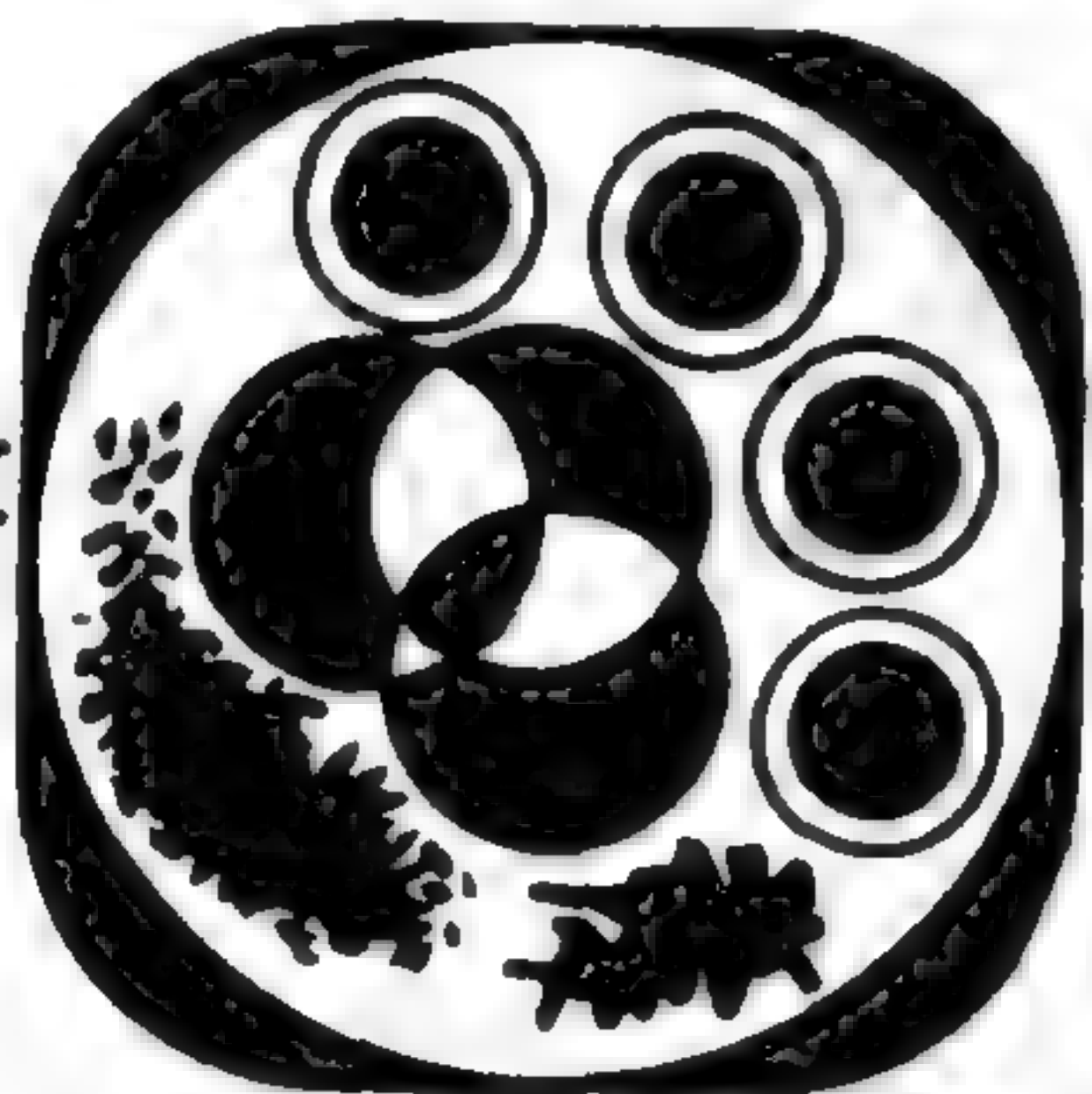
ముక్కలు ముక్కలుగా తరిగి వాటిని ఒక పాత్రలో తీసుకోవాలి. ఆ పాత్రలో నీళ్ళు పోసి, ఉప్పు, పసుపు పొడివేసి కాయగూరల ముక్కలను బాగా ఉడకబెట్టాలి.

ఒక బాణ్లో రెండు టేబుల్ స్పూనుల నూనె తీసుకుని అందులో - ముందుగా తరిగి ఉంచుకున్న ఉల్లిపాయ ముక్కలు, పచ్చిమిరప కాయ ముక్కలు, అల్లం ముక్కలువేసి అవి బంగారు వన్నెలోకి మారేదాకా వేయించాలి. ఆ తర్వాత అందులో ముందుగానే ఉడికించి ఉంచిన తక్కిన కాయగూరలను వేసి కాసేపు వేయించాలి.

ఇక మొదట ముక్కలుగా కోసి ఉంచిన రొట్టె ముక్కలను కూడా బాణ్లో వేసి బాగా వేయించాలి.

కావలసినవన్న వారు కాస్త కొబ్బరి కోరు, కొద్దిగా కొత్తిమీర కూడా ఇందులో వెయ్యెయ్యి.

ఇలా తయారు చేసిన బ్రెడ్ ఫులావ్ వేడి వేడిగా తింటే బావుంటుంది.

బ్రెడ్ బోండా

బ్రెడ్ బోండా చెయ్యడానికి కావలసినవి: బ్రెడ్ ముక్కలు, బంగారాదుంపలు ఆరకిలో, ఉల్లి పాయలు 4కిలో, ఐదారు పచ్చిమిరపకాయలు, కొద్దిగా అల్లం, వేయించడానికి నూనె.

ముందుగా బంగారాదుంపలను ఉడకబెట్టి, బాగా ముక్కలుగా తరిగి పెట్టుకోవాలి. పచ్చిమిరప కాయలు, అల్లం, ఉల్లిపాయలు తీసుకుని వాటిని ముక్కిరికిందకోసి ఉంచుకోవాలి.

బాణ్లో నూనె పోసి కాచి, అందులో కొద్దిగా ఆవాలు వేసి అవి చిటపటలాడగానే బాణ్లో ముక్కలుగా తరిగి ఉంచుకున్న ఉల్లిపాయలు, అల్లం, పచ్చిమిరపకాయలు వేసి, అవి బంగారు వన్నెలోకి మారేదాకా వేయించాలి. తర్వాత ఉడక బెట్టిన బంగారాదుంపముక్కలు కూడా అందులో వేసి బాగా వేయించాలి. కావలసినవన్నవారు

అందులో కారంపొడి, మసాలాపొడి కూడా వేసి వేయించవచ్చు. అలాగే అందులో ఒక నిమ్మ పండు పిండినా బావుంటుంది.

ఇలా తయారుచేసిన బంగారాదుంప కూరను చిన్న చిన్న ఉండలుగా చేసి ఉంచుకోవాలి. బ్రెడ్ ముక్కలు తీసుకుని వాటిని ఒకక్షణంపాటు మంచి నీళ్ళలో వేసి తీసి, వాటిని నొక్కి నీటిని పిందాలి.

ముందుగా తయారుచేసి ఉంచుకున్న బంగారాదుంప కూర ఉండలను ఒక్కొక్క బ్రెడ్ ముక్క మీద ఉంచి, దాన్ని మళ్ళా ఉండలా చెయ్యాలి.

కాగుతున్న నూనెలో ఈ ఉండలు వేసి తీస్తే బ్రెడ్ బోండాలు సిద్ధం. ఈ బ్రెడ్ బోండాలను వేడి వేడిగా తీసి-చట్నీతోగాని, బొమాబోసానోతో గాని కలిపి తింటే బావుంటుంది.

—సులక్షణా రాజగోపాలన్

సారాప్త పంట

సాగూదానా కిచడీ:

కొవలసిన వస్తువులు: సగ్గుబియ్యం 3 కప్పులు; మజ్జిగ 1½ కప్పులు; పచ్చివేరునెనగపప్పు పిండి ½ కప్పు; ఎండు కొబ్బరికోరు ½ కప్పు; నూనె 4 టేబుల్ స్పూన్లు; పచ్చిమిర్చి 3; చక్కెర 1 స్పూను; ఆవాలు ½ స్పూను; జీలకర్ర ½ స్పూను. ఎండు మిర్చిముక్కలు 4; తగినంత ఉప్పు (సుమారు 1½ స్పూను); కొత్తిమీర ఆకులు; కరేపాకు.

రాళ్లు, ఇసుక లేకుండా సగ్గుబియ్యం ముందు బాగుచేయాలి. మజ్జిగలో ఉప్పువేసి కలపాలి. సగ్గుబియ్యాన్ని ముందు నీటిలో కడిగి నీరు వంచేసి తర్వాత, ఉప్పు కలిపి ఉంచుకున్న మజ్జిగలో తడిసి ఉండాలి (సగ్గుబియ్యం మజ్జిగలో మునిగేటట్లుగా). ఇలా 4 లేక 5 గంటలు నానిన తర్వాత సగ్గుబియ్యం మజ్జిగనంతా నీళ్ళుకొని, ఉబ్బి, తెల్లగా, పొడిపొడిలాడుతూ ఉంటుంది.

మందపాటి కళాయిగిన్నె స్ట్రా మీద పెట్టి, నూనె పోసి, జీలకర్ర, ఆవాలు, ఎండు మిరపకాయ ముక్కలు వేసి, అవి చిటపటలాడేక, దూసిన కరేపాకువేసి తర్వాత నానిన సగ్గుబియ్యం పోపులో వెయ్యాలి. మాడకుండా, అడుగున చెక్క గట్టకుండా ఉండడం కోసం 2 నిమిషాల కొకపారి కలుపుతూ ఉండాలి. ఒకవేళ నూనె తక్కువయితే కొద్దిగా వేసినా పరవాలేదు. సగ్గుబియ్యం మారితే మాత్రం, ఆ వాసన భరించలేము; తినటానికి యికవల్లకాదు. మాటి మాటికి నాల్గు ప్రక్కల నుండి కలపడం ముఖ్యం. ఇలా 10 నిమిషాలయేసరికి, సగ్గుబియ్యం ఉడికి, గాజులా పారదర్శకం (Transparent) అయినపుడు, దంపిన వేరునెనగపిండి, (ఇది మెత్తగా ఉండాలి) చక్కెర, ఎండుకొబ్బరి కోరువేసి బాగా కలుపుతూ యింకో 2 నిమిషాలు స్ట్రా మీద ఉంచి, తర్వాత గిన్నె దింపాలి. ఇప్పటికి సగ్గుబియ్యం ఒకదాని కొకటి అంటుకొనకుండా, ముత్యాల్లా ఉంటాయి. ఎండుకొబ్బరి బదులు పచ్చి కొబ్బరి వేయవచ్చు. కాని పచ్చి కొబ్బరి వేయాలనుకొన్నవారు, స్లేటులో వేసిన తర్వాత, పైన కొబ్బరి, కొత్తిమీర చల్లాలి. (ఇచ్చిన కొలతలు అయిదుగురు తీసుకునే ఆహారానికి సరిపోతుంది.) ఇష్టమున్నవారు ఇందులో నిమ్మరసం కూడా పిండుకోవచ్చును.

—పద్మిని పాలూర్

అనుమానం గురించి. ఈర్ష్యా సూయల గురించిన ఈ ప్రస్తావనలో దాదాపు యాభై సంవత్సరాల క్రితం మద్రాసు హైకోర్టులో జరిగిన ఒక కేసు నాకు గుర్తుకు వస్తున్నది. (మా బంధువు ఒకరి ద్వారా కేసు వివరాలు నాకు తెలిశాయి.)

మద్రాసులో శాస్త్రి అని ఒక పురోహితుడు ఉండేవాడు. ఆయన చాదస్తం మనిషి. మొదటి భార్య చనిపోయాక, బాగా తక్కువ వయసుగల ఒక యువతిని మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకున్నాడు. ఆ అమ్మాయి మంచి అందగత్తె. అంత మంచి కీలమూ కలది. చూసేవారికి వాళ్ళిద్దరూ భార్యా భర్తలలా కాక తండ్రి కూతుళ్ళలా కనిపించేవారు.

శాస్త్రికి ఈ తేడావల్ల గుండె పట్టనంత బాధ కలిగింది. వయసు తేడా కొద్దీ భార్య-తనను ఉదాసీనంగా చూస్తుండేమోనన్న అనుమానం ఆయనలో రేకెత్తింది. కాలక్రమాన ఆ అనుమానం పెరగ సాగింది. గీత భర్త ఇళంగోలా ఆయన కూడా

సశేష 'యథార్థగాథ'

అనుమానం పిమ్మటం డాక్టర్ పద్మాస్మిని

ఇంటికి వచ్చే పురుషుల గురించి. తన భార్య గురించి ఏవేవో ఊహించుకునే వాడు.

ఒకరోజు రాత్రి ఆయన భార్య - మేడ మీది గదిలో నిద్రపోతున్నది. అప్పుడు శాస్త్రి మేడ మీదికి వెళ్ళి ఆ గది తలుపులు, కిటికీలు అన్నీ మూసి చూరుకు నిప్పంటించి గది తలుపులు మూసి రాకం పెట్టి వచ్చేవాడు. శాస్త్రి మనసులో చెలరేగిన అనుమాన్నిలా గదిలోనూ అగ్ని చెలరేగి మండింది.

ఆ వేళప్పుడు ఆ ఇంటి వెంబడి వెడుతున్న ఒక కారేజీ విద్యార్థి శాస్త్రి ఇంటి మేడ మీది గది మండడం చూసి అదుర్దాగా ఆ ఇంట్లో ప్రవేశించాడు.

ఆ విద్యార్థి ఇంట్లో ప్రవేశించినప్పుడు - శాస్త్రి ఏదీ పట్టనట్టు హాయిగా కూచుని కాసే రాగుతూ ఉన్నాడట. ఆ విద్యార్థి శాస్త్రిని అవతరికి నెట్టి "మీ మేడ కాలిపోతున్నదండీ! మీకు తెలియ

లేదా? అని అరుస్తూ మేడ మీదికి వరుగెత్తాడు.

మేడగది భాగంకప్పు అతణ్ణి వెక్కిరించింది. అతను అతి కష్టమీద ఆ గది తలుపు తెరిచాడు. అంతలోనే నిప్పు ఆ గది నిండా వ్యాపించింది. ఆ విద్యార్థి ప్రాణాలకు తెగించి ఆ నిప్పులో దూకి అప్పటికే సగం కాలి స్పృహ తప్పి పడి ఉన్న శాస్త్రి భార్యను బయటకు తెచ్చాడు.

ఇరుగు పొరుగువారి సహాయంతో శాస్త్రి భార్యను హాస్పిటల్‌లో చేర్చారు. అగ్నిప్రమాదం విషయం తెలిసి పోలీసులూ వచ్చారు. శాస్త్రి భార్య మరణించే ముందు వాఙ్మూలం ఇచ్చింది. అగ్ని ప్రమాదం ఎలా సంభవించిందో తనకు తెలియదనీ, తన భర్త నిరసరాధి అనీ ఆమె చెప్పింది. అందువల్ల శాస్త్రి మీద పోలీసులు ఏ చర్య తీసుకోలేదు.

లోకం నోరుమూసే మూకుడేది: ఆ వీధిలో వారు శాస్త్రి ప్రవర్తన గురించి ఆయన భార్య మంచితనం గురించి బాగా తెలిసిన వారు కావడం వల్ల ఊరుకోలేకపోయారు. శాస్త్రి-భార్య నిండు ప్రాణాన్ని నిప్పుకు గురిచేసి ఉంటాడన్న స్థిరమైన నిశ్చయంతో ఇరుగు పొరుగు వారంతా కలిసి ఒక అర్థి తయారు చేసి కోర్టుకు దాఖలు చేశారు.

దానా వీనా ఒక కేసు తయారై హైకోర్టు కెక్కింది.

శాస్త్రి తరపు వకీలు-శాస్త్రి భార్య మరణ వాఙ్మూలాన్ని పేర్కొని “చనిపోయే ముందు ఎవరూ అబద్ధాలు చెప్పరన్న సామాన్య సత్యాన్ని గ్రహించాలి. అలా చూస్తే శాస్త్రి నిర్దోషి” అని గట్టిగా వాదించాడు.

ప్రభుత్వం వజన వాదించిన క్రౌన్ ప్రాసిక్యూటర్ న్యాయమూర్తికి, జూరీలకూ ‘ఒకెల్లో’ కథ గుర్తుచేశాడు.

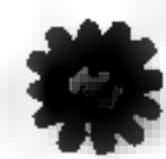
“పడక గదిలో నిద్రపోతున్న దెస్టిమోనా ముఖం మీద దిండ్లు వేసి నొక్కి ఆమెకు ఊపి రాడకుండా చేసాడు ఒకెల్లో. అతను ఆ కిరాతక కృత్యం చేస్తున్నప్పుడు దానీపిల్ల అడుగుల చప్పుడు వినిపిస్తుంది. ఒకెల్లో పారిపోతాడు. భర్త అనుమానానికి గురై బలవంతపు దాపు చస్తున్న దెస్టిమోనాను ఆ దానీది ‘ఈ మోరపాపం చేసిందెవరు?’ అని అడుగుతుంది. అనుమానంగా ‘మాయజమాని కాదుకదా’ అని ప్రశ్నిస్తుంది. అయితే దెస్టిమోనా తనదాపుకు ఒకెల్లో కారకుడు

కాదని చెప్పి మరణిస్తుంది. హంతకుడే అయినా భర్తను ఇతరుల ముందు చిన్న చూపు చూడడానికి ఇతరులకు పట్టుబడేలా చెయ్యడానికి, దెస్టిమోనా మంచి మనసు ఇవ్వడం లేదు!” అని ఆయన తన వాదానికి బలం చేకూర్చాడు.

“పాశ్చాత్య దేశానికి చెందిన ఒక కవి స్పెన్సర్ ఎటవంటి పరిస్థితిలోనూ భర్తను కించ పరచడానికి, అతణ్ణి ఇతరులకు పట్టు బడేలా చెయ్యడానికి ఇష్టపడని సోశియలంతురాలి పాత్ర రూపొందింది. దెస్టిమోనాను ఒక అసలు నీసలు మనిషిగా రూపొందించాడు షేక్స్పియర్. ఆమె పాత్ర వల్ల ‘ఒకెల్లో’ నాటకానికి ఎంతో పేరు ప్రఖ్యాతులు వచ్చాయి. అలా ఉండగా ‘పతియే ప్రత్యక్షరైవం’ అనుకునే భారతదేశంలో పుట్టిన ఒక శాస్త్రి - ఆ అభిప్రాయాన్ని ఆచరణలో పెట్టిన ఇల్లాలు-తన భర్త చేసిన ద్రోహాన్ని పది మందికి ఎలా చెప్పగలడు? అప్పటిదాకా భర్త పెట్టిన హింసలను భరిస్తూవచ్చిన శాస్త్రి భార్య-మరణిస్తున్నప్పుడు కూడా భర్త గురించి ఏర్యాదు చెయ్యడం ఇష్టం లేక ‘ఆయన నిర్దోషి’ అని ఎందుకు చెప్పి ఉండకూడదు? తను మరణించాక తన భర్త ప్రకాంతంగా ఉండాలని ఆమె అనుకుని ఉండవచ్చుకదా?” అని ఆయన వాదించాడు.

క్రౌన్ ప్రాసిక్యూటరు వాదంలోని తర్కం న్యాయమూర్తిని, జూరీలనూ ఆలోచించేలా చేసింది. సాక్ష్యారాలు కూడా ఆ ఆలోచనకు పాటుం చేశాయి. అలా భార్యను హత్యచేసిన నేరానికి శాస్త్రికి పదేళ్ళ జైలు శిక్ష పడింది.

అనుమానం మనిషిని ఎంత హీనస్థాయికి దిగజారుస్తుందనడానికి శాస్త్రి కేసు మంచి ఉదాహరణ. శాస్త్రి భార్యను అనుమానించడానికి వాళ్ళిద్దరి వయసుల మధ్య గల తేడా బాగా పాటుం చేసింది. ఇళంగో విషయంలో అతని అనుమానం బలపడడానికి ఎన్నెన్నో సంఘటనలు కారణాలుగా కనిపిస్తాయి.

గీత ఒక అందమైన ఆదర్శాన్ని కన్నది. తల్లి దిడ్డా కులాసాగా గీత తల్లి ఇల్లు చేరారు. అక్కడ మూడునెలల బాటు ఆమెను ‘మహారాణి’లా చూచుకున్నారు. అందమైన పాపాయిలో ఆరోగ్యంగా భర్త ఇంటికి తిరిగివచ్చింది గీత.

ఆమె రాగానే పాపాయిని చూసిపోవడానికి

ఇరుగుపొరుగువారూ, ఇళంగో బంధుమిత్రులూ రాసాగారు. పాపాయిని చూసినవారంతా ‘చక్కని చుక్క’ అన్నారు. కొందరు మాత్రం “పాపాయి అచ్చం తల్లి పోలికే” అన్నారు. కొందరు “మూడచ్చులా తండ్రిలా ఉంది పాపాయి” అన్నారు. మరి కొందరు “ఈ పాప తల్లి పోలికా కాదు. తండ్రి పోలికా కాదు. అసలు ఎవరిపోలికో ఇప్పుడు చెప్పలేము” అన్నారు.

ఈ మాటలు ఇళంగో మీద బాగా పని చేశాయి. “పాపాయి నాలా లేదు. గీతలా లేదు. మరెవరిలానో ఉందంటే ఎలా? ఇందులో ఏదో మోసం ఉంది. ఇందులో ఏదో రహస్యం ఉంది” అనుకుని అతను యథాప్రకారం అపోహల్లో పడ్డాడు. ఆ అపోహలతో మనసు పాడుచేసుకుని కలత పెంచుకున్నాడు.

ఒకరోజు గీత పాపాయిని అందంగా అలంకరించి ముద్దాడుతూ కూచుని ఉండగా ఇళంగో ఆవీసు నుంచి తిరిగివచ్చాడు. భార్య పాపాయిని ముద్దాడడం చూసి అతని కళ్ళు నిప్పులు చెరిగాయి. అతని గుండె బాదగా మూర్చింది.

అయితే గీతకి ఇదేదీ కనబడలేదు. ఆమె అమాయకంగా భర్తతో “పాపాయి ఎంత బావుందో చూశారండీ! నా కళ్ళే దిష్టి తగుల్తాయేమో! ‘తల్లి కళ్ళు దయ్యపు కళ్ళు’ అంటారు. అయినా ఆ నర్సింగ్ హోమ్‌లో పుట్టిన పాపాయి లండరిలోనూ మన పాప ఎంతో బావుందని చూడానికి వచ్చినవాళ్ళందరూ అనే వారండీ! దాక్టర్‌గారికి కూడా మన పాపంటే అదొక రకమైన ప్రత్యేకాభిమానం!” అన్నది. పాపాయిని మురిపెంగ చూస్తూ.

ఆ మాటలు వినగానే ఇళంగో ముఖంలో రంగులు మారాయి. ఆ ముఖం భీకరంగా తయారైంది.

“పాప అంటే ఆ దాక్టరుగారికి ప్రత్యేకాభిమానం ఎందుకుండదు? ఈ పాప వాడికి పుట్టిందే కదా?” అని పట్టరాని ఆవేళంతో గట్టిగా అరిచాడు ఇళంగో.

గీతకు ప్రపంచమంతా చీకటిగా కనిపించింది.

ఆమె తలమీద పెద్ద పిడుగుపడ్డట్టుయింది. ఏం చెప్పాలో ఏం చెయ్యాలో తెలియక రాయిలా నిలబడింది ఆమె.

[నశేషం]

మాచన :-

ఈ వైజమాను సంచీ పద్ధతి ప్రకారం క త్తిరించి కుట్టుకుపోతే, గుడ్డ ఇంకా ఎక్కువ కావలసి వుంటుంది.

కత్తిరింపు :

సూత్రం ప్రకారం ఐట్ట తీసుకుని, వెడల్పు మడిచి, రెండు చివరల మీదా వెడల్పు అంచుల్ని కుట్టాలి. ఇప్పుడు మూల నుంచి $\frac{3}{4}$ సీట్ కొరిచి, నెల్యెడ్జి మీద ఏటవాలుగా ఆ దూరాన్ని మార్కు చెయ్యండి. సంచీ పూర్తి చెయ్యటానికి ఆ మార్కు పైన నెల్యెడ్జిని మడిచి కుట్టాలి. టేబిల్ మీద వరచి, దాన్ని రెండు సమభాగాలుగా కత్తిరించండి. దాన్ని పూర్తిగా టేబిల్ పైన వరచటానికి వీలు కాకపోతే, నగంగా పరిచి, మధ్యకి (వెడల్పుగా) కత్తిరించండి. ఇప్పుడు పూర్తి సంచీ అయిన ఎ ఎన్ సి డి స్కెచ్చిని చూడండి - ఎ ఎస్ ఇడి, ఇ డి సి ఎస్ అనేవి సంచియొక్క రెండు సమాన భాగాలన్న మాట. ఎ ఇ ఎస్ డి భాగంలో చూపినట్లుగా, ప్రతి భాగానికి ఒక ప్రక్కన జాయింట్లు ఉన్నాయి. తక్కిన భాగం ఇ డి సి ఎస్ లో ఉన్నట్లు స్లెయిన్ గా ఉంటుంది. ఇప్పుడు - జాయింట్లు లేని ప్రక్కన మధ్యగా ఒక గీత గీయండి; సుమారు మోకారి వరకూ వైజమా కాలు డ్రాప్ట్ చేసి, స్లెయిన్ వేపు మాత్రమే మోకారి వరకు కత్తిరించి, తరువాత రెండు మూలల వరకు అడ్డుగా కత్తిరించాలి. ఆ తరువాత స్కెచ్ లోలాగా గుడ్డను పరచండి. ఇదే విధంగా కాలియొక్క తక్కిన భాగం కూడా కత్తిరించి, ప్రతి ముక్క తాలూకు సీదా వేపు ఒకదాని కొకటి ఎదురుగా ఉండేట్లు, ఒక ముక్క పైన మరొకటి ఉంచాలి. ఇప్పుడు - మధ్యకు మడిచి, దానిమీద చివరి డ్రాప్టు గీయండి. బొమ్మలో లాగా ముతక కటింగ్ లైన్ల మీదనే కత్తిరించండి.

పంజాబీ కుర్తా

33-వ పాఠం

కొలతలు : పొడవు 36", నెక్ 15", చెస్ట్ 36", వెయిస్ట్ 32", పూర్తి పోల్డర్ 17", మామూలు వెయిస్ట్ పొడవు 18", స్లీవ్ 24", కవ్ 9".

వర్కింగ్ స్కేల్ : $\frac{1}{2}$ చెస్ట్ = 18".

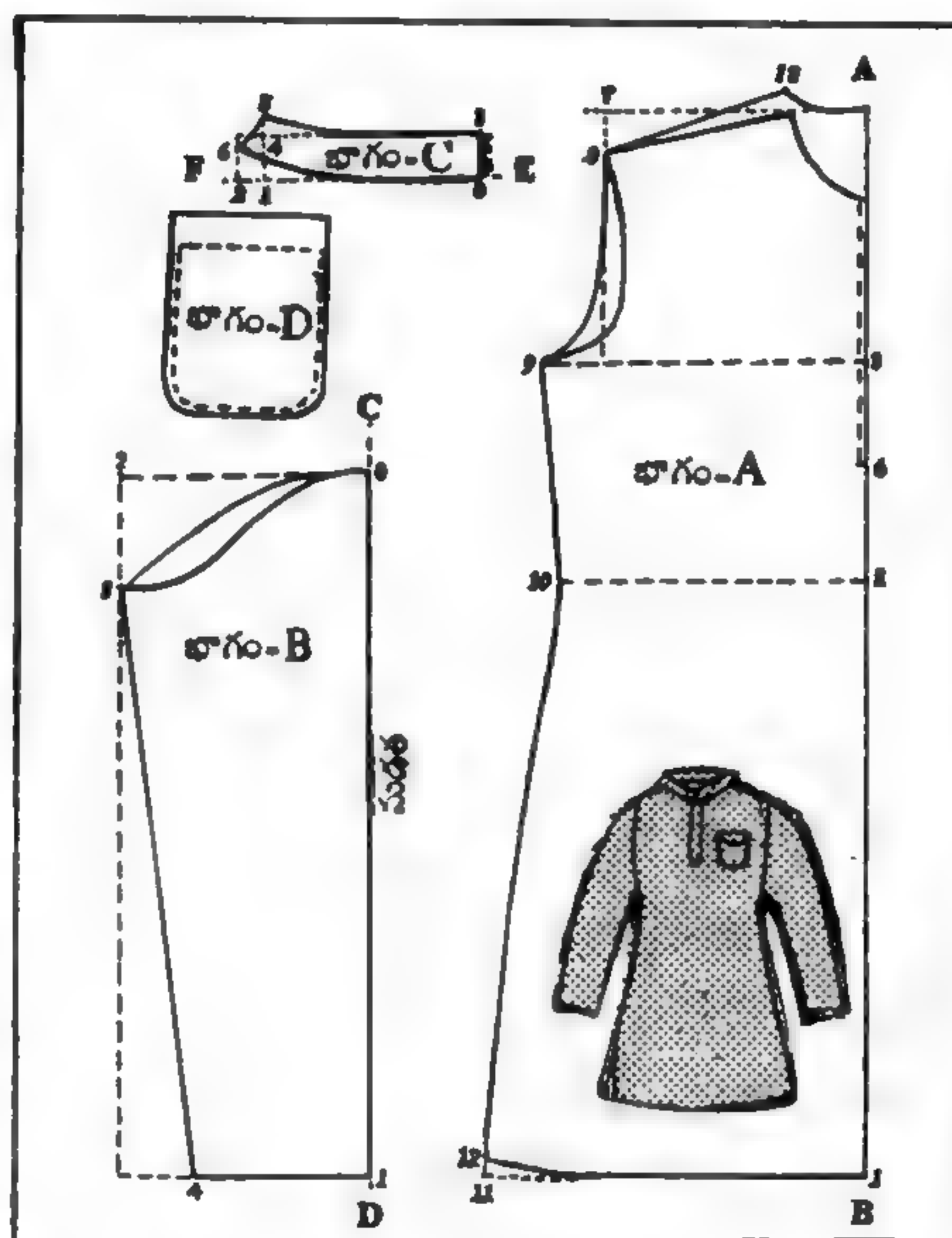
కుట్టుపని : అభ్యాసం

వీరిత - డ్రాప్ట్ కుట్టుపని బుడి

[కుట్టుమెపిస్తు తయారు చేసే ప్రసిద్ధ సంస్థ 'ఉషా' వారి సౌజన్యంతో]

భాగం-ఎ (ముందు, వెనుక)

ఎ డి-అనే నిర్మాణ రేఖను గీసి, దానిమీద ఒకచోట 0-అనే బిందువును గుర్తించండి.

1-0 పొడవు + $\frac{1}{2}$ ".

2-0 మామూలు వెయిస్ట్ పొడవు.

3-0 $\frac{1}{2}$ వర్కింగ్ స్కేల్.

బిందువులు 0, 1, 2, 3 నుంచి అడ్డంగా చదరపు గీత.

4-0 $\frac{1}{2}$ మెడ.

5-0 $\frac{1}{2}$ మెడ + $\frac{1}{2}$ "; బిందువు 5 నుంచి 4 కి ప్రంట్ నెక్ షేపు తీయండి.

6-5 $\frac{1}{2}$ వర్కింగ్ స్కేల్; (6-5) లైనుకు $\frac{1}{4}$ " లోపల దాని పొడవుతో సమానంగా, సమాంతరంగా ఒక గీత గీయండి: (ప్రంట్ ఓపెనింగ్ కు గాను.)

7-0 $\frac{1}{2}$ పోల్డర్ + $\frac{3}{4}$ "; బిందువు 7 నుంచి క్రిందికి చదరపు గీత.

8-7 $1\frac{1}{2}$ " నుంచి $1\frac{3}{4}$ ", చిన్న నిల్లలకు 1" నుంచి $1\frac{1}{4}$ "; 8, 4 కలపండి.

9-9 $\frac{1}{2}$ చెస్ట్ + 2"; బిందువు 7 నుంచి క్రిందికి చదరము చేసిన లైనుకు $\frac{1}{2}$ లోపల వంపుతో ప్రంట్ వైజా యొక్క షేప్ తీయాలి.

10-2 (9-3) తగ్గింపు $\frac{1}{2}$ " లేదా $\frac{1}{2}$ వెయిస్ట్ + 2"

11-1 $\frac{1}{2}$ చెస్ట్ + 4". లేదా కావలసినట్లు.

12-11 $\frac{1}{2}$ ". బిందువులు 12, 10, 9 ద్వారా ప్రక్క సీమ్ షేపునూ, 12 నుంచి బిందువు 1 వరకు బాటమ్ షేపునూ తీయండి.

బిందువు 12 పైన కుర్తా యొక్క ప్రక్క సీములో సుమారు $\frac{1}{2}$ పొడవు వద్ద చీలిక మార్కు చెయ్యండి. ఇప్పుడు ప్రంట్ యొక్క డ్రాప్టింగును బ్యాక్ డ్రాప్టింగ్ గా చెయ్యటానికిగాను ఈ మార్పులు జరగాలి. తక్కిన వివరాలన్నీ ప్రంటు మాదిరిగానే.

13-8 (8-4)కు సమానం; బిందువు 13ను ప్రంట్ యొక్క టాప్ లైనుకు $\frac{3}{4}$ పైన గుర్తించి, 0 నుంచి 13కు బ్యాక్ నెక్ యొక్క షేప్ ను తీయాలి. ఇదిగాక, ప్రంట్ పై షేప్ కు బయట 8 నుంచి 9కు బ్యాక్ పై యొక్క షేప్ తీయాలి.

భాగం-బి (చెయ్యి)

సి డి-అనే నిర్మాణ రేఖను గీసి, దాని మీద ఒకచోట 0-అనే బిందువును గుర్తించండి.

1-0 పొడవు + $\frac{1}{2}$ ". బిందువులు 0, 1 నుంచి అడ్డంగా చదరపు గీత.

2-0 $\frac{1}{2}$ వర్కింగ్ స్కేల్ - $\frac{1}{2}$ ". 2 నుంచి క్రిందికి చదరపు గీత.

3-2 $\frac{1}{2}$ వర్కింగ్ స్కేల్ - 1". 3 నుంచి 0కి స్లీవ్ యొక్క టాప్ సీమును - ముందు ప్రక్క

ఎక్కువ వంపుతోను, వెనుక ప్రక్క తక్కువ వంపుతోను ద్రాప్టర్ చూపినట్లుగా షేప్ తియ్యండి.

4-1 $\frac{1}{2}$ కవ + $\frac{1}{2}$ రేదా $\frac{1}{2}$ వర్కింగ్ స్కేర్: 4, 3 కలపండి.

భాగం-బి (స్టాండ్ కాలరు)

ఇ ఎఫ్-అనే నిర్మాణరేఖను గీసి, దాని మీద ఒకచోట 0-అనే బిందువును గుర్తించండి.

1-0 $\frac{1}{2}$ మెడ.

2-1 1": బిందువులు 1, 2 నుంచి వైకి చదరపు గీత.

3-0 $1\frac{1}{2}$ " నుంచి $1\frac{1}{2}$.

4-3 ఇ ఎఫ్-కు సమాంతర రేఖ.

5-4 $\frac{1}{2}$ ": చూపినట్లుగా 5 నుంచి 3కి షేప్ తియ్యాలి.

6-5 1" నుంచి $1\frac{1}{2}$ ": 6, 5 కలిపి, 6 నుంచి 0కు చూపినట్లుగా షేప్ తియ్యండి.

భాగం-డి (ముందు కేబు)

$\frac{1}{2}$ వర్కింగ్ స్కేర్ + $\frac{1}{2}$ వెడల్పు. వెడల్పు కంటే $\frac{1}{2}$ " హెచ్చు (రేదా అభిరుచిని బట్టి) ఎత్తు ఉండేట్లు ఒక ముక్క గుడ్డ తీసుకోండి. చూపినట్లుగా షేప్ కత్తిరించండి.

సూచన: బట్ట అంచనాను రెక్కకట్టి, బెంగారి కుర్తాయొక్క ద్రాప్ట మీద ఎ, బి రే-అవుట్స్ రో చూపినట్లుగా కత్తిరించాలి.

బెంగారి కుర్త

34-వ పాఠం

కొలతలు: పొడవు 38", మెడ 15", చెన్ 38", వెయిస్ట్ 32", కుజం 17", మామూలు వెయిస్టు పొడవు 18", చెయ్యి 24", కవ 9", వర్కింగ్ స్కేర్: $\frac{1}{2}$ చెన్ = 18".

భాగం-ఎ (ముందు, వెనక)

ఎ బి-అనే నిర్మాణరేఖను గీసి, దాని మీద ఒకచోట 0-అనే బిందువును గుర్తించండి.

1-0 పొడవు + $\frac{1}{2}$ ".

2-0 మామూలు వెయిస్టు పొడవు.

3-0 $\frac{1}{2}$ వర్కింగ్ స్కేలు.

బిందువులు 0, 1, 2, 3 నుంచి అడ్డంగా చదరపు గీత.

4-0 $\frac{1}{2}$ మెడ.

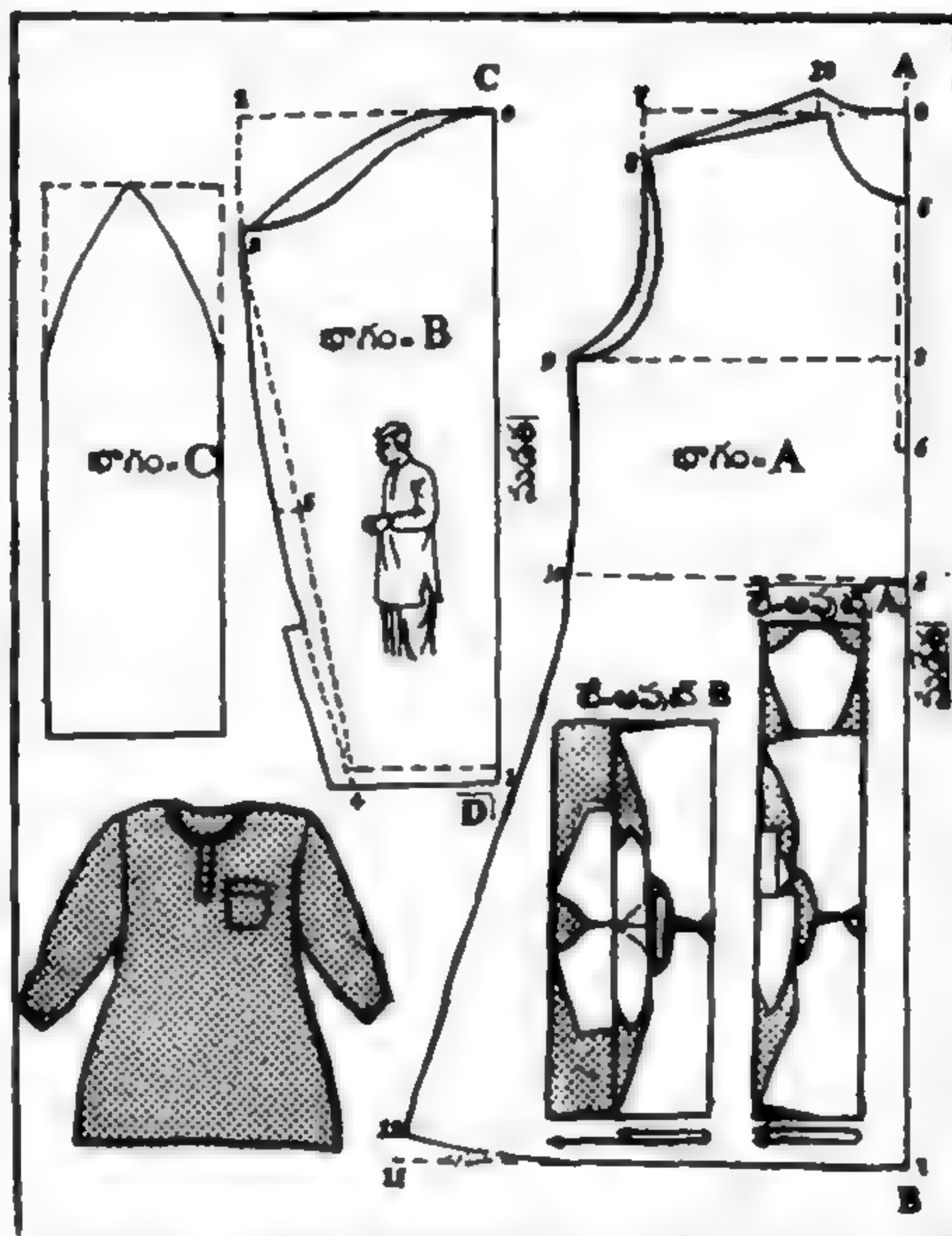
5-0 $\frac{1}{2}$ మెడ + $\frac{1}{2}$ ": 5 నుంచి 4కి వ్రంట్ నెక్ షేప్ తియ్యాలి.

6-5 $\frac{1}{2}$ వర్కింగ్ స్కేర్. 6-5 లైన్ లో $\frac{1}{4}$ " రోపరికి అదే పొడవుకి సమాంతరమయిన గీతను వ్రంట్ ఓపెనింగ్ కు గాను గీయండి.

7-0 $\frac{1}{2}$ పోల్డర్ + $\frac{1}{2}$ ": బిందువు 7 నుంచి క్రిందికి చదరపు గీత.

8-7 $1\frac{1}{2}$ " నుంచి $1\frac{1}{2}$ ", 1" నుంచి $1\frac{1}{2}$ " నిల్లంకు; 8, 4 కలపాలి.

9-8 $\frac{1}{2}$ చెన్ + $2\frac{1}{2}$ " (బిందువు) నుంచి

చదరం చేసిన రేఖ, $\frac{1}{2}$ అం. రోపరికి వంపుతో వ్రంట్ వై షేప్ తియ్యండి.

10-2 (9-3).

11-1 $\frac{1}{2}$ చెన్.

12-11 1": ప్రక్క సీమును బిందువులు 12, 10, 9 నుంచి షేప్ తియ్యండి; 12 నుంచి బిందువు 1 వరకు బాటమ్ షేప్ ను తియ్యండి. బిందువు 12కు వైదొగాన ప్రక్క సీముమీద నుమారు $\frac{1}{2}$ (9-12) పొడవు గల చీలికను మార్కు చెయ్యాలి. ఇప్పుడు బ్యాక్ ను ద్రాప్ట చేయుటకుగాను వ్రంట్ ద్రాప్టింగులో ఈ మార్పులు చెయ్యండి. ఇది తప్ప, తక్కిన అంశాలన్నీ వ్రంట్ ద్రాప్టింగ్ లాగానే దీనికీన్ని.

13-8 (8-4) సమానం; బిందువు 13ను వ్రంట్ భాగపు వై లైనుకు $\frac{1}{2}$ " మీదుగా గుర్తించండి. 0 నుంచి 13కి బ్యాక్ నెక్ షేప్ తియ్యండి. ఇదిగాక-వ్రంటు వై షేప్ కి బయట 8 నుంచి 9కి బ్యాక్ వై షేప్ కూడా తియ్యండి.

భాగం-బి (చెయ్యి)

సి డి-అనే నిర్మాణ రేఖను గీసి, దానిమీద ఒకచోట 0-అనే బిందువును గుర్తించండి.

1-0 పొడవు + $1\frac{1}{2}$ ".

బిందువులు 0, 1ల నుంచి అడ్డంగా చదరపు గీత.

2-0 $\frac{1}{2}$ వర్కింగ్ స్కేర్ - $\frac{1}{2}$ ": (2 నుంచి క్రిందికి చదరపు గీత).

3-2 $\frac{1}{2}$ వర్కింగ్ స్కేర్ - $\frac{1}{2}$ ": 3 నుంచి 0కి ద్రాప్టర్ లాగా ముందువేపుకి ఎక్కువగానూ, వెనుకకు తక్కువగానూ వంపు ఉండేలాగా, చేతి టాప్ సీమ్ యొక్క షేప్ తియ్యండి.

4-1 $\frac{1}{2}$ కవ + $\frac{1}{2}$ " (బిందువు 4 వద్ద బర్నింగుకు గాను 1", చీలిక టాప్ కు $\frac{1}{2}$ " అం వెన్ను వదలండి).

5-3 (3 నుంచి 4)లో సగం పొడవు; ద్రాప్టర్ లాగా 3 నుంచి 4కి $\frac{1}{2}$ " రోతు వంపుతో, చేతికి ప్రక్క షేప్ ను తియ్యండి.

భాగం సి (ప్రక్క కేబు)

$\frac{1}{2}$ చెన్ $\times \frac{1}{2}$ చెన్ + 1" గల ఒక ముక్క గుడ్డను తీసుకోండి. వెడల్పులో ఒక ప్రక్కని మధ్య బిందువు తీసుకుని, 6" రోతుగల ఒక షేప్ ను ద్రాప్టర్ లాగా తియ్యండి. అదే పాషన్ లో మరి ఒక కేబును కత్తిరించండి. బట్టి అంచనా:

(2 పొడవులు + 1 స్లీవ్ పొడవు + 2"), గుడ్డ వెడల్పులో ఒక వ్రంటు, రేదా బ్యాక్ కి పోను మిగిలి వుంటే; రే-అవుట్ ఎ-లో చూపినట్లుగా గుడ్డను కత్తిరించాలి.

(2 పొడవులు + 1") గుడ్డ వెడల్పులో ఒక వ్రంటు, రేదా బ్యాక్, వైగా ఒక్కచేతికి మాత్రమే సరిపోతే. రే-అవుట్ బి-లో చూపినట్లుగా బట్టి కత్తిరించండి.

గుడ్డ వెడల్పు వ్రంటు, బ్యాక్ లకు సరిపోతే, 1 పొడవు + 1 స్లీవ్ పొడవుకి సరిపడా గుడ్డ తీసుకోండి.

విశామేట్రక్స్

శాశ్వతమలాచంద్రుక్

క్రమ్యరి కారిమివంటివి శరీరంలోని ఊపిరితిత్తులు. కారిమిలోకి గాలిని ఒత్తినప్పుడు ఆ లోపలి నిప్పు మరింత బాగా మండుతుంది. అలాగే శరీరానికి ప్రాణవాయువు (ఆక్సిజన్) బాగా సరఫరా అయితే ఊపిరితిత్తులు బలం పుంజుకుంటాయి.

చాలామంది శ్రీ పురుషులు సరిగా శ్వాసించరు. ఈ సరిగా శ్వాసించకపోవడం అన్నది రెండు

అహారం జీర్ణం కావడానికి, శక్తి ఉత్పత్తి కావడానికి అవసరం.

మరి - సరిగా శ్వాసించడానికి ఏం చెయ్యాలి? తెలుసుకునేముందు ఒక చిన్న ఉదాహరణ చూద్దాం.

మెలికలు తిరిగిన గొట్టం ఒకటి. మెలికలు లేకుండా నిటారుగా ఉండే గొట్టం ఒకటి

చిత్రం-1

రకాలు. అవి-శరీరానికి కావలసినంత ప్రాణ వాయువును వీల్చకపోవడమూ; శరీరం నుంచి వెలువరించవలసినంత బొగ్గుపులును వాయువు (కార్బన్ డైఆక్సైడ్)ను వెలువరించక పోవడమూ. సరిగా శ్వాసించకపోవడంవల్ల ఎన్నెన్నో సమస్యలు వస్తాయి; రకరకాల అలెర్జిక్ కలగడం, షుగర్, బ్రాంకైటిస్ వంటి జబ్బులు రావడం జరిగి శరీరం బలహీన మవుతుంది.

మెదడులోని కీలకకేంద్రాలు సక్రమంగా పని చెయ్యడానికి ప్రాణవాయువు అవసరం. ప్రాణ వాయువు మెదడుకు సరిగా అందడానికి బాగా శ్వాసించడం అవసరం. అదీకాక ప్రాణవాయువు-

ఉన్నాయనుకోండి. మెలికలు తిరిగి ఉన్న గొట్టంలో పోసిన నీటికన్నా, నిటారుగా ఉన్న గొట్టంలో పోసిన నీరు శ్రమలేకుండా త్వరగా ప్రవహిస్తుంది. మెలికల గొట్టంలో నీరు ప్రవహించడం ఎంతో శ్రమతో కూడిన విషయం. ఈ ఉదాహరణ-శరీరం చక్కగా పని చెయ్యడానికి, అది సరైనస్థితిలో ఉండాలని స్పష్టం

చేస్తుంది. రక్తం సరిగా ప్రవహించడానికి శరీరాన్ని తీరుగా ఉంచుకోవాలి. ఇది ఎలా సాధ్యమవుతుంది?

శరీరభంగిమను సరిగా ఉంచుకుంటే శరీరాన్ని తీరుగా ఉంచుకున్నట్లే. శరీరభంగిమను సరిగా ఉంచుకోవడం పెద్ద శ్రమతో కూడిన పని కూడా కాదు.

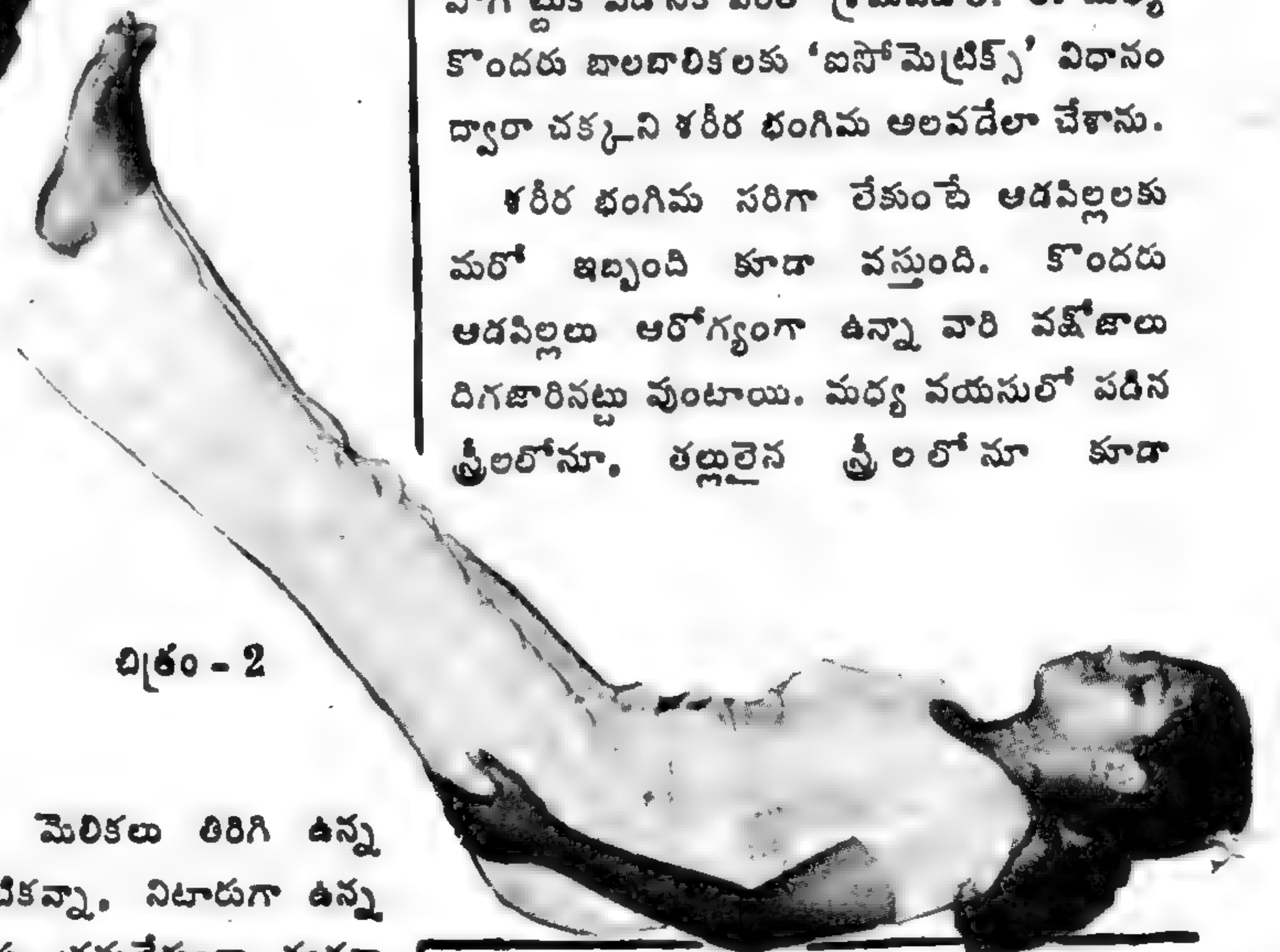
సరిగా కూర్చోవడం, నిలబడడం, పడుకోవడం చేస్తే శరీరభంగిమ సరిగా కుదురుతుంది. మామూలుగా ఏ లోపమూ లేక ఆరోగ్యంగా పుట్టే ప్రతి పాపాయికీ చక్కని భంగిమ కుదిరే వీలుంటుంది. అయితే పెరిగేకొద్దీ రకరకాల దురభ్యాసాలవల్లా, తెలియకపోవడంవల్లా భంగిమ సరిగా కుదరదు. అలా శరీరక సమస్యలేగాక మానసిక సమస్యలు కూడా వస్తాయి.

చిన్నపిల్లలను పెద్దలు నిటారుగా కూర్చోమని చెబుతూ ఉంటారు. అయితే చిన్నప్పుడు ఆ సలహా విలువ అర్థంకాదు. నిటారుగా కూచునే అలవాటు లేని పిల్లలు అస్తవ్యస్తంగా పెరుగుతారు. నిటారుగా కూర్చోక పోవడం చాలామందిలో కనిపించే ప్రాథమిక లోపం.

ఇవాళ్టి యువతీయువకులు చాలామంది ఏదో ఒక తీరులో 'వంగి' కనిపిస్తారు. ఇలా వంగి ఉండడంవల్ల భంగిమలో వచ్చే మార్పు ఆ తర్వాత పోగొట్టుకోవడానికి ఎంతో శ్రమపడాలి. ఈ మధ్య కొందరు బాలబాలికలకు 'ఐసోమెట్రిక్స్' విధానం ద్వారా చక్కని శరీర భంగిమ అలవడేలా చేశాను.

శరీర భంగిమ సరిగా లేకుంటే అడపిల్లలకు మరో ఇబ్బంది కూడా వస్తుంది. కొందరు అడపిల్లలు ఆరోగ్యంగా ఉన్నా వారి వక్షోజాలు దిగజారి నట్టు వుంటాయి. మధ్య వయసులో పడిన శ్రీలలోనూ, తల్లులైన శ్రీలలోనూ కూడా

చిత్రం - 2

ఈ ఇబ్బంది కనిపిస్తుంది. ఎక్కువగా కూచుని పని చేసే శ్రీలకూ ఈ ఇబ్బంది వస్తుంది.

మరికొందరు శ్రీలు నడుమే లేనట్టు ఉంటారు.

అంటే వాళ్ళు పెద్దగాలివస్తే ఎగిరిపోయి ఉంటారని ఎవరూ అనుకోనక్కరలేదు; విప్పళ్ళ బస్తాలా ఉంటారు. అలాంటి ప్రేలు అంతలా లావెక్కడానికి శరీరాన్ని తగిన పరిశ్రమకు గురి చెయ్యకపోవడమే కారణం.

కాస్త ఎత్తుగా ఉంచిన ఏ డబ్బానో తియ్యాలి వస్తుందనుకోండి. అప్పుడు కాస్త నిక్కిలే. ఆ డబ్బాను తీసే వీలున్నా. చాలా మంది ఏ స్టూల్ కుర్చీయో తెచ్చుకుని, దాని మీదకెక్కి ఆ డబ్బాను తీసే ప్రయత్నం చేస్తారు.

మరి కొన్ని ఇళ్ళలో ఇల్లాళ్ళకు బొత్తిగా పని చేసే అవకాశమేరాదు. నౌకర్లో, పిల్లలో ఎవరో ఉండి అన్ని పనులూ చేసుకుపోతుంటే వాళ్ళు హాయిగా తీరి కూచుంటారు. అలాంటి వాళ్ళలో కొందరికి అసలు ఎంత భోంచెయ్యారో కూడా తెలియదు. తోచి తోచక ఏదో పుస్తకం చదవడమో, అవీసు నుంచి వచ్చిన భర్తతో కయ్యానికి కాలు దువ్వడమో చేసి రోజులు గడిపేస్తూ ఉంటారు వారు. సరైన తిండి తినకపోవడమూ, తిన్న తిండి సరిగా అరిగి ఒంటబట్టడానికి అవసరమైన శ్రమ, చెయ్యక పోవడమూ ఇటు వంటివారు చేసే తప్పులు (ఇలాంటివారి శరీరంలో పనేదీ లేక పేరుకు పోయిన శక్తి-ఏం చెయ్యడానికి లేక, బయటపడడానికి తగ్గ అవకాశం కోసం ఎదురు చూస్తూ ఉంటుంది).

ఈ తరహా మనుషుల శరీరభంగిమ కూడా అసంతృప్తికరంగానే ఉంటుంది.

ఈ అవస్థ నుంచి బయట పడడానికి ఎవరైనా సాయం చేస్తే బావుండును అనుకునే వారు ఆ సాయం కోసం తల్లిలో చెల్లిలో భర్తలో అత్తలో అక్కలో ఆశ్రయించనక్కరలేదు. శరీర భంగిమ చక్కబడడానికి సాయం చెయ్యగల సాధనం-వెన్నెముక. 'ఎవరి వెన్నెముక వారి శరీర భంగిమకు ఆధారం' అన్నది ఐసోమెట్రిక్స్ నిపుణుల అభిప్రాయం.

శరీరంలో ప్రత్యక్షంగానో, పరోక్షంగానో పని చేసే ప్రతి నరాన్నీ భరించేది వెన్నెముకే. వెన్నెముక కుదురుగా నిటారుగా లేకపోతే శరీర భంగిమ చెడదంతోబాటు, అవయవాలన్నీ పట్టు తప్పి సడలిపోతాయి. అలా ఉంటే రక్త ప్రసరణ సరిగా జరగదు. శరీరభంగిమ సరిగా లేనందువల్ల శ్వాస క్రియ కూడా అంత బాగా జరగదు. అలా ఊపిరితిత్తులు కూడా బాగా పనిచెయ్యవు.

ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే శరీరానికి వచ్చే సమస్యల గురించి ఎంతయినా చెప్పవచ్చు.

ఈ రకమైన ఇబ్బంది ఉన్నవారికి ఐసోమెట్రిక్స్ ఎలా సాయపడగలదో ఇక్కడ వివరిస్తున్నాను.

ఇక్కడ వివరిస్తున్న ఈ ఎక్సర్ నైజులు చేసేటప్పుడు శరీరంలో వణుకు, తొట్రుపాటు ఉండకూడదు. ఈ ఎక్సర్ నైజులను సూచించిన కాల పరిమితిలోనే చెయ్యాలి. (ఎక్కువసేపు చెయ్యకూడదు). ప్రతి ఎక్సర్ నైజు చేశాక విడిగా పది నెకండ్లు విశ్రాంతి తీసుకోవాలి. అదీగాక వాటిని ఒకటి రెండుసార్లు చేస్తేచాలు.

చిత్రం-3

ఇక ఈ ఎక్సర్ నైజులు చేసేవారు గుర్తుంచుకోవలసిన చిన్న నియమాలు :

1. ప్రతి ఎక్సర్ నైజు చేసేముందు బాగా తేలికగా ఊపిరి పీల్చి అలా ఊపిరి బిగించి ఆయా అవయవాలను ముడుచుకునేలా చెయ్యాలి.

2. అలా దాదాపు ఆరు నెకండ్లబాటు ఊపిరి బిగించి ఆయా అవయవాలను ప్రతిసారీ ముడుచుకునేలా చెయ్యవచ్చు. అలా ముడుచుకున్నప్పుడు ఒకటి నుంచి ఆరుదాకా రెక్కబెట్టాలి. ఆ తర్వాత విశ్రాంతి తీసుకుని మూమూలుగా శ్వాసించి మళ్ళీ ఎక్సర్ నైజు ప్రారంభించాలి. ఇలా విశ్రమించడం అవసరం.

3. అవయవాలను ముడుచుకునేలా చేస్తున్నప్పుడు అవి అదురుబాటుకు కొట్టుకోకుండా

జాగ్రత్త పడాలి. స్థిరమైన ఒత్తిడిని ప్రయోగించడమే మంచి పద్ధతి.

ఇక ఎక్సర్ నైజుల గురించి తెలుసుకుందాము.

మొదట నేల మీద వెల్లకిలా పడుకోవాలి. అప్పుడు రెండు కాళ్ళూ ఒకదానికొకటి అనుకుని ఉండాలి. కాళ్ళను అలాగే వంచి తొడలు గుండెకు తగిలేలా చేసి, చేతులతో కాళ్ళను మడిచి పెట్టుకోవాలి (చిత్రం-1 చూడండి). ఇలా చేస్తున్నప్పుడు కాళ్ళను ముందుకు నెట్టుతూ ఉండాలి. ఈ ఎక్సర్ నైజు చేస్తున్నప్పుడు కడుపు లోపలికి పీల్చుకు పోతుంది. అలా ఒకటి నుంచి ఆరుదాకా రెక్కబెట్టి (ఆరు నెకండ్లు) విశ్రమించాలి. ఇది మొదటి ఎక్సర్ నైజు. దీన్ని మళ్ళీమళ్ళీ చెయ్యాలి.

ఇక రెండవ ఎక్సర్ నైజు - నేల మీద వెల్లకిలా పడుకోవాలి. చేతులను పిరుదులకు ఆన్చి, కాళ్ళను నెమ్మదిగా మీది కెత్తాలి. చిత్రం-2లో చూపినట్లు (కాళ్ళు భూమి నుంచి 60 డిగ్రీల కోణంలో ఉండేలా) కాళ్ళను మీదికెత్తి పట్టుకుని ఆరు నెకండ్లు అలా ఉంచి (ఒకటి నుంచి ఆరుదాకా రెక్కబెట్టి) ఆ తర్వాత వాటిని నెమ్మదిగా కిందికి దించాలి. ఈ ఎక్సర్ నైజు చేస్తున్నప్పుడు చేతులు కాళ్ళకు అదారాలుగా పని చేస్తాయి. అప్పుడు ఊపిరి బిగించి పొట్టను లోపలికి లాగి ఉంచుకోవాలి. కానేపు విశ్రమించాక ఈ ఎక్సర్ నైజును కూడా మళ్ళీ చెయ్యాలి.

మూడవ ఎక్సర్ నైజు కూడా తేలికైనదే. ఇందుకు ఒక తలుపు ముందు నిలబడాలి. తలుపు రెక్కను రెండు చేతులమధ్య చిత్రం-3లో చూపించినట్లు పట్టుకొని నొక్కాలి; ఊపిరి బిగించి పొట్టను లోపలికి పీల్చాలి. ఈ ఒత్తిడివల్ల చాతీ కండరాలు బలపడతాయి. ఒకటి నుంచి ఆరుదాకా రెక్క పెట్టి ఆరు నెకండ్లబాటు ఈ ఎక్సర్ నైజు చెయ్యాలి. ఒకసారి చేశాక విశ్రాంతి తీసుకుని మళ్ళీ చెయ్యాలి.

'వనిత'లో వెలువడుతున్న ఈ వ్యాసాలు బావున్నాయని చాలామంది సాతకులు ఉత్తరాలు రాశారు. వారందరికీ కృతజ్ఞతలు. వారిలో కొందరు తమకు కొన్ని అనుమానాలూ, సమస్యలూ ఉన్నాయని రాశారు. అటువంటి వారికి వ్యక్తిగతంగా జవాబులు రాయడం సాధ్యం కాదు. అనుమానాలూ, సమస్యలూ ఉన్న వారు వాటిని 'వనిత'కు రాస్తే, వీలు వెంటిడి వాటికి సమాధానాలు చెప్పగలను.

“లోధ్ర” టానిక్ వనితలకు మాత్రం!

ప్రకృతి నిద్రమైన పద్ధతి ద్వారా ఆరోగ్యంగా ఉండడానికి
నెలలో ప్రతిరోజూ బాధలేని రోజుగా గడపడానికి
“లోధ్ర” టానిక్ తీసుకోండి! ఏ బాధా లేకుండా ఆరోగ్య
మయమైన జీవితాన్ని గడపండి.

Sistas

75 సంవత్సరాల నుంచి స్త్రీల విశ్వాసానికి
పాత్రమైన టానిక్.

“లోధ్ర” మందుల షాపులలో దొరుకుతుంది.

ఉచితమైన వైద్య నలహాలకు క్రింది చిరునామాకు ఈ కూపను
పూర్తిచేసి, మీ ఉత్తరంతోబాటు జతచేసి పంపండి.

కేసరి కుటీరం (ప్రై) లిమిటెడ్

15, వెస్ట్ కాట్ రోడ్, రాయపేట, మద్రాసు-600 014

విజంట్లు: శీతారామ జనరల్ స్టోర్స్ ఏజన్సీస్, విజయవాడ, సికింద్రాబాదు, బెంగళూరు

పేరు: _____

చిరునామా: _____

PIN _____

క్రొత్తది!

అమృతాంజన్
లిమిటెడ్ వారి
విశిష్టమైన

ఆముదము

శుద్ధిచేసినది.
వాసనలేనిది.

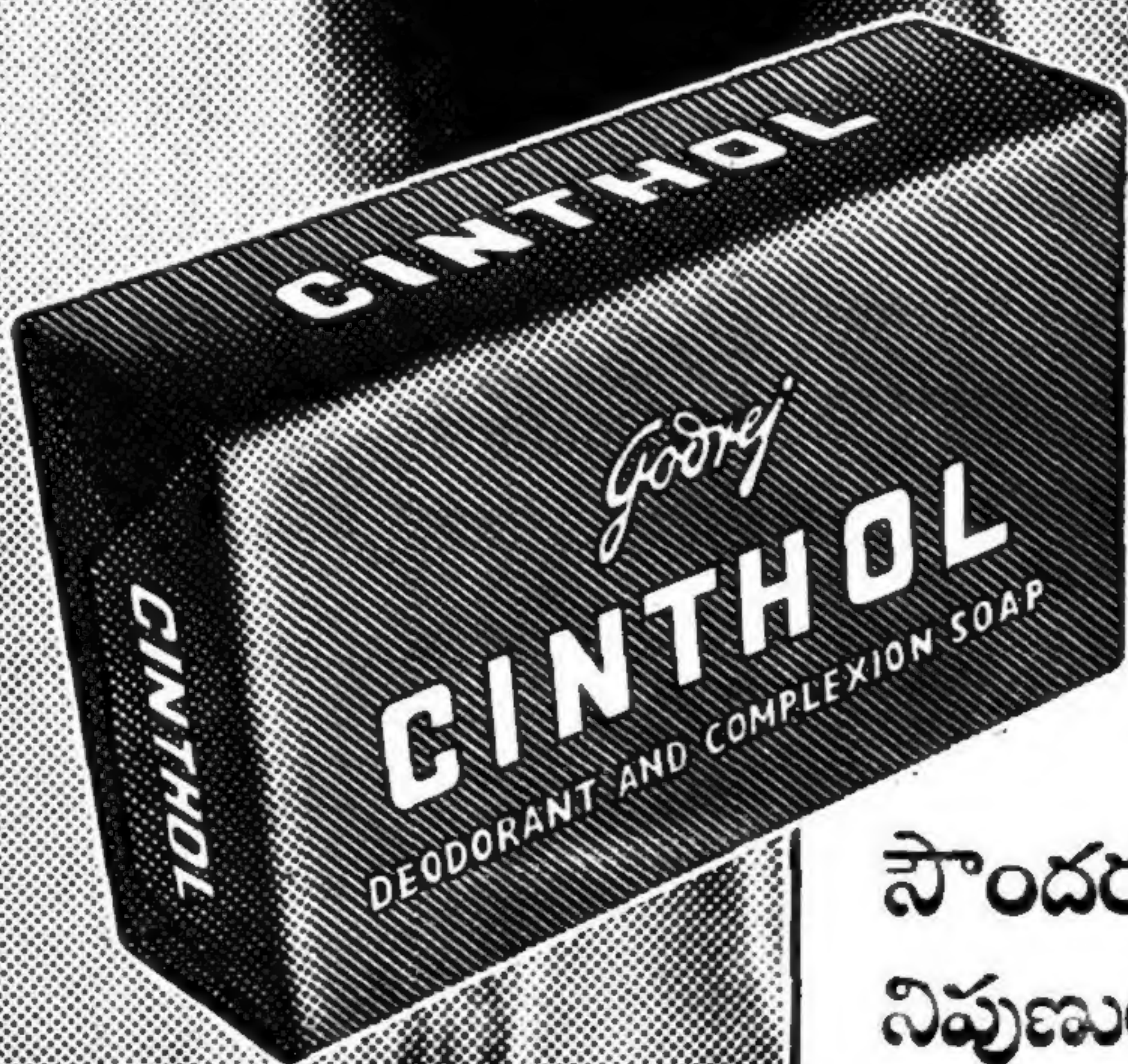
అమృతాంజన్ ఆముదము

మూడు
సైజులలో
లభిస్తుంది:
50 మిలీ
100 మిలీ
200 మిలీ

సింథాల్

దుర్గంధాన్ని నిర్మూలించి తాజాదనం గల్గించే సబ్బు

చమట వలన గరిగే శరీర
దుర్గంధాన్నిండి శక్తివంతంగా
కాపాడుతోంది.

ఏ సబ్బు పూర్తిగా వుంచనంత
తాజాగా మిమ్ములను
వుంచుతుంది.

సౌందర్య రక్షణకై చర్మ రోగ
నిపుణులచే సిఫారసు చేయబడింది.

ప్రత్యేక
సదుపాయం!

సింథాల్ పై 30 పై. తగ్గింపు
స్టాకు వున్నంతవరకే పరిమితం గాన త్వరపడండి.

అందరూ అప్యాయంగా చదవడానికి
అందరినీ ప్రేమిస్తే; యువ. స్వాతి చనిత,
విజయవిక్ర; మహిళ, జయశ్రీ,
ఇంకా ఎన్నో! ఎన్నో!
ప్రసాద్ అంకకో; గుడిమచ. ఫోన్ 453

వాణి

వెదజల్లుతున్న కొత్త రంగులు
సంగీత లావణ్య ప్రియ

సరికొత్త హరివిల్లు **వాణి** సుప్రభాతం

మరియు

కాంచీపురం, ఆరణి, ధర్మవరం, బనారస్ పట్టుచీరలు
అన్ని మిర్ రకాల చీరలకు తగినట్టి పట్టు
మరియు 2x2 బ్లాక్ పీస్లు
సరసమైన ధరలకే లభించును.

రంగు రంగుల చీరలతో నిండుగా వున్న
మా వాణి సిల్క్సును దర్శించి,
అందమైన మా వాణి చీరలనే ధరించి,
సంతోషించండి.

వాణి లిల్క్స్

(ఏర్కండిషన్స్ షోరూమ్)

'జైన్ భవన్'

92, సర్ త్యాగరాయ రోడ్
టి. నగర్, మద్రాసు-600 017

మా ఆదాయ పాదుపు పథకంలో
చేరి లాభం పొందండి!

132, రాయపేట హైరోడ్
మైలాపూర్, మద్రాసు-600 004